

लोकप्रशासन परिभाषा कोश

भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र शा

लोकप्रशासन परिभाषा कोश

भाषा संचालनालय महाराष्ट्र शासन

लोकप्रशासन परिभाषा कोश

भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

मार्च १९८७
[चैत्र शुद्ध १ (गुढीपाडवा), शके १९०९]

मुद्रण :
शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय,
मुंबई

प्रकाशक :
भाषा संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य,
मुंबई.

लोकप्रशासन उपसमिती

अध्यक्ष

डॉ. ना. र. इनामदार, पुणे विद्यापीठ, पुणे

प्रतिनिधी-सदस्य

डॉ. य. दि. फडके, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई

डॉ. म. कृ. देशमुख, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

डॉ. अर्जुनराव दर्शनकरार, मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

डॉ. वी. ए. काटीकर, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

डॉ. शां. कृ. भोगले, मराठी विज्ञान परिषद, मुंबई

डॉ. श्री. गो. काशीकर, महाराष्ट्र शासन

श्रीमती रोहिणी गवाणकर, श्रीमती ना. दा. ठा. महिला विद्यापीठ, मुंबई

प्रा. व्ही. सी. फडके, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई

सदस्य-सचिव

डॉ. न. व. पाटील, भापा उप संचालक, मुंबई

प्रस्तावना

मातृभाषा हेच शिक्षणाचे माध्यम असावे हे आता सर्वमान्य झाले आहे. महाराष्ट्र राज्यात मराठीला राजभाषेचे स्थान मिळाल्यानंतर पदवी परीक्षेपर्यंतच्या शिक्षणाचे माध्यम मराठी असावे हा विचार दृढ झाला. माध्यमाचे हे परिवर्तन घडवून आणण्यात अर्थातच अडचणी होत्या. मुख्य म्हणजे शास्त्रीय व तांत्रिक विषयांसाठी आवश्यक असलेला पारिभाषिक शब्दसंग्रह हाताशी नव्हता. निरनिराळे विषय शिकवण्यासाठी आवश्यक असलेली पाठ्यपुस्तके व संदर्भ पुस्तके मराठीतून लिहिली गेली नव्हती. काही विद्यापीठांनी या दृष्टीने प्रयत्न केले होते. परंतु ते मर्यादित स्वरूपाचे व त्यांच्यापुरते होते. सर्व विद्यापीठांतून समान व एकरूप परिभाषा वापरली जावी यासाठी नव्याने प्रयत्न करणे आवश्यक होते.

या सर्व गोष्टींचा सांगोपांग विचार करण्यासाठी १९६७ साली महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरू व भाषा सल्लागार मंडळाचे सदस्य यांची संयुक्त बैठक घेण्यात आली. या बैठकीत भाषा संचालनालयाने सर्व विज्ञानविषयक व मानवविद्याविषयक विषयांची परिभाषा विद्यापीठांच्या सहकार्याने तयार करावी आणि संदर्भ ग्रंथांच्या व क्रमिक पुस्तकांच्या निर्मितीचे काम महाराष्ट्र राज्य विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ व महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती मंडळ यांच्याकडे सोपवावे असे ठरले.

वरील निर्णयाच्या अनुरोधाने भाषा संचालनालयाने शास्त्रीय व मानविकी विद्याशाखांमधील काही मूलभूत विषयांच्या समित्या प्रथम स्थापन करून व काही निर्देशक तत्त्वे ठरवून परिभाषा निर्मितीच्या कामास सुरुवात केली. या समित्यांवर सर्व विद्यापीठांचे प्रतिनिधी आणि मराठी विज्ञान परिषदेचा प्रतिनिधी यांना सदस्य म्हणून नेमण्यात आले. परिभाषा तयार करताना, ही परिभाषा केवळ प्रादेशिक स्तरापुरतीच मर्यादित न राहता अन्य भारतीय भाषांनाही ती जवळची वाटेल याचे भान ठेवावे लागेल. त्यामुळे ही परिभाषा मराठी भाषेच्या प्रकृतीला बाधा न येता केंद्र सरकारने तयार केलेल्या परिभाषेशी शक्यतो मिळतीजुळती ठेवण्याचा प्रयत्न करण्यात आला.

आतापर्यंत भाषा संचालनालयाने गणित, रसायन, समाज, वाणिज्य, तर्कशास्त्र व तत्त्वज्ञान, ग्रंथालय, शारीर, भूशास्त्र, भौतिक, शिक्षण, यंत्र अभियांत्रिकी, स्थापत्य अभियांत्रिकी, विद्युत अभियांत्रिकी, कृषिशास्त्र, शरीरक्रियाशास्त्र, जीवशास्त्र व राज्यशास्त्र या विषयांचे परिभाषा कोश प्रसिद्ध केले आहेत. तसेच अर्थशास्त्र, धातुशास्त्र, भूगोल, भाषाशास्त्र, साहित्य समीक्षा, संख्याशास्त्र व गणितशास्त्र (सुधारित), रसायनशास्त्र (सुधारित), व्यवसाय व्यवस्थापन, मानसशास्त्र, विकृतिशास्त्र या विषयांच्या परिभाषेचे काम पूर्ण झाले असून तेही कोश यथावकाश प्रसिद्ध करण्यात येतील. प्रस्तुत ‘ लोकप्रशासन परिभाषा कोश ’ हा या प्रकल्पातील एक टप्पा आहे.

"लोकप्रशासन" विषयक परिभाषेची निर्मिती करण्यासाठी एप्रिल १९७९ मध्ये एक उप-समिती स्थापन करण्यात आली. या समितीच्या एकूण ३१ बैठकी घेण्यात आल्या व त्यात सुमारे ४,००० इंग्रजी पारिभाषिक संज्ञांचे मराठी पर्याय निश्चित करण्यात आले.

या कामी समितीने "Robbins" यांच्या "Administrative process" या ग्रंथाचा तसेच "R. J. S. Baker" आणि "Paul C. Partholomew" यांच्या अनुक्रमे "Administrative theory and public administration" व "An outline of public administration" या ग्रंथांचा, तसेच अन्य ग्रंथांचा आधार घेतला.

अनेक तज्ञ व मान्यवर व्यक्तींच्या सहकार्याने तयार झालेला हा कोश या क्षेत्रातील प्राध्यापक, लेखक व विद्यार्थी यांना तसेच, या विषयाची आस्था असणाऱ्या अन्य व्यक्तींना व सर्व संबंधित शास्त्रीय विभागांना उपयुक्त व मार्गदर्शक ठरेल असा विश्वास वाटतो.

न. ब. पाटील,
भाषा संचालक, महाराष्ट्र राज्य.

भाषा संचालनालय,
मुंबई ४०० ०३२.

कोश परिचय

कोशाची रचना पुढीलप्रमाणे आहे :—

इंग्रजी शब्द व शब्दानुक्रम.—इंग्रजी शब्द देताना मुख्यत्वेकरून Chambers' Technical Dictionary व Webster's New International Dictionary यांचा, तसेच या विषयाशी संबंधित असलेल्या अन्य कोशांचा वर्णलेखन (spelling) इत्यादींसाठी आधार घेतला आहे.

इंग्रजी शब्दजाती.—प्रत्येक एकेरी संज्ञेपुढे तिची शब्दजाती दर्शविली आहे. (जसे :— n; adi.; v.t. & v.i. इ.) दोन किंवा अधिक इंग्रजी शब्द असलेल्या जोड संज्ञेपुढे शब्दजाती दर्शविलेली नाही.

विषयनिर्देशक संक्षेप.—एखादी इंग्रजी पारिभाषिक संज्ञा विशिष्ट पोटविषयाशी संबंधित असेल तर पर्याय देण्यापूर्वी तो विवक्षित विषय दर्शविणारा संक्षेप इंग्रजी इटॅलिक मुद्राक्षरात दिला आहे.

पर्याय, अर्थच्छटा, स्पष्टीकरणे.—इंग्रजी संज्ञेपुढे शब्दजाती, विषयनिर्देशक संक्षेप (असल्यास) दिल्यानंतर तिचे एक किंवा अधिक मराठी पर्याय दिलेले आहेत. पर्याय देताना वेगवेगळ्या अर्थच्छटा असल्यास त्यांना क्रमांक दिले आहेत. काही ठिकाणी अर्थ अधिक स्पष्ट व्हावा म्हणून पर्यायापूर्वी कंसात इंग्रजी स्पष्टीकरणे दिली आहेत. पर्यायांचा वापर यथार्थपणे व्हावा यासाठी आवश्यक तेथे कंसात "as in :" असे देऊन त्या पर्यायांचा वाक्यात उपयोग करून दाखविला आहे.

मराठी शब्दजाती.—इंग्रजी संज्ञेपुढे शब्दजाती दर्शविली असल्याने व त्यानुसार मराठी पर्याय घेतला असल्याने मराठी शब्दजाती वेगळी दर्शविली नाही.

लिंगनिर्देश.—(१) प्रत्येक मराठी एकेरी पर्यायापुढे, तो नाम असल्यास, लिंगनिर्देश केला आहे. (२) इंग्रजी संज्ञा एकेरी असल्यास तिच्या जोडशब्द असलेल्या मराठी पर्यायापुढे लिंगनिर्देश केला आहे.

शब्दकुळे.—शब्दकुळांतील शब्दांची आधारभूत कल्पना एकच असते, परंतु त्यातील शब्द सूक्ष्म अर्थच्छटा व्यक्त करून आपली भिन्नता दर्शवितात. असे शब्द त्यातल्या महत्त्वाच्या शब्दाखाली पर्यायानंतर cf. असे दर्शवून एकत्रितपणे दिले आहेत. तसेच त्या शब्दकुळातील शब्द, कोशात त्यांच्या वर्णक्रमानुसार योग्य त्या ठिकाणी दिले आहेत व तिथे cf. असे म्हणून ज्या इंग्रजी संज्ञेखाली हे कूळ आले आहे त्या इंग्रजी संज्ञेचा निर्देश केला आहे. उदा. पृष्ठ २ वरील acting हे कूळ पहावे. अशा तऱ्हेने शब्दकुळाखाली सर्व शब्द एकत्र आणण्याच्या या पद्धतीचा अभ्यासकांना उपयोग होऊ शकेल.

जोडसंज्ञा.—काही महत्त्वाच्या पारिभाषिक जोडसंज्ञांखाली या संज्ञांतील इतर महत्त्वाचे प्रकार दर्शविणाऱ्या संज्ञा आणल्या आहेत. उदा. पृष्ठ ९ वरील budget ही संज्ञा पहावी. याही पद्धतीचा अभ्यासकांना उपयोग होऊ शकेल.

दुसरे असे की, लोकप्रशासन या विषयाशी संबंधित काही मूळ फ्रेंच शब्द, या कोशात समाविष्ट करून त्याविषयीचे स्पष्टीकरण कंसात दिले आहे. उदा. पृष्ठ १४ वरील commission departmental ही संज्ञा पाहावी.

समानार्थी शब्द.—काही इंग्रजी शब्द जवळजवळ समानार्थी असल्याने त्यांना मराठी पर्याय देताना हे शब्द समानार्थी आहेत हे दर्शविण्यासाठी एकाच ठिकाणी दिले आहेत. ज्या शब्दांसमोर पर्याय दिला आहे त्या शब्दासमोर कंसात (also) असे देऊन दुसरा समानार्थी शब्द दर्शविला आहे व कंसातील शब्द त्याच्या वर्णक्रमानुसार ज्या ठिकाणी आला असेल त्या ठिकाणी त्या शब्दासमोर (=) अशी खूण दर्शवून पर्याय ज्या शब्दासमोर दिला आहे तो शब्द दर्शविला आहे. त्याचप्रमाणे इंग्रजी शब्दाच्या वर्णलेखनात (spelling) थोडाफार फरक असलेले इंग्रजी शब्दही वरील पद्धतीनेच दर्शविण्यात आले आहेत.

भाषा सल्लागार मंडळाने वैज्ञानिक व तांत्रिक परिभाषेच्या निर्मितीसाठी आधारभूत म्हणून ठरवून दिलेली निदेशक तत्त्वे

१. शब्दसंग्रह व पर्याय.––हिंदी वैज्ञानिक व तांत्रिक परिभाषेची निर्मिती करताना, केंद्र सरकारने विज्ञान व तंत्र क्षेत्रात यापूर्वी झालेल्या कार्याचा आढावा घेतला होता आणि निरनिराळ्या राज्यांत याबाबत झालेल्या एकूण कार्यांचा समन्वय करण्याचे प्रयत्नही केले होते. मराठी परिभाषेची निर्मिती करताना देखील त्याच धोरणाचा अवलंब करून प्रत्येक विद्याशाखेतील शब्दांचे संकलन करणे अगत्याचे आहे. त्यासाठी प्रत्येक विद्याशाखेची केंद्र सरकारने तयार केलेली विज्ञान शब्दावली आधारभूत मानून, पुणे विद्यापीठ, माध्यमिक शिक्षण मंडळ आणि इतर विज्ञान संस्था यांच्या शब्दावलींचाही विचार करावा. तसेच माध्यमिक स्तरावरील वैज्ञानिक व तांत्रिक विषयांच्या पाठ्यपुस्तकातून पुष्कळशा तांत्रिक शब्दांचे जे पर्याय रूढ झाले आहेत, ते देखील विचारात घ्यावेत.

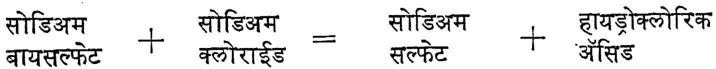
२. आंतरराष्ट्रीय संज्ञा.––"आंतरराष्ट्रीय संज्ञा" या शक्यतोवर त्यांच्या इंग्रजी स्वरूपातच ठेवाव्यात व त्यांचे मराठी भाषेत लिप्यंतरण करावे.

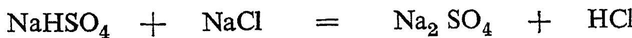
आंतरराष्ट्रीय संज्ञांत साधारणतः पुढील गोष्टींचा समावेश होतो :––

(अ) मूलद्रव्ये आणि संयुगे (महत्त्वपूर्ण पदे, उपपदे वगैरेंसह) यांची नावे; ही नावे लिप्यंतरित करून देताना नावापुढे त्यांची संकेतचिन्हेसुद्धा द्यावीत. जसे:––हायड्रोजन (H), कार्बन (C).

मात्र मूलद्रव्ये आणि संयुगे यांसाठी वापरण्यात येणारी संकेतचिन्हे व संक्षेप इंग्रजी लिपीत जशीच्या तशीच ठेवावीत. जसे :––किरणोत्सारी थोरिअमचा समस्थानीय 90th,^{228}, निकोटीन $C_{10}\ H_{14}\ N_2$

रासायनिक चिन्हांकित समीकरणे, त्यांची इंग्रजीतील संकेतचिन्हे जशीच्या तशी ठेवून, पुढीलप्रमाणे द्यावीत :––

गंधक, रुपे, तांबे, कथील, पारा, जस्त, शिसे इत्यादी रूढ शब्द वर्णनात तसेच राहावेत; परंतु संयुगामध्ये मात्र त्यांचा वापर करू नये.

(ब) वजने, मापे आणि परिणामे, जसे :––कॅलरी, ॲम्पीअर वगैरे.

(क) विशेषनामे व त्या नामांवरून घेतलेल्या संज्ञा मूळ भाषेतील त्यांच्या उच्चारानुरूप लिहाव्यात. जसे :—फॅरनहीट श्रेणी (फॅरनहीट), व्होल्टमीटर (व्होल्टा), अँपीअर (अँपीअर).

(ड) वनस्पतिशास्त्र, प्राणिशास्त्र, भूविज्ञान इत्यादींसारख्या शास्त्रीय विषयांमधील द्विपद नामसंज्ञा.

(इ) रेडिओ, पेट्रोल, रडार, इलेक्ट्रॉन, न्यूट्रॉन, प्रोटॉन यासारखे नवीन शब्द.

(फ) गणित व इतर शास्त्रांमध्ये वापरण्यात येणारे संख्यांक, संकेतचिन्हे, सूत्रे वगैरे जसे :— Sin, Cos, Tan, Log.

तथापि, वर निर्दिष्ट केलेल्या पारिभाषिक संज्ञांपैकी पुष्कळशा संज्ञांना मराठीत योग्य पर्याय असून ते शाळा व महाविद्यालये इत्यादींत कित्येक वर्षांपासून रूढ झाले आहेत. जसे :—ऑक्सिजन-प्राणवायु, कॅलरी-उष्मांक, Sin—ज्या, Cos—कोज्या वगैरे. तेव्हा आंतरराष्ट्रीय संज्ञा त्यांच्या इंग्रजी स्वरूपात जशाच्या तशा लिप्यंतरित करून देताना त्याबरोबरच त्या संज्ञांना मराठीत रूढ असलेले पर्याय देखील द्यावेत.

३. जी संकेतचिन्हे असतील ती त्यांच्या आंतरराष्ट्रीय स्वरूपातच राहू द्यावीत. तथापि, संज्ञांचे संक्षेप देवनागरी लिपीतून दर्शवावेत. म्हणजे सेंटिमीटर या संज्ञेचा संक्षेप सें.मी. असा देवनागरी लिपीत द्यावा.

४. वैज्ञानिक व तांत्रिक पारिभाषिक शब्दांसाठी पर्यायांची निश्चिती करताना, अर्थाची निश्चितता व सुबोधता यावर अधिक भर द्यावा व मराठी भाषेच्या प्रकृतीशी अविरोधी असे व शक्यतोवर भारतीय भाषांत वापरता येतील असेच पर्याय निवडावे.

५. विवक्षित वैज्ञानिक शब्दांसाठी जे देशीय पर्याय मराठी भाषेत प्रचलित आहेत ते आणि सर्वसाधारण वापरण्यात येणारे पर्याय राहू द्यावेत.

६. विदेशी भाषांमधील जे शब्द मराठी भाषेत प्रचलित आहेत ते तसेच ठेवावेत. जसे :— मशीन, इंजिन, मीटर, लिटर वगैरे.

७. हे पर्याय मराठी व्याकरणानुसार प्रातिपदिक रूपात द्यावेत.

८. मिश्र शब्दांची निर्मिती.—वैज्ञानिक परिभाषा तयार करताना Pasteurisation "पाश्चरीकरण", Voltage "व्होल्टता" अशांसारखे मिश्र-शब्द बनवणे हे भाषेच्या स्वाभाविक प्रवृत्तीस अनुसरून असल्यामुळे गरजेनुसार असे शब्द तयार करावेत.

९. जरूर तेथे समान अर्थी पारिभाषिक शब्दांची कुळे लक्षात घेऊन पारिभाषिक शब्द निश्चित करावेत.

अकरा

संक्षेप सूची

Acctt	..	Accounts
adj.	..	Adjective
adv.	..	Adverb
Admn.	..	Administration
cf.	..	compare
Fin.	..	Finance
Fr.	..	French
Gram.	..	Grammar
Intern. Law		International Law
Mil.	..	Military
n.	..	Noun
Parl. Practice		Parliamentary Practice
pl.	..	Plural
sing.	..	Singular
v.i.	..	Verb, intransitive
v.t.	..	verb, transitive
v.t. & i.	..	Verb, transitive and intransitive

अ. क्रि.	..	अकर्मक क्रियापद
अ. व.	..	अनेकवचन
न.	..	नपुंसकलिंग
पु.	..	पुल्लिंग
सा.	..	सामान्य लिंग
स्त्री.	..	स्त्रीलिंग

लोकप्रशासन परिभाषा कोश

A

abdicate, *v.t.* **पदत्याग करणे, सत्तात्याग करणे**

abdication, *n.* **१ सत्तात्याग (पु.), पदत्याग (पु.) २ त्यजन (न.)**

aberration, *n.* **१ मतिभ्रम (पु.) २ विपथन (न.)**

ability, *n.* (capacity to perform) **समर्थता (स्त्री.)**
cf. capability शक्यता
capacity सामर्थ्य
competence क्षमता
efficiency कार्यक्षमता
eligibility पात्रता
fitness योग्यता
qualification अर्हता

ability standard, क्षमता मानक, समर्थता मानक

abolish, *v.t.* **निरास करणे, नाहीसा करणे** *cf.* cancel

abridge, *v.t.* (as, rights) **१ अधिकार संक्षेपणे, अधिकारांचा संक्षेप करणे २ संक्षेप करणे, संक्षिप्त करणे**

abrogate, *v.t.* **निराकरण करणे** *cf.* cancel

abscond, *v.i.* **फरारी होणे**

absence, *n.* **१ अभाव (पु.) २ अनुपस्थिति (स्त्री.), गैरहजेरी (स्त्री.)**

absenteeism, *n.* **१ गैरहजेरी (स्त्री.), अनुपस्थिति (स्त्री.) २ अनुपस्थितीचे प्रमाण (न.), अनुपस्थिति प्रवृत्ति (स्त्री.), अन्यत्रवासी पद्धति (स्त्री.)**

absentee landlord, १ अन्यत्रवासी जमीनमालक २ अन्यत्रवासी घरमालक

abstract, *n.* **१ संक्षेप (पु.) २ गोषवारा (पु.) ३** (as, a return) **विवरण (न.)**
v.t. **१ संक्षिप्त करणे २ गोषवारा काढणे**
adj. १ (not concrete) **अमूर्त** २ (obstruse) **गूढ** ३ (as applied to sciences) **केवल, शुद्ध**

a carte blanche, Fr. (blank paper) **कोरे पत्र**

acceptance theory of authority, प्राधिकाराचा स्वीकृति सिद्धांत

access, *n.* **१ शिरकाव (पु.), पोच (स्त्री.) २ पहावयास मिळणे (न.) ३ प्रवेश (पु.) ४ वाट (स्त्री.) ५ उपागमन (न.)**

accessible, *adj.* **प्रवेश्य**

Accession Council, १ राज्यारोहण परिषद २ सामिलीकरण परिषद

accident prone, अपघातप्रवण

accommodation, *n.* **१ जागा (स्त्री.) २ सामावणी (स्त्री.) ३ सोय लावणे (न.)**

account, *n.* **१ खाते (न.) २ हकिगत (स्त्री.) ३ लेखा (पु.), हिशेब (पु.)**
adjusting account समायोजन लेखा
appropriation account विनियोजन लेखा
audited account परीक्षित लेखा
capital and revenue account भांडवली व महसुली लेखा
commercial account वाणिज्यिक लेखा
departmental account विभागीय लेखा, विभागीय हिशेब
pro forma **account प्रपत्र लेखा**
public accounts लोकलेखा
subsidiary account दुय्यम लेखा
suspense account निलंबन लेखा

accountability, *n.* १ स्पष्टीकरण योग्यता (स्त्री.) २ उत्तरदायित्व (न.) ३ जिम्मेदारी (स्त्री.)
accountable, *adj.* १ जबाबदार, जिम्मेदार २ स्पष्टीकरणयोग्य ३ उत्तरदायी
accountant-*cum*-cashier, लेखापाल-नि-रोखपाल
Accountant General, महालेखाकार (सा.), महालेखापाल (सा.)
account head, लेखाशीर्ष (न.)
accounting, *n.* लेखांकन (न.)
  accrual accounting उपार्जन लेखांकन
  cash accounting रोख लेखांकन
  commercial type accounting वाणिज्यसदृश लेखांकन
  cost accounting परिव्यय लेखांकन
Accounting Officer, लेखांकन अधिकारी
accounting principles, लेखांकन तत्त्वे
accounts code, लेखा संहिता
Accounts Department, लेखा विभाग
accredit, *v.t.* १ श्रेय देणे २ अधिस्वीकृती देणे ३ अधिकारपत्र देणे
accrual accounting, उपार्जन लेखांकन
accusation, *n.* आरोप (पु.), दोषारोपण (न.), आरोप करणे (न.)
accused, *n.* १ आरोपी (सा.) *cf.* criminal २ अभियुक्त (सा.)
achievement, *n.* १ संपादणूक (स्त्री.), संपादन (न.) *cf.* performance २ कामगिरी (स्त्री.) *cf.* performance
achievement motivation, कर्तृत्वसिद्धी प्रेरणा
achievement orientation, संपादन अभिमुखता, कर्तृत्वसिद्धी अभिमुखता
acquiescent massess, १ मूकसंमतीदर्शी जनता २ नाखुषीची मूकसंमती देणारी जनता
acquired, *adj.* १ अर्जित २ संपादित
acquisitiveness, *n.* परिग्रहशीलता (स्त्री.)
acquit, *v.t.* १ *Law* दोषमुक्त करणे २ ऋण चुकते करणे, कर्ज फेडणे ३ कामगिरी बजावणे
acquittal, *n.* दोषमुक्ति (स्त्री.)
acquittance roll, १ वेतनपट (पु.) २ पावती तक्ता (पु.)
Act, *n.* १ अधिनियम (पु.) २ कृति (स्त्री.) *cf.* performance
acting, *adj.* १ कार्यकारी २ *Admn.* हंगामी
  cf. in-charge प्रभारी
  officiating स्थानापन्न
  provisional तात्पुरता
  temporary अस्थायी
  working कार्यकारी
action, *n.* १ क्रिया (स्त्री.) २ कृति (स्त्री.) ३ कार्यवाही (स्त्री.) ४ कारवाई (स्त्री.) *cf.* performance
action programme, कृति कार्यक्रम
action research, कृति संशोधन
active collaboration, सक्रिय सहयोग
active service, १ युद्धसेवा (स्त्री.) २ क्रियाशील सेवा ३ सक्रिय सेवा
activities, *n. pl.* क्रियाकलाप (पु.)
activity, *n.* १ कार्य (न.) २ क्रियाशीलता (स्त्री.) ३ (in *pl.*) क्रियाकलाप (पु.)
actuarial reserve plan retirement, विमागणितीय राखीव योजना सेवानिवृत्ति
actuarial retirement system, विमागणितीय सेवानिवृत्ति पद्धति
adaptation, *n.* १ जुळवून घेणे (न.) २ रूपांतर (न.) ३ *Law* अनुकूलन (न.) ४ अनुयोजन (न.)
adaptive function, अनुयोजी कार्य
adaptive model, अनुयोजी प्रतिमान
adaptive system, अनुयोजी पद्धति
addendum, *n.* पूरकपत्र (न.)
additional grant, समधिक अनुदान
adduce, (evidence) *v.t.* १ (पुरावा) दाखल करणे २ प्रस्तुत करणे

adequacy, *n.* पर्याप्तता (स्त्री.)
ad-hoc grant, तदर्थ अनुदान
adjective law, पद्धतिनिष्ठ विधि
adjournment motion, स्थगन प्रस्ताव
adjudge, *v.t.* न्यायनिर्णीत करणे
adjudication hearing, अभिनिर्णय सुनावणी
adjusting account, समायोजन लेखा
administrative act, प्रशासकीय कृति
administrative action, १ प्रशासनिक कार्य २ प्रशासनिक कार्यवाही
administrative agency, प्रशासनिक अभिकरण, प्रशासनिक एजन्सी
administrative analysis, १ प्रशासनिक पृथक्करण २ प्रशासनिक विश्लेषण
administrative audit, प्रशासनिक लेखापरीक्षा
administrative behaviour, प्रशासनिक वर्तन, प्रशासकीय वर्तन
administrative challenge, १ प्रशासकीय आक्षेप २ प्रशासनातील आव्हान
administrative change, प्रशासनिक परिवर्तन, प्रशासनिक बदल
administrative class, प्रशासकीय वर्ग
administrative control, प्रशासकीय नियंत्रण, प्रशासनिक नियंत्रण
administrative co-ordination, प्रशासकीय समन्वय
administrative corruption, प्रशासनिक भ्रष्टाचार
administrative court, प्रशासनिक न्यायालय
administrative decision, प्रशासकीय निर्णय, प्रशासनिक निर्णय
administrative department, प्रशासनिक विभाग
administrative development, प्रशासनिक विकास
administrative directions, प्रशासनिक निदेश, प्रशासकीय निदेश
administrative effectiveness, प्रशासनिक परिणामकारकता
administrative efficiency, प्रशासकीय कार्यक्षमता, प्रशासनिक कार्यक्षमता
Administrative Enquiry Commission, प्रशासनिक चौकशी आयोग
Administrative Enquiry Committee, प्रशासनिक चौकशी समिती
administrative functionary, प्रशासकीय कार्यधारक
administrative functions, प्रशासन कार्य, प्रशासनिक कार्य
administrative hybrid, प्रशासनिक संकरित
administrative instruction, प्रशासनिक अनुदेश, प्रशासकीय अनुदेश
administrative integration, प्रशासनिक एकात्मीकरण
administrative integrity, प्रशासनिक नेकी, प्रशासनिक कसोटी
administrative justice, प्रशासनिक न्याय, प्रशासकीय न्याय
administrative law, प्रशासनिक विधि, प्रशासकीय विधि, प्रशासनिक कायदा, प्रशासकीय कायदा
administrative leadership, प्रशासनिक नेतृत्व, प्रशासकीय नेतृत्व
administrative machine = administrative machinery, प्रशासनिक यंत्रणा
administrative man, प्रशासनपरायण मानव
administrative manpower, प्रशासकीय मनुष्यबळ
administrative mechanism, प्रशासनिक कार्यतंत्र, प्रशासनिक यंत्रणा
administrative ministry, प्रशासनिक मंत्रालय
administrative models, प्रशासकीय प्रतिमान, प्रशासकीय नमुने
administrative objective, प्रशासकीय समुद्दिष्ट
administrative officer, प्रशासकीय अधिकारी

administrative organisation, प्रशासनिक संघटना, प्रशासनिक संघटन, प्रशासकीय संघटना, प्रशासकीय संघटन
administrative policy, प्रशासनिक धोरण
administrative process, १ प्रशासनिक प्रक्रिया २ प्रशासनिक कार्यपद्धति
Administrative Reform Movement, प्रशासकीय सुधारणा चळवळ
administrative reforms, प्रशासकीय सुधारणा
Administrative Reforms Commission, प्रशासन सुधार आयोग
administrative sector, प्रशासनिक क्षेत्र
administrative set-up, प्रशासनिक रचना
administrative skill, प्रशासनिक कौशल्य, प्रशासकीय कौशल्य
Administrative Staff College, प्रशासकीय अधिकारी महाविद्यालय
administrative state, प्रशासनिक राज्य
administrative structure, प्रशासनिक संरचना
administrative system, प्रशासनिक व्यवस्था, प्रशासन व्यवस्था
administrative theory, प्रशासकीय सिद्धांत, प्रशासन सिद्धांत
administrative tribunal, प्रशासन न्यायाधिकरण
administrator, *n.* प्रशासक (सा.)
admit, *v.t.* दाखल करून घेणे
admonish, *v.t.* १ कानउघाडणी करणे, समज देणे *cf.* chide २ उपदेश करणे
adulteration, *n.* भेसळ (स्त्री.)
ad-valorem tax, मूल्यानुसार कर
advance action, आगाऊ कृति
advanced management, प्रगत व्यवस्थापन, प्रगत प्रबंधन
advancement, *n.* अभिवृद्धि (स्त्री.)
Adversary Process, प्रतिपक्षी प्रक्रिया
advertisement tax, जाहिरात कर
advisory board = advisory body, सल्लागार मंडळ
advisory committee, सल्लागार समिति
advisory function, सल्लागारी कार्य
Advisory Planning Board, सल्लागार नियोजन मंडळ
advisory staff, सल्लागार सहायकवृंद
advocate, *v.t.* समर्थन करणे
n. Law अधिवक्ता (पु.), ॲडव्होकेट (पु.) *cf.* lawyer
affect, *n.* (emotional disposition to the system) भाववृत्ति (स्त्री.)
affidavit, *n. Law* शपथपत्र (न.), प्रतिज्ञालेख (पु.), ॲफिडेव्हिट (न.)
affray, *n.* दंगल (स्त्री.) *cf.* breeze
aftercare, *n.* अनुरक्षण (न.), नंतरची जपणूक (स्त्री.)
aftercare service, अनुरक्षण सेवा
agency, *n.* अभिकरण (न.), एजन्सी (स्त्री.)
aggravated assault, गंभीर हमला
aggregate pattern, सकल बंध
aggrieved individual, पीडित व्यक्ति
aggrieved party, पीडित पक्ष, पीडित व्यक्ति
agrarian society, शेतीप्रधान समाज (पु.), कृषिप्रधान समाज (पु.)
agreement, *n.* १ करार (पु.) २ संमतिपत्र (न.) ३ मेळ (पु.)
cf. compact ठराव
contract संविदा
covenant प्रसंविदा
engagement अभिसंकेत
indenture करारनामा
pact करार
agricultural price support policy, शेतमाल किंमत आधार धोरण
aim, *n.* साध्य (न.), ध्येय (न.) *cf.* goal
aims and objectives, साध्ये व समुद्दिष्टे
alcoholic, *n.* मद्यासक्त (सा.)
alcoholism, *n.* १ मद्यासक्ति (स्त्री.) २ मद्यरोग (पु.), मद्यव्याधि (स्त्री.)

Alderman, *n.* नगरश्रेष्ठी (पु.)
alien, *adj.* अन्यदेशीय
alienate, *v.t.* १ दूर करणे २ दुरावा निर्माण करणे ३ अन्यसंक्रामित करणे
alienation, *n.* १ दूरीकरण (न.) २ दूरीभाव (पु.), परात्मभाव (पु.)
allegation, *n.* १ *Law* अभिकथन (न.) २ आरोप (पु.)
alleged, *adj.* अभिकथित, कथित
alleged cause, अभिकथित कारण
allegiance, *n.* १ निष्ठा (स्त्री.) २ राजनिष्ठा (स्त्री.)
alliance, *n.* १ युति (स्त्री.) २ मैत्री (स्त्री.) ३ सख्यसंबंध (पु.), ऐक्यसंबंध (पु.), मित्रसंबंध (पु.)
cf. coalition संयुति, युति
fusion मिलाफ
league जूट
union एकजूट
All India Mayor's Council, अखिल भारतीय महापौर परिषद
All India Radio, आकाशवाणी (स्त्री.)
All India Services, अखिल भारतीय सेवा
allocation of appropriations, विनियोजनाच्या रकमांचे वाटप
allocation of work, कामाचे वाटप
allow the appeal, अपील मान्य करणे
all-purpose authority, सर्वहेतू प्राधिकरण, सर्वोद्देशी प्राधिकरण
almoner, *n.* १ दानाध्यक्ष (पु.) २ आमनर (पु.) (सध्याचा इंग्लंडमधील वैद्यकीय समाजसेवक)
alternative system of management, व्यवस्थापनाची पर्यायी पद्धति
ambivalence, *n.* द्विधावृत्ति (स्त्री.), द्विधाभाव (पु.)
amenable, *adj.* १ वळवता येण्याजोगा २ प्रभाव्य
amortise, *v.t.* कर्जफेडीची तरतूद करणे
analysis, *n.* विश्लेषण (न.)
analytical abstraction, विश्लेषणात्मक अमूर्तीकरण
analytical approach, १ विश्लेषक अभिगम २ विश्लेषक दृष्टिकोन
analytical construct, विश्लेषणात्मक रचनालेख
analytic estimating, पृथक्करणात्मक अंदाज करणे
ancillary, *adj.* अनुषंगी, आनुषंगिक
Anglo Indian, अँग्लोइंडियन (सा.)
annexure, *n.* जोडपत्र (न.)
annual letting value, वार्षिक भाडे मूल्य
annuity, *n.* वर्षासन (न.), वार्षिकी (स्त्री.)
annul, *v.t.* विलोपन करणे *cf.* cancel
anomise, *n.* १ अतिचार (पु.) २ प्रमाणकशून्यता (स्त्री.) ३ निष्प्रमाणकता (स्त्री.)
anticipated reaction, अपेक्षित प्रतिक्रिया
anti corruption bureau, भ्रष्टाचारविरोधी केंद्र, लाचलुचपतविरोधी केंद्र
antiquated, *adj.* जुनाट
anti-social, *adj.* समाजद्रोही, समाजविरोधी
anti-social element, १ समाजकंटक (पु.), समाजविरोधी घटक २ समाजद्रोही घटक ३ समाजविघातक घटक
apathetic partisan, उदासीन पक्षाभिनिवेशी
apocalyptic, *adj.* भविष्यकथनकारी
apolitical person, राजकीय बाबतीत उदासीन व्यक्ति
appeal, *v.t.* १ *Law* अपील करणे २ आवाहन करणे
n. *Law* अपील (न.)
appellant, *n.* *Law* अपीलकर्ता (पु.), अपीलकार (पु.)
appellate, *adj.* अपील, अपिलीय
appendix, *n.* परिशिष्ट (न.)

application, *n.* १ आवेदन (न.), अर्ज (पु.), आवेदनपत्र (न.) २ अनुप्रयोग (पु.), उपयोजन (न.), अनुप्रयुक्ति (स्त्री.) ३ प्रयुक्ति (स्त्री.) ४ तत्परता (स्त्री.)
application form, आवेदनपत्राचा नमुना, अर्जाचा नमुना
application of law, कायदा लागू करणे, कायदा लागू होणे, विधिप्रयुक्ति (स्त्री.)
application of rule, नियम लागू करणे, नियम लागू होणे
apply, *v.t. & i.* १ अर्ज करणे, आवेदनपत्र देणे २ (as, Acts) प्रयुक्त करणे, प्रयुक्त होणे, (as, rules) लागू करणे, लागू होणे ३ उपयोजन करणे
appraisal, *n.* मूल्यन (न.)
apprehend, *v.t. Law* १ ताब्यात घेणे, पकडणे २ धास्ती वाटणे
apprehension, *n.* १ आकलन (न.), ग्रहण (न.), बोध (पु.) २ धास्ती (स्त्री.) ३ *Law* ताब्यात घेणे (न.), पकडणे (न.)
apprentice training, शिकाऊ उमेदवाराचे प्रशिक्षण
appropriation, *n.* १ विनियोजन (न.) २ विनियोग (पु.)
appropriation account, विनियोजन लेखा
Appropriation Act, विनियोजन अधिनियम
appropriation audit, विनियोजन लेखापरीक्षा
appropriation bill, विनियोजन विधेयक
appropriation committee, विनियोजन समिति
appropriation report, विनियोजन अहवाल
approval, *n.* १ पसंती (स्त्री.) २ मान्यता (स्त्री.)
approved list, मान्य सूची
approved procedure, मान्य कार्यपद्धति
aptitude, *n.* १ अभियोग्यता (स्त्री.) २ अभिवृत्ति (स्त्री.)
arbitrary, *adj.* स्वेच्छानुसारी, मनमानी, लहरी
arbitration, *n.* १ लवाद (पु.) २ लवादनिर्णय (पु.)
area, *n.* क्षेत्र (न.)
Area Development Programme, क्षेत्रविकास कार्यक्रम
armed, *adj.* सशस्त्र
armed revolution, सशस्त्र क्रांति
arraignment, *n.* न्यायालयासमोर खेचणे (न.), न्यायालयासमोर उभे करणे (न.), न्यायालयीन समुत्थापन (न.), जाहीर दोषारोपण (न.)
arrears, *n.* १ थकबाकी (स्त्री.) २ थकित काम (न.)
arrest, *v.t.* १ *Law* अटक करणे २ अटकाव करणे,
n. अटक (स्त्री.), थोपवणूक (स्त्री.)
arrestable, *adj.* १ अटकयोग्य २ अटकावयोग्य
arrestee, *n.* बंदी (सा.)
arrest procedure, अटकेसंबंधीची कार्यपद्धति
arrondissement, *n.* अराँदिस्माँ (पु.) (१ फ्रान्समधील स्थानिक शासनाचा प्रशासनिक घटक २ फ्रान्समधील स्थानिक शासनाचे निर्वाचन क्षेत्र)
ascription, *n.* १ सिद्ध (न.) २ लादणूक (स्त्री.) ३ स्थितिदत्त (न.)
ascriptive, *adj.* १ स्थितिदत्त २ लादलेला
ascriptive orientation, स्थितिदत्त अभिमुखता
ascriptive status, १ स्थितिदत्त दर्जा २ लादलेला दर्जा
asocial person, सामाजिक बाबतीत उदासीन व्यक्ति
aspiration, *n.* आकांक्षा (स्त्री.)
assault, *v.t.* हमला करणे,
n. हमला (पु.)
assembly, *n.* १ सभा (स्त्री.) (as in : legislative assembly विधानसभा) २ *Law* जमाव (पु.) (as in : unlawful assembly बेकायदेशीर जमाव) ३ जुळणी (स्त्री.), जुळवणी (स्त्री.), जोडणी (स्त्री.)

assembly line, १ **जुळवणी साखळी** २ **जुळवणी यंत्रसमुच्चय, जुळवणी कार्ययंत्रणा**

assent, *v.i.* **अनुमती देणे**
n. **अनुमती** (स्त्री.)

assessee, *n.* १ **करपात्र व्यक्ति** (स्त्री.) २ **निर्धारिती** (सा.)

assessment, *n.* १ **आकारणी** (स्त्री.) २ **निर्धारण** (न.) ३ **निर्धारित कर** (पु.)

assessment centre, १ **मूल्यनिर्धारण केंद्र, निर्धारण केंद्र** २ **आकारणी केंद्र**

assessment of performance, कामगिरीचे निर्धारण, कामगिरीचे मूल्यांकन

assessment of taxes, १ **कर निर्धारण** २ **कर आकारणी**

assessment of work, कामाचे निर्धारण, कामाचे मूल्यांकन

assessor, *n.* १ **निर्धारक** (पु.) २ *Law* **न्यायसहायक** (पु.), **असेसर** (पु.)

assign, *v.t.* **अभिहस्तांकित करणे**

assignee, *n.* १ **सोपवणूक** (स्त्री.) २ **अभिहस्तांकन** (न.) ३ **अभिहस्तांकिती** (सा.)
v.t. **अभिहस्तांकित करणे**

assignment, *n.* १ **कामगिरी** (स्त्री.), **नेमून दिलेले काम** (न.) *cf.* performance २ **अभिहस्तांकन** (न.) ३ **सोपवणी** (स्त्री.), **सोपवलेले काम** (न.)

assistance, *n.* **साहाय्य** (न.)

assistant, *n.* **सहायक** (सा.)

assistant mayor, सहायक महापौर

associate, *n.* **सहयोगी** (सा.)
v.t. & i. १ **सहयोगी करणे, सहयोगी होणे** २ **संबंध जोडणे, संबंध असणे** ३ **बरोबर राहणे**

association, *n.* **संघ** (पु.), **संस्था** (स्त्री.)
cf. board मंडळ
body संस्था, निकाय
committee समिति
confederation (of unions) बृहत्संघ
corporation महामंडळ, निगम
federation (of unions) महासंघ
organisation संघटना
society संस्था, मंडळी
syndicate संहति
union संघ

association of employees, कर्मचारी संघ

assumption, *n.* १ **गृहीतक** (न.), **गृहीत** (न.) २ (as of charge, office, etc.) **ग्रहण** (न.)

assumption of responsibility, जबाबदारी स्वीकारणे

assurances committee, आश्वासन समिति

attach, *v.t. & i.* **जप्ती आणणे, टाच आणणे**
cf. confiscate अधिहरण करणे, सरकारजमा करणे
distrain (माल वगैरे) अटकावून ठेवणे
distress (कर, भाटक वगैरेच्या वसुलीसाठी मालावर) अटकावणी लावणे
forfeit १ समपहरण करणे २ गमावणे
seize अभिग्रहण करणे, जप्त करणे

Attached Financial Adviser Scheme, संलग्न वित्तीय सल्लागार योजना

attached office, संलग्न कार्यालय

attachment, *n.* १ **संलग्नता** (स्त्री.) २ **संबद्धता** (स्त्री.) ३ **टाच** (स्त्री.), **जप्ती** (स्त्री.)

attainment, *n.* १ **प्राप्त होणे** (न.) २ **नैपुण्य** (न.)

attitude, *n.* **अभिवृत्ति** (स्त्री.)

attitudinal change, अभिवृत्तीय बदल, अभिवृत्तीय परिवर्तन

attribute listing, गुणविशेष सूचीकरण

attrition, *n.* **झीज** (स्त्री.)

audi alteram partem, **दुसरी बाजूही ऐका**

audio-visual aid, दृक्-श्राव्य साधन

audit, *n.* **लेखापरीक्षा** (स्त्री.)

Audit and Accounts Department, लेखापरीक्षा व लेखा विभाग

audit and accounts order, लेखापरीक्षा व लेखा आदेश
Audit Board, लेखापरीक्षा मंडळ
Audit Code, लेखापरीक्षा संहिता
audit control, लेखापरीक्षा नियंत्रण
audited account, परीक्षित लेखा
audit report, लेखापरीक्षा अहवाल
authorisation, *n.* १ प्राधिकृत करणे (न.) २ प्राधिकारपत्र (न.)
authoritarian, *n.* १ प्राधिकारवादी (पु.) २ स्वामित्वप्रधान (पु.) ३ सत्तावादी (पु.)
authorities, *n. pl.* प्राधिकारीवर्ग (पु.अ.व.)
authority, *n.* १ प्राधिकारी (सा.) २ प्राधिकरण (न.) ३ प्राधिकारपत्र (न.) ४ प्राधिकार (पु.) ५ प्रामाण्य (न.), प्रमाण (न.)
authority and power, प्राधिकार आणि सत्ता
autocratic, *adj.* एकतंत्री, एकतंत्र–, एकतांत्रिक
autocratic democratic continuum, एकतांत्रिक ते लोकतांत्रिक सातत्यक
automation, *n.* स्वयंचलन (न.)
autonomous body, स्वायत्त संस्था
autonomy, *n.* स्वायत्तता (स्त्री.)
auxiliary, *adj.* १ सहाय्यकारी, सहायक २ पूरक
auxiliary agency, सहाय्यकारी अभिकरण, साधन सहायक अभिकरण
auxiliary organisation, सहाय्यकारी संघटना
auxiliary services, साधन सहायक सेवा
auxiliary staff, १ साधन सहायक २ पूरक सहायकवृंद
auxiliary staff functions, साधन सहायक कार्ये
auxiliary unit, १ साधन सहायक पथक २ साधन सहायक घटक
aversion, *n.* १ विमुखता (स्त्री.) २ तिटकारा (पु.) ३ सहजवैर (न.)
award damages, नुकसान भरपाई देववणे

B

background training, पूर्वपीठिका प्रशिक्षण
Backward Class Commission, मागासवर्ग आयोग
bail, *n.* १ जमानतदार (पु.), जामीनदार (पु.) २ जमानत (स्त्री.), जामीन (पु.) *v.t.* जामिनावर सोडणे, जमानतीवर सोडणे
balanced budget, समतोल अर्थसंकल्प, संतुलित अर्थसंकल्प
balanced technology, संतुलित तंत्रशास्त्र
balancing, *n.* संतुलन (न.)
balance sheet, ताळेबंद (पु.)
ballot paper, मतपत्रिका (स्त्री.)
banish, *v.t.* हद्दपार करणे
cf. deport तडीपार करणे
exile देशपार करणे
expatriate स्वदेशनिष्कासित करणे
extradite– चे प्रत्यर्पण करणे
transport काळ्या पाण्यावर पाठवणे
bargain = bargaining, *n.* १ सौदा (पु.), सौदेबाजी (स्त्री.) २ व्यवहार (पु.) ३ किफायतशीर सौदा (पु.) *v.t.* सौदा करणे
bargaining agreement, सौदा करार
barrier, *n.* आडकाठी (स्त्री.)
bases of power, १ शक्तीचे आधार २ सत्तेचे आधार
basic training, मूलभूत प्रशिक्षण
battery, *n.* मारपीट (स्त्री.) *cf.* breeze
behaviour, *n.* वागणूक (स्त्री.), वर्तन (न.)
behavioural, *adj.* वागणूकविषयक
behaviouralism, *n.* वर्तनवाद (पु.)
behavioural movement, वर्तनवादी चळवळ
behavioural pattern, वर्तनबंध (पु.), वर्तनरीति (स्त्री.)
behavioural postulates of bureaucracy, नोकरशाहीची वर्तनविषयक आधारतत्त्वे

behavioural scientist, वर्तनवादी शास्त्रज्ञ
behavioural system, वर्तनवादी व्यवस्था
belief system, समजूत व्यवस्था
bench, *n.* न्यायपीठ (न.), खंडपीठ (न.)
benefit, *n.* १ लाभ (पु.), फायदा (पु.) २ हित (न.)
v.t. & i. लाभ करून देणे, लाभ होणे
benevolence, *n.* लोकहितेच्छा (स्त्री.), परहितेच्छा (स्त्री.), परोपकार (पु.)
bequest, *n.* १ (act of bequeathing) मृत्युपत्राने देणे (न.) २ (thing that is bequeathed) मृत्युपत्रित दान (न.)
bereavement pay, १ मृत आप्त वेतन २ वैधुर्य वेतन
bias, *n.* पूर्वग्रह (पु.)
bidding procedure, लिलावातील बोली बोलण्याची पद्धति
binding order, बंधनकारक आदेश
biological analogy, जीवशास्त्रीय सादृश्य दाखला
black-list, *n.* काळी यादी, वर्ज्य सूची
black listing, काळ्या यादीत नोंदणे
block, *n.* १ गट (पु.) २ खंड (पु.)
Block Development Officer, गट विकास अधिकारी
block grant, गट अनुदान, ठोक अनुदान, एकरकमी अनुदान
bloodless revolution, रक्तहीन क्रांति
bloody revolution, रक्तरंजित क्रांति
blunder, *n.* घोडचूक (स्त्री.) *cf.* mistake
board, *n.* मंडळ (न.) *cf.* association
body, *n.* संस्था (स्त्री.), निकाय (पु.) *cf.* association
bonafide **mistake,** सद्भावमूलक चूक *cf.* mistake
Bona vacantia, Law अस्वामिक मालमत्ता
bonus, *n.* अधिलाभांश (पु.), बोनस (पु.)
borough, *n.* बरो (पु.), नगरपरिषद (स्त्री.)
borough status, बरो दर्जा, नगरपरिषद दर्जा
borrowing, *n.* कर्ज (न.), उसनवारी (स्त्री.)
boundary, *n.* सीमा (स्त्री.)
boundary charge, सीमा शुल्क आकार
bounded rationality, सीमित बुद्धिनिष्ठता, सीमित तर्कसंगति
brain-storming, *n.* बुद्धिभंजन करणे (न.)
branch, *n.* शाखा (स्त्री.) *cf.* department
breach, *n.* १ *Law* भंग (पु.) २ खिंडार (न.)
v.t. भंग करणे, तोडणे
breach of contract, संविदा भंग (पु.)
breach of duty, कर्तव्यभंग (पु.)
breakeven model, लाभहानि संतुलन प्रतिमान, नफातोटा संतुलन प्रतिमान
breeze, *n.* झटापट (स्त्री.)
cf. affray दंगल
battery मारपीट
riot दंगा
scuffle झोंबाझोंबी
bribary, *n.* लाचलुचपत (स्त्री.) *cf.* corruption
bribe, *n.* लाच (स्त्री.) *cf.* corruption
brutality, *n.* पाशवीपणा (पु.), पशुता (स्त्री.)
budget, *n.* अर्थसंकल्प (पु.)
balanced budget समतोल अर्थसंकल्प, संतुलित अर्थसंकल्प
capital budget भांडवली अर्थसंकल्प
deficit budget तुटीचा अर्थसंकल्प
revenue budget महसुली अर्थसंकल्प
revised budget सुधारित अर्थसंकल्प
surplus budget शिलकी अर्थसंकल्प
budget analyst, अर्थसंकल्प विश्लेषक
budget audit, अर्थसंकल्पीय लेखापरीक्षा
budget division, अर्थसंकल्प विभाग
budget estimate, अर्थसंकल्पीय अंदाज
Budget Estimates Committee, अर्थसंकल्पीय अंदाज समिति

budget grant, अर्थसंकल्पीय अनुदान
budgeting, *n.* अर्थसंकल्पन (न.), अंदाजपत्रक करणे (न.)
budgetory allotment, अर्थसंकल्पीय वाटप
building regulation, बांधकाम विनियम
burden of proof, शाबितीची जबाबदारी, सिद्धिभार (पु.)
bureau, *n.* १ केंद्र (न.) *cf.* department २ विभाग (पु.) ३ मंडल (न.)
bureaucracy, *n.* १ नोकरशाही (स्त्री.) २ अधिकारी तंत्र (न.)
bureaucrat, *n.* १ नोकरशहा (पु.), २ अधिकारी (पु.)
bureaucratic, *adj.* अधिकारीवर्गीय
bureaucratic commitment, नोकरशाहीची बांधीलकी
bureaucratic elite, अधिकारीवर्गीय शिष्टजन, अधिकारीवर्गीय अभिजन
bureaucratic infrastructure, अधिकारीवर्गीय आधार संरचना
bureaucratic model, १ नोकरशाहीचे प्रतिमान २ अधिकारीवर्गविषयक प्रतिमान
bureaucratic power, १ नोकरशाही सत्ता २ अधिकारीवर्ग सत्ता
bureaucratisation, *n.* नोकरशाहीकरण (न.)
bureau of budget, (Office of Management) ब्यूरो ऑफ बजेट (ऑफिस ऑफ मॅनेजमेंट)
bureau of publicenterprises, सार्वजनिक उद्यम केंद्र, सार्वजनिक उद्योजन केंद्र
bureaupathic, *adj.* नोकरशाहीग्रस्त
Business Advisory Committee, कामकाज सल्लागार समिति
business agent, व्यवसाय अभिकर्ता
business executive, व्यवसाय कार्यकारी
business interest, धंदेविषयक हितसंबंध
business organisation, व्यापारी संघटना

C

cabinet, *n.* कॅबिनेट (न.), मंत्रिमंडळ (न.)
cabinet committee, कॅबिनेट समिति, मंत्रिमंडळ समिति
cabinet secretariat, कॅबिनेट सचिवालय, मंत्रिमंडळ सचिवालय
cadre, *n.* संवर्ग (पु.), श्रेणी (स्त्री.)
calling, *n.* आजीविका (स्त्री.)
cameralism, *n.* कॅमेरलवाद (पु.)
cameralist, *n.* कॅमेरॅलिस्ट (पु.), कॅमेरल वादी (सा.)
canalised, *adj.* मार्गानुसारी
cancel, *v.t.* रद्द करणे
cf. abolish निरास करणे, नाहीसा करणे
abrogate निराकरण करणे
annul विलोपन करणे
declare null and void शून्य ठरवणे
invalidate विधिअग्राह्य ठरवणे
nullify शून्य करणे
override अधिभावी ठरणे, वरचढ होणे
overrule अधिशून्य करणे
quash रद्दबातल करणे
repeal निरसन करणे
rescind विखंडित करणे
revoke परत घेणे
set aside रद्द करणे
strike down रद्द करणे
vacate विलोपन करणे
Cantonment Board, कटक मंडळ, छावणी मंडळ
capability, *n.* शक्यता (स्त्री.) *cf.* ability
capacity, *n.* सामर्थ्य (न.) *cf.* ability
capital account, भांडवली लेखा (as in : on capital account भांडवली लेख्यांखाली)
capital and revenue account, भांडवली व महसुली लेखा
capital budget, भांडवली अर्थसंकल्प
capital expenditure, भांडवली खर्च

capital gain tax, भांडवली लाभ कर
capital transaction, भांडवली व्यवहार
capitis diminutio, प्रतिष्ठाहानि (स्त्री.)
career route, जीविका पथ
career service, जीवनवृत्ति सेवा
caretaker, *n.* काळजीवाहू (सा.)
carrier, *n.* १ जीवनौघ (पु.) २ प्रगतिपथ (पु.) ३ कर्तृत्व (न.)
carrier of innovating values, नवकारीमूल्य वाहक
cascade tax, (*also* value added tax) मूल्यनिर्मिति कर
case, *n.* १ प्रकरण (न.), बाब (स्त्री.) २ वाद (पु.)
case-diary, *n.* प्रकरण रोजनिशी (स्त्री.)
case law, निर्णय विधि
case material, १ वाद साहित्य २ प्रकरण साहित्य
case method, प्रकरण अभ्यास पद्धति
case-specification, *n.* प्रकरण विनिर्देश (पु.)
case studies, प्रकरण अभ्यास, व्यष्टिगत अभ्यास
case study approach, प्रकरण अभ्यास दृष्टिकोन
cash accounting, रोख लेखांकन
cash disbursement retirement plan, रोख बटवडा सेवानिवृत्ति योजना, रोख संवितरण सेवानिवृत्ति योजना
cashier, *n.* रोखपाल (सा.)
cash nexus, रोख अभिबंध
casual criminal, प्रासंगिक गुन्हेगार
catalyst, *n.* १ प्रक्रियाप्रेरक (सा.) २ उत्प्रेरक (सा.)
categorisation, *n.* १ प्रवर्गीकरण (न.) २ विल्हेवारी (स्त्री.)
category, *n.* १ प्रवर्ग (पु.) २ प्रकार (पु.)
cattle theft, गुरांची चोरी, पशुचौर्य (न.)
causative factor, कारक घटक
cause, *n.* १ कारण (न.), निमित्त (न.) २ पक्ष (पु.), बाजू (स्त्री.) ३ हेतु (पु.) ४ वाद (पु.)
cell, *n.* १ कोठडी (स्त्री.) २ सेल (पु.) *cf.* department ३ प्राथमिक घटक (पु.) ४ शाखा (स्त्री.)
censor, *n.* सेन्सॉर (सा.), अभ्यवेक्षक (सा.)
censorship, *n.* सेन्सॉरशिप (स्त्री.), अभ्यवेक्षण (न.)
censure, *n.* १ निंदाव्यंजन (न.) २ ठपका (पु.) *v.t.* १ निंदा करणे २ ठपका देणे *cf.* chide
censure motion, १ निंदाव्यंजक ठराव २ ठपका ठराव
census, *n.* खानेसुमारी (स्त्री.), जनगणना (स्त्री).
centered, *adj.* केंद्रित
centime, *n.* सेंटाईम (पु.) (फ्रेंच नाणे, फ्रँकचा एक शतांक)
central, *adj.* १ केंद्रीय २ मध्यवर्ती
Central Advisory Water Committee, केंद्रीय सल्लागार जल समिति
Central assistance to states, राज्यांना केंद्रीय सहाय्य
Central Economy Board, केंद्रीय अर्थव्यवस्था मंडळ
Central Economy Committee, केंद्रीय अर्थव्यवस्था समिति
central government, केंद्र सरकार, केंद्र शासन
centralisation, *n.* केंद्रीकरण (न.)
centralised, *adj.* केंद्रीभूत
centralised planning, केंद्रित नियोजन
centralised purchasing, केंद्रीकृत खरेदी
centralised unit, केंद्रित पथक, केंद्रित घटक
central-local relations, केंद्र-स्थानिक संबंध
central-local relationship, केंद्र-स्थानिक संबंध
central office, १ केंद्रीय कार्यालय २ मध्यवर्ती कार्यालय

Central Public Works Department, केंद्रीय सार्वजनिक बांधकाम विभाग
central purchasing office, १ केंद्रीय खरेदी कार्यालय २ मध्यवर्ती खरेदी कार्यालय
Central Secretariat Training School, केंद्रीय सचिवालय प्रशिक्षण शाळा
Central Social Welfare Board, केंद्रीय समाज कल्याण मंडळ
central storage, केंद्रीय साठवण
Central Treasury Rules, केंद्रीय कोषागार नियम
centre, *n.* केंद्र (न.), केंद्रबिंदु (पु.), मध्य (पु.)
Centre-State relationship, केंद्र-राज्य संबंध
certification, *n.* प्रमाणन (न.)
certification of eligibility, पात्रता प्रमाणपत्र देणे
certification of personnel, कर्मचारीवर्ग प्रमाणन
certified plea, १ प्रमाणित युक्तिवाद २ प्रमाणित प्रतिकथन
certified school = reformatory school = remand home
certifying officer, प्रमाणन अधिकारी
certiorari, n. प्राकर्षण (न.), सर्शिओराय (न.)
cess, *n.* उपकर (पु.) *cf.* duty
cess on land, भू-उपकर (पु.), जमिनीवरील उपकर
chain of command, आज्ञा शृंखला
chairman, *n.* १ सभापति (पु.) २ अध्यक्ष (पु.)
challenging job, आव्हानात्मक काम, आव्हानात्मक कामगिरी
change agent, परिवर्तन घटक
change impact of the future, भविष्याचा बदलकारी प्रभाव, भविष्याचा परिवर्तनकारी प्रभाव
channel communication, मार्ग संसूचन
channels of communication, संचरण मार्ग

characteristic, *n.* अभिलक्षण (न.), लक्षण (न.), वैशिष्ट्य (न.)
adj. विशिष्ट
charged account, भारित लेखा
charged appropriation, भारित विनियोजन
charged expenditure, भारित खर्च
charged grant, भारित अनुदान
charges, *n. pl.* १ खर्च (पु.) २ आकारणी (स्त्री.)
charge-sheet, *n.* *Law* दोषारोपपत्र (न.), आरोपपत्र (न.)
charity, *n.* १ धर्मादाय (पु.), दान (न.) २ औदार्य (न.)
chartered corporation, सनदी महामंडळ
cheat, *n.* ठक (सा.)
v.t. ठकवणे
cheating, *n.* ठकवणूक (स्त्री.)
check, *n.* नियंत्रण (न.)
external check बाह्य नियंत्रण
internal check अंतर्गत नियंत्रण
check off system, वेतन वजाती वर्गणी पद्धति
chef de cabinet, शेफ द काबिने (फ्रेंच मंत्रिमंडळाचा मुख्य सचिव)
chemical analyser, रासायनिक विश्लेषक
chide, *v.t.* रागे भरणे
cf. admonish कानउघाडणी करणे, समज देणे
censure १ निंदा करणे २ टपका देणे
rebuke फटकारणे, टाकून बोलणे
reprimand खरडपट्टी काढणे
reproach दूषण देणे, निर्भत्सना करणे
reprove हजेरी घेणे
chief-executive, *adj.* मुख्य कार्यकारी
chief executive officer, मुख्य कार्यकारी अधिकारी
chief officer, मुख्य अधिकारी
circle, *n.* १ मंडल (न.) २ वर्तुळ (न.), वृत्त (न.)
circumstantial evidence, परिस्थितिजन्य पुरावा

Citizen's Advice Bureau, नागरिक सल्लागार केंद्र
citizen's participation, नागरिक सहभाग
City and Regional Planning, शहर आणि प्रादेशिक नियोजन
city planning, नगर नियोजन
city region, शहर विभाग
civic culture, नागरी संस्कृति
Civil Accounts Code, नागरी लेखा संहिता
civil aviation, नागरी विमानचालन
civil career, नागरी जीवनवृत्ति
civil defence, नागरी संरक्षण
civil expenditure, नागरी खर्च
Civil Finance Commission, नागरी वित्त आयोग
Civil Procedure Code, दिवाणी प्रक्रिया संहिता
civil servant, नागरी सेवक
civil service, नागरी सेवा
Civil Service Agency, नागरी सेवा अभिकरण
Civil Service Commission, नागरी सेवा आयोग, मुलकी सेवा आयोग
Civil Service Examination, नागरी सेवा परीक्षा
Civil Service Regulations, नागरीसेवा विनियम
civil service anonymity, नागरी सेवेतील अनामिकता
civil suit, दिवाणी दावा
claim, *n.* दावा (पु.), मागणी (स्त्री.)
claimant, *n.* दावाकार (पु.)
class, *n.* वर्ग (पु.)
classical organisation theory, अभिजात संघटना सिद्धांत
classification, *n.* वर्गीकरण (न.), वर्गवारी (स्त्री.)
classification plan, वर्गीकरण योजना
clearing house, वटवणी गृह, समाशोधन केंद्र, समाशोधन गृह
cleavage, *n.* दरी (स्त्री.), फूट (स्त्री.), विदरण (न.), विदलन (न.)
clects, *n.* क्लेक्टस् (स्त्री.), निवडचौकडी (स्त्री.)
clerical class, लिपिक वर्ग
clerk, *n.* लिपिक (सा.)
clerk of court, शिरस्तेदार (पु.), न्यायालय अधीक्षक
client-centred counselling, ग्राहकानुवर्ती समुपदेशन
clientele, *n.* ग्राहक (पु.)
clientele groups, ग्राहकवर्ग गट
client organisation, ग्राहक संघटना
climate, *n.* १ हवामान (न.) २ वातावरण (न.) (as in : organisational climate संघटनात्मक वातावरण)
clinic, *n.* चिकित्सालय (न.)
clinical services, चिकित्सा सेवा
clinician, *n.* १ नैदानिक (सा.) २ रोगनिदान करणारा (सा.) ३ चिकित्सक (सा.)
clique formation, कंपूनिर्मिति (स्त्री.)
closed system, बंदिस्त पद्धति
clue, *n.* १ सुगावा (पु.), धागा (पु.) २ (hint) सूचनिका (स्त्री.)
cluster, *n.* समूह (पु.), वृंद (पु.), पुंज (पु.)
coalition, *n.* संयुति (स्त्री.), युति (स्त्री.) *cf.* alliance
code, *n.* १ संहिता (स्त्री.) २ संकेत (पु.) ३ संकेतलिपि (स्त्री.)
code of practice, व्यवहार-संहिता (स्त्री.)
coding, *n.* संकेतन (न.), सांकेतिक लेखन (न.)
coercive bases of power, दमनकारी शक्ति
coercive-compromise alternative system of management, व्यवस्थापनाची दमनकारी तडजोड पर्यायी पद्धति
co-extensive, *adj.* समव्यापी

cognition, *n.* (knowledge and awareness of the political system) **संज्ञान** (न.), **बोधन** (न.), **बोध** (पु.)
cognitive dissonance, **संज्ञानी विसंवाद**
cognizable, *adj. Law* **दखलपात्र, दखली**
cohesive, *adj.* **समासंगी**
cohesiveness, *n.* **समासंगिता** (स्त्री.)
collaborative consensual alternative system of management, **सहयोगात्मक स्थूल मतैक्याधिष्ठित व्यवस्थापनाची पर्यायी पद्धति**
collate, *v.t.* **समाकलन करणे**
collateral question, **आजूबाजूचा प्रश्न, आनुषंगिक प्रश्न, सहाय्यकारी प्रश्न**
collateral security, **सांपार्श्विक प्रतिभूति**
collation, *n.* **समाकलन** (न.)
collector, *n.* १ (head of a district) **जिल्हाधिकारी** (सा.) २ **वसुलीकार** (पु.) ३ (an officer) **समाहारक** (सा.)
collegial military system, **मंडलीय लष्करी पद्धति, मंडलीय लष्करी व्यवस्था**
collusion, *n.* १ **संगनमत** (न.) २ *Law* (an agreement to defraud) **कपट समझोता** (पु.)
combinatorial capacity communication, **संयोगक्षमता संसूचन**
command, *n.* **आज्ञा** (स्त्री.)
Command Area Development, **जलप्रदाय क्षेत्र विकास**
command group, **समादेश गट**
commercial account, **वाणिज्यिक लेखा**
commercial audit, **वाणिज्यिक लेखापरीक्षा**
commercial organisation, **वाणिज्य संघटना**
commercial type accounting, **वाणिज्यसदृश लेखांकन**
Commercial Undertaking of Government, **शासनाचा वाणिज्यिक उपक्रम**
Commissary system, **वस्तुरूप सहाय्य पद्धति**
commission, *n.* **कमिशन** (न.), **अडत** (स्त्री.)
commission departmental, **कमिशन दिपार्तमोताँ** (फ्रान्समधील स्थायी समिति)
commission form, **कमिशन पद्धति** (अमेरिकेतील स्थानिक शासनाचा एक प्रकार)
commitment, *n.* **बांधीलकी** (स्त्री.), **प्रतिबद्धता** (स्त्री.)
committed, *adj.* **बांधील**
committed bureaucracy, **बांधील अधिकारिता**
committed expenditure, **बांधील खर्च**
committee, *n.* **समिति** (स्त्री.) *cf.* association
committee of inquiry, **चौकशी समिति**
committee of supply, **पुरवठा समिति**
committee on government assurances, **सरकारी आश्वासनविषयक समिति**
committee on national expenditure, **राष्ट्रीय खर्च समिति**
committee on petitions, **विनंतीअर्ज समिति**
committee on plan projects, **योजना प्रकल्प समिति**
committee on public undertakings, **सार्वजनिक उपक्रम समिति**
committee on subordinate legislation, १ **दुय्यम विधिविधान समिति** २ **प्रत्यायुक्त विधिविधान समिति**
committee on ways and means, **अर्थोपाय समिति**
committee system, **समिति पद्धति**
commodity tax, **विक्रेय वस्तु कर, वस्तुलक्षी कर**
common detriment, **सर्वसामान्यांच्या अहिताचे, जनसामान्यास अपायकारक**
common law, **कॉमन लॉ, प्ररूढ विधि, देश विधि**
communal frenzy, **जातीय पिसाटपणा**
commune, *n.* **कम्यून** (न.) (स्थानिक शासनाचा एक घटक)
communication, *n.* १ **संसूचन** (न.) २ **दळणवळण** (न.) ३ (as, letter, etc.) **पत्र** (न.) ४ **पत्रव्यवहार** (पु.) ५ **संचरण** (न.)

channel communication मार्ग संसूचन
combinatorial capacity communication संयोगक्षमता संसूचन
distortion communication विपर्यास संसूचन
energy communication ऊर्जा संसूचन
engineering communication अभियांत्रिकी संसूचन
fidelity communication विश्वासार्हता संसूचन
formal communication औपचारिक संसूचन
gain communication लाभ संसूचन
headquarters—field communication मुख्यालय क्षेत्र संसूचन
informal communication अनौपचारिक संसूचन
lead communication अग्रेसरता संसूचन
load communication भार संसूचन
model communication प्रतिमान संसूचन
network communication संसूचन जाळे
processing communication संस्करण संसूचन
responsiveness communication प्रतिसाद-क्षमता संसूचन

communication cycle, १ संचरण चक्र २ संसूचन चक्र
communication system, संसूचन व्यवस्था
communist totalitarian system, साम्यवादी सर्वंकष पद्धति, साम्यवादी सर्वंकष व्यवस्था
community development, १ सामूहिक विकास २ समाजविकास (पु.)
community development programme, सामूहिक विकास कार्यक्रम
community development project, १ सामूहिक विकास प्रकल्प, २ समाजविकास प्रकल्प
commute, *v.t.* १ परिवर्तित करणे २ सौम्य करणे ३ अंशराशीकरण करणे
compact, *n.* ठराव (पु.) *cf.* agreement
company, *n.* १ कंपनी (स्त्री.) २ मंडळी (स्त्री.) ३ संगत (स्त्री.), सोबत (स्त्री.)
Comparative Administration Group, तौलनिक प्रशासन अभ्यासगट
comparative analysis, तौलनिक विश्लेषण
comparative management, तुलनात्मक व्यवस्थापन, तौलनिक व्यवस्थापन
comparative public administration, तुलनात्मक लोकप्रशासन
compensation, *n.* १ भरपाई (स्त्री.), २ मोबदला देणे (न.)
compensatory justice, भरपाई न्याय
compensatory spending, भरपाई खर्च
competence, *n.* क्षमता (स्त्री.) *cf.* ability
competent, *adj.* सक्षम
competent authority, सक्षम प्राधिकारी
competitive examination, स्पर्धात्मक परीक्षा
complainant, *n. Law* तक्रारदार (सा.), फिर्यादी (सा.)
complaint, *n.* तक्रार (स्त्री.), फिर्याद (स्त्री.)
complaint desk=complaint window, तक्रार खिडकी
complex, *n.* समूह (पु.)
adj. गुंतागुंतीचा, जटिल, व्यामिश्र
complex organisation, संमिश्र संघटना
compliance, *n.* अनुपालन (न.)
comply, *v.i.* १ –चे अनुपालन करणे २ (आदेश वगैरे) पाळणे ३ (विनंतीस) मान देणे
component, *n.* घटक (पु.), अवयव (पु.)
composite demand for grants, अनुदानासाठी संमिश्र मागणी
composite grant, संमिश्र अनुदान
composition, *n.* १ रचना (स्त्री.) २ निबंधन (न.)
comprehensive, *adj.* समावेशक, व्यापक
Comptroller and Auditor General, नियंत्रक व महा लेखापरीक्षक
compulsive, *adj.* अनिवार्यक
compulsory, *adj.* १ सक्तीचा २ अनिवार्य

computation, *n.* संगणन (न.), संगणना (स्त्री.)
compute, *v.t.* संगणना करणे
computer, *n.* संगणित्र (न.), गणनयंत्र (न.)
computerised simulation model, गणकयंत्रगत अनुकारी प्रतिमान
computing, *n.* संगणन (न.)
conceptualisation, *n.* संकल्पनीकरण (न.)
conceptual model, सांकल्पनिक प्रतिमान
conciliation, *n.* समेट (पु.), मेळ (पु.), सुलहन (न.)
conclusive proof, *Law* निर्णायक प्रमाण, निर्णायक पुरावा
concordat, n. कॉनकॉरडाट (पु.), कॉनकॉर्दा (पु.) (पोप व राज्यकर्ते यांच्यातील करार)
concurrent audit, समवर्ती लेखापरीक्षा
conditions of service, सेवा शर्ती
condone, *v.t.* १ सूट देणे २ क्षमापित करणे, क्षमापन करणे
conduct, *n.* १ आचार (पु.), वर्तणूक (स्त्री.) २ संचालन (न.) ३ निर्वहण (न.) *v.t.* १ चालवणे २ बरोबर घेऊन जाणे, वाट दाखवणे ३ संचालन करणे ४ वागणे (अ. क्रि.)
confederation, *n.* बृहत्संघ (पु.) *cf.* association संघ (पु.), राज्यसंघ (पु.), महासंघ (पु.)
conference, *n.* १ संमेलन (न.) २ परिषद (स्त्री.) ३ विचारविनिमय (पु.)
conferment, *n. Law* प्रदान (न.)
confession, *n.* १ कबुली (स्त्री.) २ कबुलीजबाब (पु.) ३ पापोच्चारण विधि (पु.)
confinement, *n.* १ बाळंतपण (न.), प्रसूतावस्था (स्त्री.) २ बंदीकरण (न.) ३ परिरोध (पु.)
confirm, *v.t.* १ *Admn.* स्थायी करणे, कायम करणे २ पक्का करणे ३ पुष्टी देणे, दृढ करणे
confirmed criminal, पक्का गुन्हेगार
confiscate, *v.t.* अधिहरण करणे, सरकारजमा करणे *cf.* attach
conflict, *v.i.* १ संघर्ष होणे २ विरोध असणे *n.* १ संघर्ष (पु.) २ विरोध (पु.)
conflict model, संघर्ष प्रतिमान
conflict of interest, हितसंबंधांतील संघर्ष, हितसंबंधांचा संघर्ष
conflict of loyalty, निष्ठासंघर्ष (पु.)
conformity, *n.* अनुगामिता (स्त्री.), अनुसारिता (स्त्री.)
confrontation, *n.* १ समोरासमोर आणणे, समोरासमोर येणे २ (in criminal law, act of setting witness face to face with the prisoner) रुजु मुकाबला (पु.)
confrontation model, मुकाबला प्रतिमान
Congressional Committees, अमेरिकन काँग्रेसच्या समित्या
conseil, n. कॉन्सेल (पु.)
conseil de prefecture, कॉन्सेल द प्रिफेक्टचूर (प्रिफेक्टची परिषद)
conseil general, कॉन्सेल जेनेरल (जनरल कौन्सिल), डिपार्टमेंटची परिषद
conseil municipal, कॉन्सेल म्युनिसिपाल (कम्यूनची परिषद)
consensual, *adj.* मतैक्याचा, मतैक्यासंबंधी
consensuality, *n.* स्थूल मतैक्यता (स्त्री.), मतैक्यस्थिति (स्त्री.)
consensus, *n.* १ अंदाजी मतैक्य (न.), स्थूल मतैक्य (न.) २ सर्वसामान्य मत (न.)
consent search, संमति तपास
conservancy tax, सफाई कर (पु.)
conservation, *n.* १ संरक्षण (न.) २ संधारण (न.)
consociated mode of bureaucracy, नोकरशाहीची संसंघी पद्धत
consociational democracy, (in Holland) संसंघीय लोकशाही

consolidated fund, एकत्रीकृत निधि
consolidation of areas, क्षेत्र एकत्रीकरण
conspiracy, *n. Law* षडयंत्र (न.), कट (पु.)
constabulary, *n.* शिपाईदल (न.)
constitution, *n.* १ संविधान (न.), घटना (स्त्री.) २ घडण (स्त्री.), रचना (स्त्री.) ३ राज्यघटना (स्त्री.)
constrained authority, निर्बंधित प्राधिकार
constraint, *n.* संरोध (पु.)
construct, *n.* रचनालेख (पु.)
construction, *n.* १ बांधणी (स्त्री.) २ बांधकाम (न.) ३ रचना (स्त्री.) ४ अन्वयार्थ लावणे (न.)
construction scheduling, बांधकाम वेळापत्रक
construction standard, रचना मानक
construe, *v.t. Law* अन्वयार्थ लावणे, अर्थ लावणे
consultant, *n.* संमंत्रक (पु.)
consultative body, सल्लागार मंडळ, मंत्रणा मंडळ
consultative committee, संमंत्रक समिति
consultative service, संमंत्रक सेवा
consumer, *n.* उपभोक्ता (पु.), ग्राहक (सा.)
consumer protection, उपभोक्ता संरक्षण
consumers' organisation, उपभोक्ता संघटना
contact man, संपर्क साधक
contemplated, *adj.* १ पूर्वकल्पित २ योजलेला
contempt of court, न्यायालयाची बेअदबी, न्यायालयाचा अवमान
contending forces, वादकारी शक्ति
content analysis, आशय विश्लेषण
conterminous, *adj.* (*also* co-terminous) १ समावधि २ समसीम, समसीमित
contextual, *adj.* संदर्भात्मक
contiguous vertical levels, निकटवर्ती उदग्र पातळ्या, निकटवर्ती क्षितिजलंब पातळ्या
contingency, *n.* १ आकस्मिकता (स्त्री.) २ *Fin.* आकस्मिक खर्च (पु.) ३ (a possible future event) प्रसंग (पु.)
contingency fund, आकस्मिकता निधि
continuing charges, संतत आकार, संतत आकारणी
continuous appropriation, संतत विनियोजन, अखंडित विनियोजन
continuum, *n.* सातत्यक (न.)
contraband, *n.* विधिनिषिद्ध वस्तु (स्त्री.) *adj.* विधिनिषिद्ध
contract, *n.* १ संविदा (स्त्री.) *cf.* agreement २ करार (पु.) ३ कंत्राट (न.), ठेका (पु.) *v.t.* संविदा करणे
contracting, *n.* करार करणे (न.)
contravene, *v.t.* उल्लंघन करणे, व्यतिक्रमण करणे
contravention, *n.* उल्लंघन (न.), व्यतिक्रमण (न.)
contribute, *v.t. & i.* अंशदान करणे, अंशदान देणे, योगदान करणे
contribution, *n.* १ अंशदान (न.) २ वर्गणी (स्त्री.), (निधीला) देणगी (स्त्री.) ३ भर (स्त्री.) ४ योगदान (न.)
contributory and non-contributory retirement plan, अंशदायी व अंशदानेतर सेवानिवृत्ति लाभ योजना
contributory negligence, हानिसहायक दुर्लक्ष
contributory professor, सहाय्यकारी प्राध्यापक
control, *n.* नियंत्रण (न.) *v.t.* १ नियंत्रण ठेवणे, नियंत्रित करणे २ आटोक्यात ठेवणे
control group, नियंत्रक गट
controller, *n.* नियंत्रक (सा.)
controller of currency, चलन नियंत्रक
controlling factor, नियंत्रक घटक
control room, नियंत्रण कक्ष, कंट्रोल रुम

control system, नियंत्रण व्यवस्था
conurbation, *n.* उपनगरीय समूहन (न.)
convalescent home, पुनरारोग्य गृह, स्वास्थ्यलाभगृह (न.)
covenant, *n. Law* प्रसंविदा (स्त्री.) *cf.* agreement *v.t.* प्रसंविदा करणे
conventional audit, संकेतमान्य लेखापरीक्षा
conventional expenditure, संकेतमान्य खर्च
convict, *v.t.* सिद्धापराध ठरवणे, सिद्धदोष ठरवणे, अपराधी ठरवणे, अपराध सिद्ध करणे *n. Law* सिद्धापराधी (सा.) *cf.* criminal, शिक्षा भोगणारा (पु.), सिद्धदोषी (सा.)
conviction, *n.* सिद्धापराध (पु.) अपराधसिद्धी (स्त्री.)
convulsive disability, आकडीजन्य नि:समर्थता, फेफरेजन्य नि:समर्थता
co-operation, *n.* सहकार्य (न.), सहकार (पु.), सहकारिता (स्त्री.)
co-operational relationship, सहकारी संबंध
co-operative sector, सहकारी क्षेत्र
co-operative society, सहकारी संस्था
co-operative system, सहकारी व्यवस्था
co-opted, *adj.* स्वीकृत
co-option=co-optation, *n.* स्वीकृतीकरण (न.)
co-ordinate, *v.t.* संयोजन करणे, समन्वय करणे, सुसूत्रीकरण करणे
co-ordination, *n.* संयोजन (न.), समन्वय (पु.), सुसूत्रीकरण (न.)
co-ordinator, *n.* संयोजक (सा.)
coparcenary system, सहदायाद पद्धति
coroner, *n.* अपमृत्युनिर्णेता (पु.), कॉरोनर (पु.)
coroner's jury, अपमृत्युनिर्णेत्याचा ज्युरी
corporate body, निगम निकाय
corporate goal, निगम ध्येय, सामूहिक ध्येय
corporate image, सामूहिक प्रतिमा
corporate objective, निगम समुद्दिष्ट
corporate policy, निगम धोरण
corporate status, निगम दर्जा, सामूहिक दर्जा
corporate-technocratic orientation, निगमी तंत्रज्ञसत्ता अभिमुखता
corporation, *n.* १ महामंडळ (न.), निगम (पु.) *cf.* association २ महानगरपालिका (स्त्री.)
chartered corporation सनदी महामंडळ
general corporation सर्वसाधारण महामंडळ
private corporation खाजगी महामंडळ
public corporation सार्वजनिक महामंडळ
corporation tax, निगम कर
corps prefactoral, कोर प्रिफेक्तोराल (प्रिफेक्टचा सहायक अधिकारी संच)
correction, *n.* १ दुरुस्ती (स्त्री.) २ सुधारणा (स्त्री.)
correctional institution, सुधार संस्था
corrective planning, सुधारणारूप नियोजन
correlation, *n.* परस्परसंबंध (पु.), सहसंबंध (पु.), परस्परान्वय (पु.)
corruption, *n.* लाचलुचपत (स्त्री.)
cf. bribary लाचलुचपत
bribe लाच
favouritism वशिलेबाजी
graft लाचलुचपत
nepotism नातेगिरी, नातेवाजी, रिश्तेबाजी, आप्तानुग्रह, स्वजनपक्षपात
partiality पक्षपात
cost accounting, *n.* परिव्यय लेखांकन (न.)
cost analysis, परिव्यय विश्लेषण
cost benefit, परिव्यय लाभ
cost benefit analysis, परिव्यय लाभ विश्लेषण
cost benefit evaluation, परिव्यय लाभ मूल्यमापन
cost benefit planning, परिव्यय लाभ नियोजन
cost control unit, परिव्यय नियंत्रण घटक
cost evaluation, परिव्यय मूल्यमापन

cost of living, राहणी खर्च
cost of living index, राहणी खर्च निर्देशांक
cost planning, परिव्यय नियोजन
co-terminous=conterminous
councillor=councilor
council manager, परिषद व्यवस्थापक
councilor, *n.* (*also* councillor) १ परिषद सदस्य (सा.) २ पार्षद (सा.)
counsel, *n.* १ समुपदेश (पु.) २ समुपदेशी (सा.)
counsellor, *n.* समुपदेष्टा (सा.), समुपदेशक (सा.)
counterculture, *n.* प्रतिसंस्कृती (स्त्री.)
counter interpretation, प्रतिनिर्वचन (न.), प्रतिभाष्य (न.)
counterpart unit, प्रतिरूप एकक
counter revolution, प्रतिक्रांति (स्त्री.)
countervailing duty, प्रतिशुल्क (न.)
country house type examination, 'कंट्री हाऊस' पद्धतीची परीक्षा
county borough, काउन्टी बरो (इंग्लंडमधील स्थानिक शासनाचा घटक)
county council, काउन्टी परिषद
county court, काउन्टी न्यायालय
county district, काउन्टी डिस्ट्रिक्ट (इंग्लंड-मधील स्थानिक शासनाचा जिल्हा)
cour des comptes, कूर दे कॉन्त (फ्रान्समधील लेखापालाचा संवर्ग)
covenant, *n.* प्रसंविदा (स्त्री.) *cf.* agreement
v.t. प्रसंविदा करणे
creative functions of government, शासनाची अनुयोजी कार्ये, शासनाची सर्जनशील कार्ये
creativity, *n.* सर्जनशीलता (स्त्री.), सर्जनक्षमता (स्त्री.)
credence, *n.* १ विश्वास (पु.) २ प्रत्यय (पु.)
credibility gap, विश्वासार्हता त्रुटि
creditworthy, *adj.* पतयोग्य
crime, *n. Law* गुन्हा (पु.)
cf. fault प्रमाद
felony घोर अपराध
guilt दोष
misdemeanour उप-अपराध
offence अपराध
tort अपकृति
wrong अपकृति
crime of passion, विकारावेगी गुन्हा
crime repression, गुन्हा दमन
criminal, *n.* गुन्हेगार (सा.)
cf. accused आरोपी
convict सिद्धापराधी
culprit आरोपी
delinquent अपचारी
felon घोर अपराधी
malefactor अपकारी
offender अपराधी
adj. १ गुन्हेगारी २ फौजदारी ३ दंडनीय
criminal act, गुन्ह्याचे कृत्य, गुन्हेगारी कृत्य
criminal action, *Law* फौजदारी कारवाई
criminal appeal, फौजदारी अपील
criminal breach of contract, *Law* दंडनीय संविदाभंग
criminal breach of trust, *Law* दंडनीय विश्वासघात
criminal case, फौजदारी वाद
criminal conspiracy, *Law* दंडनीय कट
criminal court, फौजदारी न्यायालय
criminal force, गुन्हेगारी बलप्रयोग
criminal intent, गुन्ह्याचा उद्देश
criminal intimacy, गुन्हामय सलगी
criminal intimidation, दंडनीय धाकदपटशा
criminalist, *n.* गुन्हा अन्वेषण तज्ज्ञ (पु.)
criminal jurisdiction, फौजदारी अधिकारिता
criminal law, फौजदारी विधि, फौजदारी कायदा
criminal liaison, गुन्हेगारी संबंध

criminal lunatic, गुन्हेगार वेडा
criminal negligence, दंडनीय दुर्लक्ष
criminal offence, गुन्हेगारी अपराध
criminal prisoner, फौजदारी कैदी, फौजदारी बंदीवान
Criminal Procedure Code, फौजदारी प्रक्रिया संहिता
criminal proceedings, फौजदारी कार्यवाही
criminal process, दंड आदेशिका
criminal prosecution, फौजदारी अभियोग
criminal side, फौजदारी शाखा
criminal tresspass, दंडनीय अपप्रवेश
criminal tribes,. गुन्हेगार जमाती
criminologist, *n.* गुन्हेगारीशास्त्रज्ञ (पु.), गुन्हाशास्त्रज्ञ (पु.)
criterion, *n.* कसोटी (स्त्री.), निकष (पु.)
critical path method, (CPM) (जाल विश्लेषणातील दीर्घ कालावधीचा कृतिक्रम) निर्वहण पथ पद्धति (नि.प.प.)
criticism, *n.* टीका (स्त्री.)
cross-cultural, *adj.* आंतर सांस्कृतिक
cross-examination, *n.* उलटतपासणी (स्त्री.)
crucial, *adj.* १ निर्णायक २ खडतर, कठीण
culpable homicide, *Law* सदोष मनुष्यवध
culprit, *n.* आरोपी (सा.) *cf.* criminal
cultural fragmentation, सांस्कृतिक विखंडन
cultural hurdle, सांस्कृतिक अडथळा
cultural milieu, सांस्कृतिक पर्यावरण
cultural revolution, सांस्कृतिक क्रांति
culture-bound, *adj.* संस्कृतिबद्ध
cumbersome, *adj.* १ भारदायक, बोजड २ अडचणीचा
cumulative, *adj.* संचयी
cumulative rate of economic growth, आर्थिक वाढीचा संचयी दर
cumulative research, संचयी संशोधन
curative services, निवारक सेवा
custodial interrogation, कोठडीतील जाबजबाब
custodian, *n.* अभिरक्षक (पु.)
custody, *n.* १ (as, Magistrate) (दंडाधिकारी) अभिरक्षा-कोठडी (स्त्री.), मॅजिस्ट्रेट कोठडी (स्त्री.) २ (as Police) अभिरक्षा (स्त्री.), ताबा (पु.), कोठडी (स्त्री.), हवालत (स्त्री.)
custom, *n.* सीमाशुल्क (न.) *cf.* duty
custom duty, सीमाशुल्क (न.)
cut, *n.* कपात (स्त्री.)
v.t. कपात करणे
cut motion, *Parl. practice* कपात प्रस्ताव
cybernetics, *n.* सायबर्नेटिक्स (न.), संतांत्रिकी (स्त्री.)
cyclic, *adj.* चक्रीय, वलयी
cyclical change, चक्री बदल
cyclical cosmology, चक्रीय विश्वरचनाशास्त्र

D

dacoit, *n.* दरवडेखोर (पु.)
damages, *n. pl.* नुकसानभरपाई (स्त्री.)
data bank, आधारसामग्री कोष, आधारसामग्री भांडार
data processing system, आधार सामग्री प्रक्रिया व्यवस्था
deal, *v.t. & i.* १ व्यवहार करणे, देवघेव करणे २ व्यापार करणे ३ (with)—शी संबंधित असणे ४—चा परामर्श घेणे
n. देवघेव (स्त्री.), व्यवहार (पु.)
death-*cum*-retirement, मृत्यु-नि-सेवानिवृत्ति
death-*cum*-retirement gratuity, मृत्यु-नि-सेवानिवृत्ति उपदान
deathduty, *n.* मृत्युशुल्क (न.)
decentralisation, *n.* विकेंद्रीकरण (न.)
decentralised administration, विकेंद्रित प्रशासन
decentralised planning, विकेंद्रित नियोजन
decision classification, निर्णय वर्गीकरण

decision-making,, *n.* (decision making function) निर्णय घेणे (न.), निर्णयन कार्य (न.), निर्णयन (न.), निर्णयनिर्मिति (स्त्री.)
decision making model, निर्णय प्रतिमान
decision making process, निर्णयन प्रक्रिया
decision science movement, निर्णयशास्त्र आंदोलन
decisive action, निकाली कार्यवाही, निर्णायी कार्यवाही
declaration, *n.* प्रतिज्ञापन (न.), घोषणा (स्त्री.), अधिकथन (न.)
declaratory judgement, घोषणात्मक न्यायनिर्णय
declare null and void, शून्य ठरवणे *cf.* cancel
decoding, *n.* संकेतवाचन करणे (न.), विसंकेत (पु.), संकेत उकल (स्त्री.)
deconcentration, *n.* विसंकेंद्रण (न.)
decree, *n.* हुकूमनामा (पु.), डिक्री (स्त्री.) *v.i.* हुकूमनामा देणे, डिक्री देणे
deed, *n.* १ कृत्य (न.) *cf.* performance २ दस्तऐवज (पु.)
defalcation, *n.* अफरातफर (स्त्री.) *cf.* embezzelment
defamation, *n.* अब्रूनुकसानी (स्त्री.), मानहानि (स्त्री.)
defamatory, *adj.* अब्रूनुकसानीकारक, मानहानिकारक
defame, *v.t.* अब्रूनुकसानी करणे, मानहानी करणे
default, *n.* कसूर (स्त्री.) *cf.* mistake
defence, *n.* संरक्षण (न.), बचाव (पु.)
defence counsel, बचावपक्षाचा समुपदेशी
D (defence) notice, डी नोटीस, डी सूचना, डी संसूचना
Defence Services, संरक्षण सेवा
defendant, *n.* प्रतिवादी (सा.)
defensive organisational politics, बचावाचे संघटनात्मक राजकारण
deferential outlook, आदरनिष्ठ दृष्टिकोन
deferential stratification, आदरनिष्ठ स्तरीकरण
deferential traditionalist, आदरनिष्ठ परंपरावादी
deficit budget, तुटीचा अर्थसंकल्प
deficit financing, तुटीचे वित्त व्यवस्थापन, तुटीची वित्तव्यवस्था
deficit grant, तूट अनुदान
definitive, *adj.* अंतिम, निश्चित, नक्की
defy, *v.t.* अवगणना करणे, धुडकावणे
degenerative interaction sequence, ऱ्हासकारक अन्योन्यक्रिया अनुक्रम
degradation, *n.* स्तरावनति (स्त्री.)
degrading, *n.* दर्जा कमी करणे (न.), अवक्रमण (न.) *adj.* स्तरावनतिकारक
degressive tax, ऱ्हासमान क्रमवर्धी कर
delegate, *n.* प्रतिनिधि (सा.), प्रत्यायुक्त (सा.) *v.t.* १ प्रत्यायोजन करणे, प्रत्यायुक्त करणे २ प्रतिनिधी म्हणून पाठवणे ३ सोपवणे
delegated authority, १ प्रत्यायुक्त प्राधिकारी २ प्रत्यायुक्त प्राधिकरण
delegated legislation, प्रत्यायुक्त विधिविधान
delegatee, *n.* प्रत्यायुक्त (पु.)
delegation, *n.* प्रत्यायोजन (न.), प्रत्यायुक्ति (स्त्री.), प्रत्यायुक्त मंडळ
delegation of financial powers, वित्तीय अधिकारांचे प्रत्यायोजन
delegator, *n.* प्रत्यायोजक (पु.)
delegeta Potestas non-potest, (may not delegate to another) दुसऱ्यास प्रत्यायोजित करू नये
deliberative function, विमर्शी कार्य, विमर्शकारी कार्य

delinquent *adj.* अपचारी
n. अपचारी (सा.) *cf.* criminal
demand, *n.* मागणी (स्त्री.)
v.t. मागणी करणे
demand draft, दर्शनी हुंडी, मागणी धनाकर्ष
demand for grants, अनुदानांसाठी मागणी
demand notice, मागणी सूचना
demented, *adj.* अवमनस्क
dementia, *n.* अवमनस्कता (स्त्री.)
democratic, *adj.* लोकशाही, लोकतांत्रिक
democratic decentralisation, लोकशाही विकेंद्रीकरण
democratic revolution, लोकशाहीवादी क्रांति
democratization, *n.* लोकशाहीकरण (न.)
demonstration, *n.* १ प्रात्यक्षिक (न.) २ प्रयोगनिर्देशन (न.) ३ निदर्शन (न.)
demoralisation, *n.* १ अवसानघात (पु.), मनोधैर्यहरण (न.) २ नैतिक पतन (न.)
demoralising effect, मनोधैर्यहारी परिणाम
demystification, *n.* विगूढीकरण (न.)
denationalization, *n.* विराष्ट्रीकरण (न.)
denotation, *n.* वस्तुनिर्देश (पु.), वस्तुअर्थ (पु.)
department, *n.* १ विभाग (पु.), खाते (न.)
cf. branch शाखा
bureau केंद्र
cell सेल
division उपविभाग
section उपविभाग
wing १ शाखा, विभाग २ दल
२ दिपार्तमा
(फ्रान्समधील शासनाचा प्रशासनिक विभाग)
departmental account, विभागीय लेखा, विभागीय हिशेब
departmental controlling officer, विभागीय नियंत्रण अधिकारी
departmentalization, *n.* विभागीकरण (न.)
departmental organisation, विभागीय संघटना
departmental structure, विभागनिहाय संरचना, खातेनिहाय संरचना, विभागाची संरचना
departmentation, *n.* विभागीकरण (न.)
department of administrative reform, प्रशासकीय सुधारणा विभाग
dependence syndrome, अवलंबिता लक्षणसमूह
dependency, *n.* पराश्रितता (स्त्री.)
dependency period, अवलंबितता काळ
dependent variable, परतंत्र चलघटक
deport, *v.t.* १ (to transport, to exile) तडीपार करणे *cf.* banish २ (to behave) वागणे
depose, *v.t.* & *i.* अभिसाक्ष देणे, जबानी देणे
deposition, *n.* अभिसाक्ष (स्त्री.), जबानी (स्त्री.)
depressed = underdog
depression, *n.* मंदी (स्त्री.), मंदीची लाट (स्त्री.)
deprivation, *n.* वंचन (न.), वंचित स्थिति (स्त्री.), वंचित अवस्था (स्त्री.)
deprofessionalisation, *n.* निर्व्यावसायिकीकरण (न.)
deputation, *n.* १ प्रतिनियुक्ति (स्त्री.) २ शिष्टमंडळ (न.)
deputationist, *n.* १ प्रतिनियुक्त (सा.) २ शिष्टमंडळ सदस्य (सा.)
deputy minister, उपमंत्री (सा.)
dereliction, *n.* (in case of duties) कर्तव्यच्युति (स्त्री.)
derivative evidence, साधित पुरावा
derivative evidence rule = fruit of the poisoned tree concept
desirable qualification, इष्ट अर्हता
destitution, *n.* निराधारता (स्त्री.), निराश्रितता (स्त्री.)
detectable error, तपासक्षम चूक
detection, *n.* तपास (पु.)

detective, *n.* **गुप्त पोलीस (पु.), गुप्तचर (पु.), डिटेक्टिव्ह (पु.)**
adj. **तपास लावणारा**
detention centre, **स्थानबद्धता केंद्र**
detention system, **स्थानबद्धता व्यवस्था**
deteriorate, *v.t. & i.* **१ ऱ्हास करणे, ऱ्हास होणे २ घसरत जाणे, बिघडणे**
determinant, *n.* **निर्धारक (पु.), सारणिक (पु.)**
deterministic model, **निर्धार्य प्रतिमान**
deterministic system, **निर्धारी व्यवस्था**
developed political culture, **विकसित राजकीय संस्कृति**
development, *n.* **विकास (पु.)**
developmental budget, **विकासाभिमुख अर्थसंकल्प**
developmental expenditure, **विकासाभिमुख खर्च**
developmental goal, **विकास ध्येय**
developmental planning, **विकासात्मक नियोजन**
development assignment, **विकासविषयक कामगिरी**
Development Authority, **विकास प्राधिकरण**
Development Board, **विकास मंडळ**
Development Commissioner, **विकास आयुक्त**
development-oriented, *adj.* **विकासाभिमुख**
development-oriented attitude, **विकासाभिमुख अभिवृत्ति**
development plan, **विकास योजना**
development syndrome, **विकास लक्षणसमूह**
deviationist=revisionist
device, *n.* **१ क्लृप्ति (स्त्री.) २ युक्ति (स्त्री.), साधन (न.)**
devolution, *n.* **१ अवक्रांति (स्त्री.) २ प्रक्रांति (स्त्री.)**
devolutionary, *adj.* **१ अवक्रामक २ प्रक्रामक**
devolution of powers and functions, **शक्तींची व कार्यांची प्रक्रांति**
devolution rules, **प्रक्रांति नियम**
dialogue, *n.* **संवाद (पु.), सुसंवाद (पु.)**
dictum, *n.* **अधिवचन (न.)**
diffracted bureau, **विवर्तन कार्यालय**
diffuse, *v.t. & i.* **१ विखुरणे, विसरित होणे, विकीर्ण होणे २ प्रसार करणे, प्रसार होणे ३ विकिरित करणे, विकिरणे**
diffused, *adj.* **पसरलेला, प्रसर, प्रसृत**
diffuseness, *n.* **विकीर्णता (स्त्री.), धूसरता (स्त्री.)**
diffusion of information, **माहितीचा प्रसार**
direct election, **प्रत्यक्ष निवडणूक**
direct grant, **प्रत्यक्ष अनुदान**
direction, *n.* **निदेशन (न.), संचालन (न.)**
directive, *n.* **निदेश (पु.)**
adj. **निदेशक**
directive counselling, **निदेशक समुपदेशन**
directorate, *n.* **संचालनालय (न.)**
Directorate of Municipal Administration, **नगरपालिका प्रशासन संचालनालय**
directory, *adj.* **निदेशवजा, निदेशक**
direct recruitment, **प्रत्यक्ष सेवाभरती**
direct tax, **प्रत्यक्ष कर**
disabled poor = impotent poor
disaffection, *n.* **अप्रीति (स्त्री.)**
disarmed, *adj.* **शस्त्र हिरावून घेतलेला, निःशस्त्रीकृत, निःशस्त्र केलेला**
discharge, *v.t. & i.* **१** (as, a debt, liability) **(ऋण) फेडणे, (ऋण) चुकते करणे २** (as, one's functions, duties) **पार पाडणे ३** (to allow to leave) **सुटका करणे, सोडून देणे, उन्मुक्त करणे ४** (as, from service) **मुक्त करणे, मुक्त होणे ५** *Law* **आरोपमुक्त करणे**
n. **१ भारमुक्तता (स्त्री.) २ मुक्तता (स्त्री.), उन्मुक्ति (स्त्री.), विमुक्ति (स्त्री.) ३** *Law* **आरोपमुक्ति (स्त्री.) ४ फेड (स्त्री.)**

disciplinary action, शिस्तभंगाची कार्यवाही, शिस्तभंगाची कारवाई
disciplinary process, शिस्तभंगाची प्रक्रिया, शिस्तभंगाची कार्यपद्धति
discipline, *n.* १ शिस्त (स्त्री.), अनुशासन (न.) २ अभ्यासशाखा (स्त्री.)
disciplining of employees, कर्मचाऱ्यांना शिस्त लावणे
discontinuity, *n.* असातत्य (न.), सातत्यविच्छेद (पु.), सातत्यभंग (पु.)
discretion, *n.* १ स्वेच्छानिर्णय (पु.) २ विवेकाधिकार (पु.)
discretionary, *adj.* स्वेच्छानिर्णयी, स्वेच्छाधीन, यथाबुद्धि, विवेकाधीन
discretionary audit, स्वेच्छाधीन लेखापरीक्षा
discretionary powers, स्वेच्छाधीन अधिकार
discrimination, *n.* १ भेदभाव (पु.) २ तारतम्य (न.)
disentitle, *v.t.* हक्क काढून घेणे, हक्कवंचित करणे
disintegrated administrative system, विघटित प्रशासन पद्धति
disintegration, *n.* विघटन (न.)
dismiss, (an appeal) *v.t.* (अपील) खारीज करणे, (अपील) फेटाळणे, (अपील) काढून टाकणे
dismissal, *n.* १ बडतर्फी (स्त्री.) २ पदच्युति (स्त्री.), पदच्युत करणे (न.)
disorderly conduct, गैरशिस्त वर्तणूक
disorganisation, *n.* विसंघटन (न.)
displacement of organisation, संघटनेचे विस्थापन
disposal, *n.* १ व्यवस्था (स्त्री.), २ विल्हेवाट (स्त्री.), विनियोग (पु.), निकालात काढणे (न.), कामाचा उरक (पु.)
disposal of file, फाईल निकालात काढणे
disposition hearing, (बाल गुन्हेगार) व्यवस्थाविषयक सुनावणी

dispute, *v.t.* १ विवाद करणे २ तंटा करणे ३ अमान्य करणे
n. १ विवाद (पु.) २ तंटा (पु.)
disqualification, *n.* अनर्हता (स्त्री.)
dissensus, *n.* स्थूल मतभिन्नता (स्त्री.)
dissent, *v.t.* १ भिन्नमत असणे, भिन्नमत होणे २ अमान्य करणे
n. १ असंमति (स्त्री.), अमान्यता (स्त्री.) २ मतभिन्नता (स्त्री.), भिन्नमत (न.)
dissolution, *n.* विसर्जन (न.), बरखास्त करणे (न.), विलयन (न.)
distortion, *n.* विपर्यास (पु.), विरूपीकरण (न.)
distortion communication, विपर्यास संसूचन
distrain, *v.t.* (माल वगैरे) अटकावून ठेवणे *cf.* attach
distress, *v.t.* १ दुःखी करणे, क्लेश देणे २ (कर, भाटक वगैरेंच्या वसुलीसाठी मालावर) अटकावणी लावणे *cf.* attach मालाची अटकावणी लावणे
n. १ क्लेश (पु.) २ अटकावणी (स्त्री.)
distress committee, आपद्‌सहाय्य समिति
distributive process, वितरणात्मक प्रक्रिया, वाटप प्रक्रिया
district, *n.* १ जिल्हा (पु.) २ क्षेत्र (न.)
district auditor, जिल्हा लेखापरीक्षक
district collector, जिल्हाधिकारी (पु.)
district council, जिल्हा परिषद
District Development Council, जिल्हा विकास परिषद
district officer, जिल्ह्याचा अधिकारी
district planning, जिल्हा नियोजन
distrust, *v.t.* १ विश्वास नसणे २ अविश्वास दाखवणे
n. अविश्वास (पु.)
divergent, *adj.* १ विभिन्न २ भिन्नमार्गी
diverse, *adj.* नानाविध
diversion of funds, निधीचा ओघ वळवणे

diversion process, शिक्षेसंबंधी पर्यायी कार्यप्रक्रिया
divided head, विभाजित शीर्ष
division, *n.* १ *Mil.* डिव्हिजन (न.) २ भाग (पु.), विभाग (पु.) ३ खंड (पु.) ४ मतविभाजन (न.) ५ उपविभाग (पु.) *cf.* department ६ संभाग (पु.) ७ श्रेणी (स्त्री.)
divisional commissioner, विभागीय आयुक्त
divisional officer, विभागीय अधिकारी
division of fund, निधीची विभागणी
doctrinaire approach, तत्त्वाग्रही दृष्टिकोन, तत्त्वाग्रही उपागम, सैद्धांतिक दृष्टिकोन, सैद्धांतिक उपागम
doctrine, *n.* सिद्धांत (पु.), तत्त्ववाद (पु.)
Doctrine of Estoppel, प्रतिष्टंभ सिद्धांत
Doctrine of stare decisis, निर्णयानुसरण सिद्धांत
Doctrine of unity, एकतेचा सिद्धांत, ऐक्य सिद्धांत
document, *n.* १ दस्तऐवज (पु.) २ लेख (पु.) ३ कागदपत्र (न.)
dog squad, श्वान पथक
dominant-party mobilization system, प्रभावी पक्ष संसंजन पद्धति
dominant-party semicompetitive system, प्रभावी पक्ष निम-स्पर्धात्मक पद्धति
donation, *n.* देणगी (स्त्री.)
donative expenditure, दानात्मक खर्च
double jeopardy, दुबार धोका, दुहेरी धोका
double point tax, द्विस्तर कर
double talk, दुतोंडी बोलणे
downgrading, *n.* अधःस्तरण (न.)
droit administratif, प्रशासनिक कायदा, प्रशासनिक विधि
Drought Prone Areas Programme, अवर्षणप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम
drug, *n.* मादक द्रव्य (न.)
drugging, *n.* मादक द्रव्य देणे (न.)
dual authority, १ द्विकल प्राधिकारिता २ दुहाती प्राधिकारिता
dual economy, द्विकल अर्थव्यवस्था, दुहेरी अर्थव्यवस्था
dual hierarchy, द्विकल अधिकारश्रेणी, दुहेरी अधिकारश्रेणी
dual supervision, द्विकल पर्यवेक्षण
due process, रीतसर प्रक्रिया
due process of law, रीतसर विधि प्रक्रिया
duopoly, *n.* द्वयाधिकार (पु.)
duplicate, *n.* दुसरी प्रत (स्त्री.), प्रतिलिपि (स्त्री.)
v.t. दुसरी प्रत करणे
duplication, *n.* १ दुबार करणे (न.) २ द्विगुणन (न.)
dutiable articles, शुल्कयोग्य वस्तू, शुल्कदेय वस्तू
duty, *n.* १ कर्तव्य (न.) २ कार्य (न.) ३ शुल्क (न.) ४ (as, a tax) कर (पु.)
cf. cess उपकर
custom सीमाशुल्क
excise उत्पादनशुल्क
impost आयातकर
levy वसुली
rate पट्टी, स्थानीय कर
tariff प्रशुल्क
tax कर
toll पथकर
countervailing duty प्रतिशुल्क
custom duty सीमाशुल्क
death duty मृत्युशुल्क
estate duty संपदाशुल्क
excise duty उत्पादनशुल्क, अबकारी कर
export duty निर्यात शुल्क
import duty आयात शुल्क
legacy duty उत्तरदान शुल्क, मृत्युपत्रित संपत्ति कर

duty to act fairly, रास्तपणे कृती करण्याचे कर्तव्य
dyarchy, *n.* द्विदल राज्यपद्धति (स्त्री.)
dynamic, *adj.* गतिशील
dynamic model, गतिक प्रतिमान
dynamics, *n.* १ गतितत्त्व (न.) २ गतिविज्ञान (न.), गतिकी (स्त्री.)
dynastic elite, घराण्यातील शिष्टजन, घराण्यातील अभिजन
dysfunctional, *adj.* अपकार्यात्मक
dysfunctional conflict, १ अपकार्यात्मक संघर्ष २ अपकार्यात्मक विरोध

E

earmarked funds, अलग राखून ठेवलेला निधि
eclectic method, उत्तमांशग्राही पद्धति
ecological approach, परिस्थितिशास्त्रीय दृष्टिकोन
ecological construct, पारिस्थितिकी रचना आलेख
ecology, *n.* परिस्थितिशास्त्र (न.), पारिस्थितिकी (स्त्री.)
economic development, आर्थिक विकास
economic dualism, आर्थिक द्वैतवाद
economic man, अर्थप्रेरित मानव
economic planning, आर्थिक नियोजन
economic theory, अर्थशास्त्रीय सिद्धांत
economy *n.* १ काटकसर (स्त्री.), मितव्यय (पु.) २ अर्थव्यवस्था (स्त्री.)
educational grant, शैक्षणिक अनुदान
efface, *v.t.* पुसून टाकणे
effectiveness, *n.* १ परिणामकारकता (स्त्री.) २ गुणकारिता (स्त्री.)
effective policy, परिणामकारक धोरण
effective space planning, योग्य स्थलनियोजन
effectuate, *v.t.* साध्य करणे
efficiency, *n.* कार्यक्षमता (स्त्री.)
cf. ability, कार्यतत्परता (स्त्री.), कार्यकुशलता (स्त्री.), कार्यदक्षता (स्त्री.)
efficiency audit, कार्यदक्षता तपासणी
efficiency ratings, कार्यक्षमतेचे गुणनिर्धारण
efficient, *adj.* कार्यकुशल, कार्यक्षम, कार्यदक्ष
egalitarian, *adj.* समताधिष्ठित
egalitarian tradition, समताधिष्ठित परंपरा
ego involvement, अहंनिष्ठ गोवणूक
eject, *v.t.* १ (to throw out) हुसकावून लावणे
cf. evict निष्कासित करणे
expel काढून टाकणे
oust हुसकावणे
२ *Law* (to evict as, from property) बेदखल करणे ३ (to send out as, liquid, etc.) बाहेर टाकणे
elasticity of power, शक्तीचा लवचिकपणा, सत्तेचा लवचिकपणा
election, *n.* १ निवडणूक (स्त्री.) २ निर्वाचन (न.)
election commission, १ निर्वाचन आयोग २ निवडणूक आयोग
election officer, निवडणूक अधिकारी
electoral roll, (*also* voters' list) १ निवडणूक यादी २ मतदार यादी
element, *n.* १ मूलतत्त्व (न.) २ (as, of state) अंग (न.) ३ घटकावयव (पु.)
eligible, *adj.* पात्र
eligibility, *n.* पात्रता (स्त्री.) *cf.* ability
elite, *n.* शिष्टजन (न.), अभिजन (न.), श्रेष्ठजन (न.)
elitism, *n.* शिष्टजनवाद (पु.), अभिजनवाद (पु.)
embezzelment, *n. Law* अपहार (पु.)
cf. defalcation अफरातफर
misappropriation दुर्विनियोग
peculation पैसा खाणे
emergency power, आणीबाणीविषयक शक्ति, आणीबाणीविषयक अधिकार
emergent, *adj.* १ आकस्मिकपणे उद्भवणारा २ निकडीचा
emergent behaviour, १ उद्भवी वर्तन २ आकस्मिक वर्तन

emigration, *n.* **उत्प्रवास** (पु.)
emoluments, *n.* **वित्तलब्धि** (स्त्री.)
empirical model, **अनुभवजन्य प्रतिमान**
empiricism, *n.* **अनुभववाद** (पु.)
employee, *n.* **कर्मचारी** (सा.)
employees' union, **कर्मचारी संघ**
employment, *n.* १ **नोकरी** (स्त्री.) २ **रोजगार** (पु.) ३ **सेवायोजन** (न.) ४ **सेवा** (स्त्री.) ५ **नेमणूक** (स्त्री.)
enabling Act, **समर्थकारी अधिनियम**
enclosure, *n.* **सहपत्र** (न.)
end, *n.* **अंतिम हेतु** (पु.) *cf.* goal
endogenous, *adj.* **अंतर्जात**
endowment, *n.* १ **स्थायी दान** (न.) २ **दाननिधि** (पु.) ३ **नैसर्गिक देणगी** (स्त्री.)
energy communication, **ऊर्जा संसूचन**
enforce, *v.t.* **अंमलबजावणी करणे**
engagement, *n.* **अभिसंकेत** (पु.) *cf.* agreement
engineering analogy, **अभियांत्रिकी सादृश्य दाखला**
engineering communication, **अभियांत्रिकी संसूचन**
engineering system, **अभियांत्रिकी व्यवस्था**
enjoin, *v.t.* १ **व्यादिष्ट करणे** २ *Law* **मना करणे** ३ **निक्षून सांगणे**
enlightenment, *n.* **उद्‌बोधन** (न.), **प्रकाश टाकणे** (न.), **उद्‌बोधन करणे** (न.), **माहिती देणे** (न.)
enquiry, *n.* **चौकशी** (स्त्री.)
cf. inquest मरणान्वेषण
investigation अन्वेषण
probe बारीक तपासणी, सूक्ष्म तपासणी
search तपास, शोध
enrichment, *n.* **संपन्नता** (स्त्री.), **समृद्धि** (स्त्री.)
entertainment tax, **करमणूक कर**
entitle, *v.t.* १ **नाव देणे** २ **हक्क देणे, हक्कदार करणे**
entity, *n.* १ **अस्तित्व** (न.), **भाव** (पु.) २ **वस्तु** (स्त्री.), **पदार्थ** (पु.) ३ **वस्तुता** (स्त्री.)
entrance examination, **प्रवेश परीक्षा**
enunciate, *v.t.* १ **स्पष्टोच्चार करणे, निश्चितपणे मांडणे** २ **प्रतिज्ञा मांडणे**
environment, *n.* **सभोवतालची परिस्थिति** (स्त्री.), **पर्यावरण** (न.)
environmental planning, **पर्यावरणी नियोजन**
eoprismatic, *adj.* **पूर्वलोलकी**
eoprismatic society, **पूर्वलोलकी समाज**
equalisation grant, **समानीकरण अनुदान**
equal justice, **समान न्याय, समन्याय** (पु.)
equating authority with responsibility, **प्राधिकाराचे जबाबदारीशी समीकरण**
equigentic, *adj.* **समसभ्य**
equilibrium, *n.* **संतुलन** (न.)
organisation equilibrium **संघटना संतुलन**
social equilibrium **सामाजिक संतुलन**
equilibrium-oriented, *adj.* **समतोल अभिमुख**
equity theory, १ **समदृष्टि सिद्धांत** २ **समन्याय सिद्धांत**
error, *n.* **चूक** (स्त्री.), **दोष** (पु.), **प्रमाद** (पु.) *cf.* mistake
error of judgement, **निर्णयात्मक चूक**
Error of Law apparent on the face of the record, **अभिलेखावरून उघड दिसणारा विधिदोष**
Esprit de corps, **संघभावना** (स्त्री.), **संघभाव** (पु.)
establishment division, **आस्थापना विभाग**
estate duty, **संपदाशुल्क** (न.)
estimate, *n.* **अंदाज** (पु.)
estimates audit, **अंदाज लेखापरीक्षा, अंदाज तपासणी**
estimates committee, **अंदाज समिति**
ethnic, *adj.* **वांशिक**
ethnic fascism, **वांशिक फॅसिस्टवाद**

ethnocentrism, *n.* स्ववंशकेंद्रिकता (स्त्री.)
evaluation, *n.* मूल्यमापन (न.)
evaluation of employees, कर्मचाऱ्यांचे मूल्यमापन
evict, *v.t.* १ निष्कासित करणे *cf.* eject २ *Law* (to dispossess by law) बेदखल करणे
eviction, *n.* १ निष्कासन (न.) २ *Law* बेदखली (स्त्री.)
evidence, *n. Law* १ पुरावा (पु.) २ साक्ष (स्त्री.)
v.t. पुरावा असणे, साक्ष असणे
evident utility, उघड उपयोगिता, व्यक्त उपयोगिता
evolutionary, *adj.* उत्क्रांतिवादी
examination, *n.* १ परीक्षा (स्त्री.) २ तपासणी (स्त्री.)
competitive exam. स्पर्धात्मक परीक्षा
country house type exam. 'कंट्री हाऊस' पद्धतीची परीक्षा
entrance exam. प्रवेश परीक्षा
medical exam. वैद्यकीय परीक्षा
standardized exam. प्रमाणीकृत परीक्षा
examiner of local funds accounts, स्थानिक निधि लेखा परीक्षक
excepted district, वर्जित जिल्हा
excess, *n.* आधिक्य (न.), अतिरेक (पु.), वाढावा (पु.)
excess expenditure, अतिरिक्त खर्च
excess grant, अतिरिक्त अनुदान
excessive delegation doctrine, अतिशयित प्रत्यायोजन सिद्धांत
exchequer, *n.* राज्यकोष (पु.)
exchequer account, राज्यकोष लेखा
exchequer control, राज्यकोष नियंत्रण
excise, *n.* उत्पादनशुल्क (न.) *cf.* duty
excise duty, उत्पादनशुल्क (न.), अबकारी कर
exclusionary rule, अपवर्जन नियम
ex-debit o judiciale, (from what is due to justice) न्याय देयोद्भव
execute, *v.t.* & *i.* १ अंमलबजावणी करणे, कार्यवाही करणे २ फाशी देणे
execution of budget, अर्थसंकल्पाची अंमलबजावणी
executive, *n.* कार्यकारिणी (स्त्री.)
adj. कार्यकारी
executive class, कार्यकारी वर्ग
executive decision, कार्यकारी निर्णय
executive development, कार्याधिकाऱ्यांचा विकास
executive functions, कार्यकारी कामे
exhort, *v.t.* १ आवर्जून सांगणे २ उद्बोधन करणे
exile, *v.t.* देशपार करणे *cf.* banish
n. १ देशपार व्यक्ति (स्त्री.) २ देशपारी (स्त्री.)
existentialism, *n.* अस्तित्ववाद (पु.)
ex officio, पदसिद्ध
exogenous, *adj.* बहिर्जात, बाह्यजात
ex parte, *adj.* & *adv.* एकपक्षी, एकतर्फी
expatriate, *v.t.* १ (to drive a person from his own country) स्वदेशनिष्कासित करणे *cf.* banish २ (to withdraw from one's country) स्वदेशत्याग करणे
expectancy theory of motivation, प्रेरणेचा अपेक्षा सिद्धांत
expel, *v.t.* काढून टाकणे *cf.* eject
expenditure, *n.* खर्च (पु.), व्यय (पु.)
expenditure audit, खर्चविषयक लेखापरीक्षा
expenditure control, व्यय नियंत्रण
expenditure division, खर्च उपविभाग, परिव्यय उपविभाग, व्यय उपविभाग
expenditure sanction, खर्चविषयक मंजुरी
experimentation, *n.* प्रायोगिकीकरण (न.), प्रयोगीकरण (न.)
expert, *n.* तज्ज्ञ (पु.)

expert in interview technique, मुलाखतगार (पु.)
export duty, निर्यात शुल्क
express, *adj.* स्पष्ट, निःसंदिग्ध, असंदिग्ध
expressly, *adv.* १ सुव्यक्तपणे २ सुस्पष्टपणे
express provision, स्पष्ट उपबंध
expunge, *v.t.* काढून टाकणे, गाळून टाकणे, वगळणे
extended grant, मुदतवाढ दिलेले अनुदान, मुदत विस्तारित अनुदान
extension, *n.* १ वाढ (स्त्री.) २ विस्तार (पु.)
extension officer, विस्तार अधिकारी
extension programme, विस्तार कार्यक्रम
extern, *adj.* तडीपार
external audit, बाह्य लेखापरीक्षा
external check, बाह्य नियंत्रण
extortion, *n.* बलाद्ग्रहण (न.)
extradite, *v.t. Intern. Law* (of fugitive criminals)—चे प्रत्यर्पण करणे *cf.* banish
extradition, *n.* प्रत्यर्पण (न.)
extra-legal means, विधीतर साधने, कायद्याबाहेरची साधने
extra-legal sanction, विधीतर मंजुरी
extraneous consideration, बाह्य प्रतिफल, तदितर प्रतिफल
extra-sensitive, *adj.* अति-संवेदनशील
extraterritoriality = exterritoriality, *n.* राज्यक्षेत्रातीतता (स्त्री.)
extreme penalty, आत्यंतिक दंड, आत्यंतिक शिक्षा, आत्यंतिक शास्ति
extrinsic motivation, बाह्य प्रेरणा

F

fact, *n.* १ तथ्य (न.) २ वस्तुस्थिति (स्त्री.), हकीकत (स्त्री.) ३ गोष्ट (स्त्री.)
factor analysis, घटक विश्लेषण, कारक विश्लेषण
factorisation, *n.* घटकीकरण (न.)
factual, *adj.* वास्तव
fair, *adj.* १ उचित, रास्त, ठीक, परस्परानुकूल २ न्याय्य, निःपक्ष
faith, *n.* १ श्रद्धा (स्त्री.) २ धर्ममत (न.) ३ विश्वास (पु.) ४ निष्ठा (स्त्री.)
family law, कुटुंब विधि, कुटुंबविषयक विधि, कुटुंब कायदा, कुटुंबविषयक कायदा
family pension, कुटुंब वेतन
family planning, कुटुंब नियोजन
fatigue, *n.* शीण (पु.), थकवा (पु.)
fault, *n.* प्रमाद (पु.) *cf.* crime
favouritism, *n.* वशिलेबाजी (स्त्री.) *cf.* corruption
feasibility, *n.* व्यवहार्यता (स्त्री.)
feasible, *adj.* व्यवहार्य
federal, *adj.* संघीय, संघ, संघराज्य, संघ–राज्यात्मक, संघराज्यीय
federalism, *n.* संघराज्यवाद (पु.)
federal system, १ संघराज्य पद्धति २ (as in trade unions) संघात्मक पद्धति
federated, *adj.* १ संघीकृत २ संघांतर्गत
federation, *n.* १ महासंघ (पु.) *cf.* association २ संघराज्य (न.)
feed-back, *n.* प्रतिभरण (न.), प्रत्यादान (न.)
  goal changing feed-back ध्येयबदल प्रतिभरण
  negative feed-back अकरणात्मक प्रतिभरण
  positive feed-back करणात्मक प्रतिभरण
felon, *n.* घोर अपराधी (सा.) *cf.* criminal
felony, *n.* घोर अपराध (पु.) *cf.* crime
fidelity, *n.* विश्वासार्हता (स्त्री.)
fidelity communication, विश्वासार्हता संसूचन
field, *n.* १ क्षेत्र (न.) २ शेत (न.)
field agency, क्षेत्रीय अभिकरण
field co-ordination, क्षेत्र समन्वय
field management, क्षेत्रीय व्यवस्थापन
field office, क्षेत्र कार्यालय, क्षेत्रीय कार्यालय
field organisation, क्षेत्रीय संघटना

field review method, क्षेत्र पुनर्विलोकन पद्धति
field service, १ क्षेत्र सेवा २ रणक्षेत्र सेवा
field study, क्षेत्र अभ्यास
field theory, क्षेत्र सिद्धांत
field worker, क्षेत्रीय कार्यकर्ता
file, *n.* १ फाईल (स्त्री.) २ पंक्ति (स्त्री.), रांग (स्त्री.)
file a suit, दावा दाखल करणे
file system, फाईल पद्धति, नस्ती पद्धति
finality cause, अंतिमता (स्त्री.), खंड (पु.)
final step, शेवटचा टप्पा, शेवटचा उपाय
finance, *n.* वित्तव्यवस्था (स्त्री.)
v.t. वित्तव्यवस्था करणे, भांडवल पुरवणे
adj. वित्त
finance account, वित्तीय लेखा, वित्त लेखा
finance audit, वित्तीय लेखापरीक्षा
finance bill, वित्त विधेयक
Finance Commission, वित्त आयोग
Finance Committee, वित्त समिति
finance member = finance minister, वित्त मंत्री
financial, *adj.* वित्तीय, वित्त –
financial administration, वित्तीय प्रशासन
financial advice, वित्तीय सल्ला, वित्तविषयक सल्ला
financial adviser, वित्त सल्लागार
financial code, वित्त संहिता
Financial Committees, वित्त समित्या
financial control, वित्तीय नियंत्रण
financial planning, वित्तीय नियोजन
financial strain, वित्तीय ताण
financial year, वित्तीय वर्ष
finding, *n. Law* निष्कर्ष (पु.)
fine, *n.* दंड (पु.)
finger print, अंगुली मुद्रा, बोटांचा ठसा
Finger Print Bureau, अंगुली मुद्रा केंद्र
fire-arms, *n. pl.* दारूगोळा हत्यारे (न.अ.व.)
fire action, ठाम कारवाई, खंबीर कारवाई
first-information report, (FIR) प्राथमिक माहिती अहवाल (प्रा.मा.अ.)
first line supervisor, प्रथम पंक्ति पर्यवेक्षक
fiscal administration, राजकोशीय प्रशासन
fiscal commission, राजकोशीय आयोग
fiscal control, राजकोशीय नियंत्रण
fiscal reforms, राजकोशीय सुधारणा
fitness, *n.* योग्यता (स्त्री.) *cf.* ability
Five Year Plan, पंचवार्षिक योजना
fixed grant, १ नियत अनुदान २ मुदतबद्ध अनुदान
flat-rate contribution, सरसकट एकाच दराने अंशदान
flaw, *n.* त्रुटि (स्त्री.), उणीव (स्त्री.)
flexibility, *n.* लवचिकपणा (पु.), परिवर्तन-सुलभता (स्त्री.), नम्यता (स्त्री.)
floating vote, तरते मत
flow chart, क्रमतक्ता (पु.)
flow diagram, कार्यप्रवाह आकृति
flow process analysis, प्रवाह प्रक्रिया विश्लेषण
flow process chart, प्रक्रिया क्रमतक्ता, प्रवाह प्रक्रिया आराखडा
forecasting, *n.* १ पूर्वानुमान (न.), अंदाज (पु.) २ भाकीत (न.)
forecasting and planning, पूर्वानुमान व नियोजन
foreign service, विदेश सेवा, परराष्ट्र सेवा
foreman, *n.* १ कार्यदेशक (सा.) २ ज्यूरी प्रमुख (पु.)
forensic, *adj.* न्यायसहायक
forensic science, न्यायसहायक विज्ञान
foresight, *n.* पूर्वदृष्टि (स्त्री.), दूरदृष्टि (स्त्री.), पूर्वज्ञान (न.), पूर्वावलोकन (न.)
orfeit, *v.t.* १ समपहरण करणे *cf.* attach
२ (as, claims, rights, etc.) गमावणे *cf.* attach

forgery, *n. Law* १ बनावट दस्तऐवज करणे (न.) २ बनावटीकरण (न.) ३ खोटी सही करणे (न.)
form, *n.* १ नमुना (पु.) २ प्रकार (पु.) ३ आकार (पु.)
formal and informal organisations, औपचारिक व अनौपचारिक संघटना
formal communication, औपचारिक संचरण, औपचारिक संसूचन
formal group, औपचारिक गट
formalism, *n.* १ उपचारवाद (पु.) २ आकारवाद (पु.)
formal planning, औपचारिक नियोजन
form analysis and control, प्रपत्र विश्लेषण आणि नियंत्रण
formula, *n.* सूत्र (न.)
forward market, वायदे बाजार
foster parents, प्रतिपालक आईबाप
foundation, *n.* १ आधार (पु.), पाया (पु.) २ प्रतिष्ठान (न.) ३ अधिष्ठान (न.)
Foundation course, पायाभूत अभ्यासक्रम, आधारभूत अभ्यासक्रम
foundling home, त्यक्तशिशु गृह
fraud, *n.* कपट (न.), लबाडी (स्त्री.)
fraudulent practices, लबाडीचे व्यवहार
frequency rate, १ वारंवारता प्रमाण २ वारंवारता दर
friendship group, मैत्री गट
fringe benefits, अनुषंगी लाभ
fruit of the poisoned tree concept, (*also* derivative evidence rule) विषाक्त वृक्षफल संकल्पना, विषारी झाडाची विषारी फळे संकल्पना, साधित पुरावा नियम
full employment, पूर्ण रोजगारी
full time employee, पूर्णकालिक कर्मचारी
functional, *adj.* कार्यात्मक, कार्यसापेक्ष
functional authority, कार्यात्मक प्राधिकार, कार्यसापेक्ष अधिकार
functional conflict, १ कार्यात्मक संघर्ष २ कार्यात्मक विरोध
functional consolidation, कार्यात्मक एकत्रीकरण
functional differentiation, कार्यात्मक व्यवच्छेदन
functional foreman, कार्यदेशक (पु.)
functional foremanship, कार्यदेशकला (स्त्री.)
functionalism, *n.* १ कार्यवाद (पु.) २ कार्यप्रधानवाद (पु.)
functional rationality, कार्यात्मक बुद्धिनिष्ठता
functional supervision, कार्यात्मक पर्यवेक्षण
functionary, *n.* कार्यधारक (सा.)
function of leading, नेतृत्व कार्य, नेतृत्व (न.)
function, *n.* कार्य (न.), कर्तव्य (न.)
v. i. कार्य करणे, कार्य चालू असणे
fundamental training, मूलभूत प्रशिक्षण
furlough, *n.* दीर्घमुदतीची अर्जित रजा, फरलो (पु.)
fused bureau, संमीलित कार्यालय
fusion, *n.* १ मिलाफ (पु.) *cf.* alliance २ सम्मीलन (न.) ३ निवडणूकपूर्व सम्मीलन (न.)

G

gadget, *n.* कळयंत्र (न.), यंत्रभाग (पु.)
gain communication, लाभ संसूचन
Gallup poll, गॅलप मतचाचणी
game theory, खेळ सिद्धांत
gap in the rules, नियमांमधील फट
gazetted, *adj.* राजपत्रित
general audit, सर्वसाधारण लेखापरीक्षा
general body, अधिमंडळ (न.), सर्वसदस्य मंडळ
general corporation, सर्वसाधारण महामंडळ
general interest, सामान्य हित
generalisation, *n.* १ सामान्य विधान (न.) २ सामान्यीकरण (न.)

generalist, *n.* सामान्यज्ञ (सा.)
generality, *n. Law* सर्वसाधारणता (स्त्री.), सामान्यता (स्त्री.)
general purpose authority, सामान्य हेतुक प्राधिकरण
general staff, १ सर्वसाधारण सल्लागार २ सर्वसाधारण कर्मचारी, सर्वसाधारण सहायक
general system model building, सामान्य-व्यवस्था प्रतिमान निर्मिति
generic method, जातिगत पद्धति
give effect to, १ जारी करणे २ अंमलात आणणे
goal, *n.* ध्येय (न.)
cf. aim ध्येय, साध्य
end अंतिम हेतु
intent = intention उद्देश
object उद्दिष्ट
objective समुद्दिष्ट
purpose हेतु
target लक्ष्य
goal-changing feed-back, ध्येयबदलू प्रतिभरण
goal-directed behaviour, लक्ष्यदर्शी वर्तन
goal-directed system, उद्दिष्ट निदेशित व्यवस्था
goal displacement, ध्येय विस्थापन
goal model, ध्येय प्रतिमान
governing board, नियामक मंडळ
governing body, नियामक मंडळ
governing class, शासक वर्ग
government, *n.* शासन (न.), सरकार (न.)
governmental account, शासकीय लेखा
governmental administration, सरकारी प्रशासन
governmental audit, शासकीय लेखापरीक्षा
government departments, शासकीय विभाग, सरकारी विभाग
government servants' conduct rules, शासकीय सेवक आचरण नियम
Governor, *n.* १ राज्यपाल (पु.) २ शासक (पु.) ३ नियामक (पु.)
Governor General, गव्हर्नर जनरल
gradation list, १ श्रेणीवार यादी २ श्रेणीवार ज्येष्ठता सूची
grade, *n.* १ श्रेणी (स्त्री.) २ प्रत (स्त्री.)
graduated tax, (*also* progressive tax) क्रमवर्धी कर
graft, *n.* लाचलुचपत (स्त्री.)
cf. corruption
Gramsabha, *n.* ग्रामसभा (स्त्री.), गावसभा (स्त्री.)
gramsevak, *n.* ग्रामसेवक (पु.)
grand jury, ग्रँड ज्युरी, महापंचसभा (स्त्री.)
grant, *n.* १ देणगी (स्त्री.) २ अनुदान (न.)
ad-hoc grant तदर्थ अनुदान
block grant गट अनुदान
budget grant अर्थसंकल्पीय अनुदान
direct grant प्रत्यक्ष अनुदान
educational grant शैक्षणिक अनुदान
equalisation grant समानीकरण अनुदान
fixed grant १ नियत अनुदान २ मुदतबद्ध अनुदान
indirect grant अप्रत्यक्ष अनुदान
interim grant अंतरिम अनुदान
maintenance grant १ परिरक्षा अनुदान २ निर्वाह अनुदान
matching grant अनुरूप अनुदान
non-recurring grant अनावर्ती अनुदान
per capita grant दरडोई अनुदान
preliminary grant प्रारंभिक अनुदान
progressive grant वाढते अनुदान
purposive grant सप्रयोजन अनुदान
recurring grant आवर्ती अनुदान
special grant विशेष अनुदान
supplementary grant पूरक अनुदान
token grant लाक्षणिक अनुदान
Grant-in-aid, सहायक अनुदान

grape-wine organisation, स्वजन पक्षपाती संघटना
graphic rating scale, आलेखी गुणनिर्धारण श्रेणी
grass roots, तृणमुळे (न.अ.व.)
grass roots democracy, तृणमूली लोकशाही
gratuitous interference, अनुग्रहीक हस्तक्षेप
Greater London Council, बृहत् लंडन कौन्सिल, ग्रेटर लंडन कौन्सिल
green revolution, हरित क्रांति
grievance, *n.* गाऱ्हाणे (न.)
grievance machinery, गाऱ्हाणी निवारण यंत्रणा, तक्रार निवारण यंत्रणा
grievance procedure, गाऱ्हाणे निवारण पद्धति, तक्रार निवारण पद्धति
group, *n.* गट (पु.), समूह (पु.)
group behaviour inventory, गटवर्तन सूची
group dynamics, गट गतिमानता
group interview, गट मुलाखत
groupism, *n.* गटबाजी (स्त्री.)
group organisation, गट संघटना
group pressure, गट प्रभाव
group structure, गट संरचना
group theory, गट सिद्धांत
groupthink, *n.* गटविचार (पु.)
growth psychology, वर्धिष्णु वृत्ति
guardian, *n.* पालक (सा.)
guardian *ad* litem वादार्थ पालक
natural guardian नैसर्गिक पालक
public guardian सार्वजनिक पालक
sole guardian एकमेव पालक
testamentary guardian मृत्युपत्रित पालक
guilt, *n.* दोष (पु.) *cf.* crime पाप (न.), अपराध (पु.)
guilty, *adj.* दोषी, अपराधी

H

habeas-corpus, *n.* बंदी प्रत्यक्षीकरण (न.), हेबिअस कॉर्पस (न.), देहोपस्थिति (स्त्री.)
halfway house, मध्य गृह
hard-core, *adj.* कडवा, हृद्स्थानीय
hard-core service, अत्यावश्यक सेवा
hardened criminal, निबर गुन्हेगार
head of the civil service, नागरी सेवा प्रमुख
headquarters, *n. pl.* मुख्यालय (न.), मुख्य ठाणे (न.)
headquarters and field agency, मुख्यालय व क्षेत्र अभिकरण
headquarters-field communication, मुख्यालय क्षेत्र संचरण, मुख्यालय क्षेत्र संसूचन
head tax, (*also* poll tax) दरडोई कर, डोईपट्टी (स्त्री.)
health service, आरोग्य सेवा
hearing, *n.* सुनावणी (स्त्री.)
Hearing Examiner, सुनावणी परीक्षक
hearing procedure, सुनावणीसंबंधी कार्यपद्धति
heavy security arrangement, कडक सुरक्षा-व्यवस्था
hemiplegic, *adj.* पक्षाघाती
heterogeneity, *n.* १ बहुजिनसीपणा (पु.) २ बहुजातीयता (स्त्री.), विषमांगता (स्त्री.)
heuristicism, *n.* स्वयं अन्वेषणवाद (पु.)
heuristic method, स्वयं अन्वेषणनिष्ठ पद्धति
hierarchical, *adj.* अधिकारश्रेणीय, पदसोपानात्मक
hierarchy, *n.* अधिकारश्रेणी (स्त्री.)
High Court, उच्च न्यायालय
higher grade, वरची श्रेणी, उच्चतर श्रेणी
highway robbery, महामार्गावरील लूटमार
hire and fire policy, नेमणे आणि हटवणे धोरण

hired worker, मोल मजूर, मोल कामगार, मोल श्रमिक, मोल सेवक, मजुरीने लावलेला कामगार
historical approach, ऐतिहासिक दृष्टिकोन
holistic system, साकल्यक व्यवस्था
Homeguards, *n.* होमगार्ड दल (न.)
homemaker service, घरसांभाळ सेवा
homostasia = homeostasis, *n.* समस्थिति (स्त्री.)
Honey-pot syndrome, मधुघट लक्षणसमूह
horizontal committee, समस्तर समिति
horizontal co-ordination, समस्तर समन्वय
horizontal linkage, समस्तरीय संधान
horizontal organisation, समस्तरी संघटना, समस्तरीय संघटना, क्षैतिज संघटना
hospital, *n.* रुग्णालय (न.), इस्पितळ (न.)
hostage, *n.* ओलीस (पु.)
house keeping agency, अंतर्व्यवस्था अभिकरण
house keeping services, अंतर्व्यवस्था सेवा
Housing Board, गृहनिर्माण मंडळ
humanistic approach, मानवतावादी दृष्टिकोन
humanistic concept of organisation, संघटना-विषयक मानवतावादी संकल्पना
humanistic psychology, मानवतावादी वृत्ति
humanitarian ethos, भूतदयावादी भावनिष्ठा
human material resources, मनुष्यरूपी साधन-सामग्री, मनुष्यरूपी संसाधने
human relation, मानवी संबंध
human relation school, मानवी संबंध संप्रदाय
human relations movement, मानवसंबंध चळवळ, मानवसंबंध आंदोलन
human relations theory, मानवी संबंध सिद्धांत
Hybrid bill, संकरित बिल

I

idealised pattern, आदर्शीकृत आकृतिबंध
ideal type, आदर्श नमुना, आदर्श प्रकार
ideal type methodology, आदर्शस्वरूप रीतिप्रणाली, आदर्शस्वरूप पद्धति मीमांसा
identification, *n.* १ ओळख (स्त्री.), अभिज्ञान (न.) २ तादात्म्य (न.)
identity, *n.* १ ओळख (स्त्री.) २ अभिन्नता (स्त्री.) ३ सरूपता (स्त्री.) ४ विशेषरूपता (स्त्री.), (as in national identity राष्ट्रीय विशेषरूपता)
ideological abstraction, तत्त्वप्रणालीविषयक अमूर्तीकरण
ideology, *n.* विचारप्रणाली (स्त्री.)
illustrative case, निदर्शी प्रकरण
imbalance, *n.* असमतोल (पु.), असंतुलन (न.)
immediate boss, निकट वरिष्ठ
immediate subordinate, निकट दुय्यम
immediate superior, निकट वरिष्ठ
immigration, *n.* आप्रवास (पु.), स्थायिक होण्यासाठी देशात प्रवास करणे (न.)
immune, *adj.* १ अबाध्य २ उन्मुक्त ३ प्रतिक्षम
immunity, *n.* १ उन्मुक्ति (स्त्री.), उन्मुक्तता (स्त्री.) २ प्रतिक्षमता (स्त्री.)
immunization, *n.* १ उन्मुक्तीकरण (न.) २ प्रतिक्षमता निर्मिति (स्त्री.), प्रतिक्षमण (न.)
impact, *n.* समाघात (पु.), आघात (पु.), संघात (पु.)
impartiality, *n.* निःपक्षपातीपणा (पु.)
impeachment power, महाभियोग शक्ति
impediment, *n.* अडथळा (पु.), व्यत्यय (पु.), प्रत्यवाय (पु.)
imperative, *n.* आज्ञापन (न.)
adj. आज्ञापक
imperative planning, आज्ञार्थी नियोजन
impersonal procedure, व्यक्तिनिरपेक्ष कार्यपद्धति
impinge, *v.i.* धडकणे, घुसणे
implement, *v.t.* कार्यान्वयन करणे

implementation, *n.* कार्यान्वयन (न.)
implication, *n.* अनुस्यूत (न.), ध्वनितार्थ (पु.), अभिप्रेत अर्थ (पु.)
import, *n.* १ आयात (स्त्री.) २ आशय (पु.), तात्पर्य (न.)
v.t. १—चा अर्थ होणे, —चा अभिप्राय असणे २ आयात करणे
import duty, आयात शुल्क
impost, *n.* आयातकर (पु.) *cf.* duty
impotent poor, (*also* **disabled poor**) असमर्थ गरीब
impound, *v.t.* अडकवून ठेवणे २ अवरुद्ध करणे ३ कोंडवाड्यात ठेवणे
improvisation, *n.* तात्पुरती सोय (स्त्री.), तात्पुरती व्यवस्था (स्त्री.)
impugn, *v.t.* १ शाब्दिक हल्ला चढवणे २ आक्षेप घेणे, विरोध करणे
impugned, *adj.* आक्षेपित
impute, *v.t.* आरोपित करणे, —चा संबंध जोडणे
in camera, (hearing) *adj.* गुप्तरीत्या, बंदिस्त, कक्षांतर्गत
incarceration, *n.* बंदीकरण (न.)
incentive, *adj.* प्रोत्साहक, प्रेरक
n. प्रोत्साहन (न.), प्रेरणा (स्त्री.)
incentive scheme, प्रोत्साहक योजना
in-charge, *adj.* प्रभारी *cf.* acting
inchoate, *adj.* (recent or just begun) अर्धाकच्चा, नुकताच आरंभ झालेला
incidental, *adj.* आनुषंगिक
incite, *v.t.* चिथावणे, चिथावणी देणे
incitement, *n.* चिथावणी (स्त्री.)
Income Tax Appellate Tribunal, आयकर अपील न्यायाधिकरण
Income Tax Service, आयकर सेवा
incompatible, *adj.* विजोड, न जुळणारा, विरुद्धधर्मी, विधर्मी
incongruity, *n.* विसंगति (स्त्री.)
incorporation, *n.* १ समावेशन (न.), अंतर्भाव (पु.) २ *Law* (act of creating a corporation) विधिद्वारा संस्थापन (न.), कायद्याने संस्थापन (न.)
incremental approach, संवर्धी दृष्टिकोन
incremental budgeting, संवर्धी अर्थसंकल्प, कणवर्धी अर्थसंकल्प
incrementalism, *n.* कणवर्धनवाद (पु.)
incumbent, *adj.* अवश्यकर्तव्य
n. १ पदधारक (सा.) २ धारक (सा.)
indemnify, *v.t.* क्षतिपूरण करणे, हानिरक्षित करणे, हानिरक्षण करणे
indenture, *n.* करारनामा (पु.) *cf.* agreement
independent authority, स्वतंत्र प्राधिकार
independent regulatory agency, स्वतंत्र नियामक अभिकरण
independent regulatory commission, स्वायत्त नियामक आयोग
independent variable, स्वतंत्र चलघटक
indepth interview, (*also* **intensive interview**) सखोल मुलाखत
index, *n.* १ दर्शक (पु.) २ निर्देशांक (पु.) ३ सूची (स्त्री.)
Indian Administrative Service, भारत प्रशासन सेवा
Indian Audit and Accounts Service, भारतीय लेखापरीक्षा व लेखा सेवा
Indian Foreign Service, भारतीय विदेश सेवा
Indian Penal Code, भारतीय दंड संहिता
Indian Police Service, भारतीय पोलीस सेवा
indicative planning, निर्देशी नियोजन, सूचक नियोजन
indicator, *n.* १ दर्शक (पु.), निर्देशक (पु.) २ दर्शक काटा (पु.) ३ निर्देशफलक (पु.)
indict, *v.t.* अभ्यारोप करणे
indictment, *n.* *Law* अभ्यारोप (पु.), अभ्यारोपण (न.)
indigency, *n.* दारिद्र्य (न.)

indigenous, *adj.* १ देशीय २ मूळचा
indigenous culture, देशीय संस्कृति
indigent, *n.* दरिद्री (सा.)
indirect election, अप्रत्यक्ष निवडणूक
indirect grant, अप्रत्यक्ष अनुदान
indirect recruitment, अप्रत्यक्ष सेवाभरती
inducement, *n.* प्रलोभन (न.), लालूच (स्त्री.)
induction, *n.* पदप्रवेश (पु.), पदाधिष्ठान (न.)
industria, *n.* औद्योगिक समाज (पु.)
industrial dynamics, औद्योगिक गतिशास्त्र, औद्योगिक गतिकी
industrial environment, औद्योगिक पर्यावरण
industrial estate, औद्योगिक वसाहत
industrial organisation, औद्योगिक संघटना
industrial policy resolution, औद्योगिक धोरणविषयक ठराव
industrial revolution, औद्योगिक क्रांति
industrial township, औद्योगिक नगरवसाहत
ineffective space planning, अयोग्य स्थळनियोजन
inflation, *n.* १ चलन फुगवटा (पु.) २ अतिवृद्धि (स्त्री.)
influence, *n.* प्रभाव (पु.), वजन (न.) *v.t.* वजन पाडणे
influence group, प्रभाव गट
informal communication, अनौपचारिक संसूचन, अनौपचारिक संचरण
informal consultation, अनौपचारिक विचार-विनिमय, अनौपचारिक सल्लामसलत
informal group, अनौपचारिक गट
informal organisation, अनौपचारिक संघटना
informal planning, अनौपचारिक नियोजन
information bureau, माहिती कार्यालय
information centre, माहिती केंद्र
information-energy model, माहिती-ऊर्जा प्रतिमान
information flow, सूचना प्रवाह, माहिती ओघ
information office, माहिती कार्यालय
information theory, माहिती सिद्धांत
infraction, *n.* व्यतिक्रमण (न.)
infra-structure, *n.* आधारभूत संरचना (स्त्री.)
infringe, *v.t.* उल्लंघन करणे, भंग करणे
infringement, *n.* १ उल्लंघन (न.) २ भंग (पु.) ३ संकोच (पु.)
injunction, *n.* १ (authoritative order) व्यादेश (पु.) २ निषेधाज्ञा (स्त्री.), मनाई हुकूम (पु.)
in limine, (at the begining) आरंभी, प्रारंभी, प्रथमारंभी
inmate, *n.* संस्थावासी (सा.)
in-migration, *n.* देशांतर्गत स्थलांतर (न.)
inner circuit, आतील परिपथ
innovation, *n.* नवक्लृप्ति (स्त्री.), नवाचार (पु.)
innovative, *adj.* नवकारी
input, *n.* (*also* withinput) निविष्टि (स्त्री.), आदान (न.)
input elements, आदानकारक, आदान घटक
inquest, *n.* १ मरणान्वेषण (न.) *cf.* enquiry २ तपास (पु.)
in service training, सेवांतर्गत प्रशिक्षण
insolvent, *n.* नादार (सा.) *adj.* नादार
inspection, *n.* १ निरीक्षण (न.) २ तपासणी (स्त्री.), तपासणी करणे (न.)
inspection and investigation, निरीक्षण आणि अन्वेषण
inspection des finances, वित्तीय निरीक्षण, अँस्पेक्सिया दे फिनाँस
inspector, *n.* निरीक्षक (पु.)
inspectorate, *n.* निरीक्षणालय (न.)
Inspector General, महानिरीक्षक (पु.)
installation, *n.* अधिष्ठापन (न.)
institute an enquiry, चौकशी चालू करणे
institutionalist, *n.* संस्थावादी (सा.)

institutional placement, संस्थागत स्थानन

institutional pluralism, सांस्थिक अनेकवाद

institutional services, संस्थात्मक सेवा

institution building, संस्था उभारणी

instruction, *n.* १ अनुदेश (पु.) २ सूचना (स्त्री.) ३ शिक्षण (न.)

instructor training, निदेशक प्रशिक्षण

instrument, *n.* १ साधन (न.), आयुध (न.) २ संलेख (पु.) ३ लेख (पु.), दस्तऐवज (पु.)

instrumental, *adj.* १ साधनभूत २ सहाय्यभूत ३ निमित्तभूत

instrumentality, *n.* अधिकरण (न.), माध्यम (न.)

instrumental technique, साधनात्मक तंत्र

insurance cover, विमा संरक्षण

intake, *n.* १ प्रवेश (पु.) २ ग्रहण (न.)

intake capacity, १ प्रवेश क्षमता २ ग्रहण क्षमता

integral view of administration, प्रशासन विषयक सर्वसमावेशक दृष्टिकोन, प्रशासनविषयक समग्र दृष्टिकोन

integrated administrative system, एकात्मीकृत प्रशासन पद्धति

Integrated personnel system = unified personnel system

integration, *n.* एकात्मीकरण (न.)

integration of functions, कार्यांचे एकात्मीकरण, कार्य एकात्मीकरण

integration versus disintegration, एकात्मीकरण विरुद्ध विघटन

integration within organisation, संघटनेतील एकात्मता

integrative, *adj.* एकात्मकारी

integrative process, एकात्मकारी प्रक्रिया

integrity, *n.* १ एकात्मता (स्त्री.) २ (moral soundness, honesty) सचोटी (स्त्री.) ३ (state of being complete; entirety) साकल्य (न.)

intelligence, *n.* गुप्तवार्ता (स्त्री.)

intemperance, *n.* १ अमिताचार (पु.), असंयम (पु.) २ अतिपान (न.)

intensive interview = indepth interview

intense partisan, उत्कट पक्षाभिनिवेशी

intent = **intention,** *n.* उद्देश (पु.) *cf.* goal

interaction group, आंतरक्रियाशील गट, अन्योन्य क्रियाशील गट

interaction sequence, अन्योन्यक्रिया अनुक्रम

inter changeable job, अदलाबदलयोग्य काम

interdisciplinary communication, आंतर-अभ्यासविषयक संसूचन

interest, *n.* हितसंबंध (पु.)

interest aggregation, हितसंबंधांचे समुच्चयन

interest articulation, हितसंबंधांची अभिव्यक्ति

interest group, हितसंबंधी गट

interference complex, हस्तक्षेपगंड (पु.)

inter-governmental, *adj.* आंतरशासकीय

inter-governmental relations, आंतरशासकीय संबंध

interim, *adj.* अंतरिम

interim grant, अंतरिम अनुदान

interim injunction, १ अंतरिम व्यादेश २ अंतरिम निषेधाज्ञा

inter-local relations, आंतरस्थानिक संबंध

interlocking, *n.* अंतर्ग्रथन (न.)

intermediate-term decision classification, प्रायोजित निर्णय वर्गीकरण

intern, *n.* अंतर्वासी (पु.)

internal, *adj.* अंतर, आंतरिक, अंतर्गत

internal audit, अंतर्गत लेखापरीक्षा

internal check, अंतर्गत नियंत्रण

internal communication, अंतर्गत संसूचन

internal control, अंतर्गत नियंत्रण

Internal Economy Board, अंतर्गत मितव्यय मंडळ

Internal Financial Adviser, अंतर्गत वित्त सल्लागार

internal organisation, अंतर्गत संघटना
International Organisation, आंतरराष्ट्रीय संघटना
internment, *n.* १ स्थानबद्धता (स्त्री.), नजरकैद (स्त्री.) २ अंतर्वास (पु.)
internship, *n.* अंतर्वासिता (स्त्री.)
interorganisational behaviour, आंतरसंघटना वर्तन
interorganisation conflict, संघटनांतर्गत संघर्ष
inter partes, (as, judgment) आंतरपक्षीय
inter-personal relations, आंतरव्यक्ति संबंध
inter-personal relationship, आंतरव्यक्ति संबंध
interpretation, *n.* १ निर्वचन (न.), विशदीकरण (न.), अर्थउकल (स्त्री.), अर्थाविष्कार (पु.), अर्थबोधन (न.) २ भाष्य (न.)
interpretation of status, संविधि निर्वचन, संविधीची अर्थउकल
inter-regional planning, आंतर प्रादेशिक नियोजन
interrogation, *n.* १ चौकशीप्रश्न (पु.) २ पूसतपास (पु.)
interstate compact, आंतरराज्यीय करार
intervening variable, अंत:क्षेपी चलघटक, मध्यगामी चलघटक
intervention, *n.* हस्तक्षेप (पु.), मध्ये पडणे (न.)
interview, *v.i.* मुलाखत घेणे
n. मुलाखत (स्त्री.)
interviewee, *n.* मुलाखतदार (सा.)
interviewer, *n.* मुलाखतकार (सा.)
intra-organisational behaviour, संघटनांतर्गत वर्तन
intra vires, Law (within the powers of authority) शक्तिगत, प्राधिकारांतर्गत
intrinsic motivation, आंतरिक प्रेरणा
invalidate, *v.t.* १ विधिअग्राह्य ठरवणे *cf.* cancel २ अग्राह्य ठरवणे
invalidism, *n.* दुबळेपणा (पु.)
inventory, *n.* सूची (स्त्री.), वस्तुसूची (स्त्री.), यादी (स्त्री.)
inventory control, वस्तुसूची नियंत्रण
inventory models, वस्तुसूची नमुने, सूची नमुने
investigation, *n.* १ अन्वेषण (न.) *cf.* enquiry २ बारीक तपास (पु.), शोध (पु.)
investigatory power, अन्वेषण शक्ति
invoke, *v.t.* १ आवाहन करणे, मदतीची याचना करणे २ धावा करणे
involved observer, गुंतलेला निरीक्षक
involvement, *n.* १ गोवणूक (स्त्री.) २ समरस होणे (न.), समरसता (स्त्री.)
irregularity, *n.* १ अनियमितपणा (पु.) २ नियमबाह्यता (स्त्री.) ३ नियमबाह्य गोष्ट (स्त्री.)
issuance of notification, अधिसूचना काढणे
issue, *n.* १ निर्गम (पु.) २ (a question awaiting decision) प्रश्न (पु.) ३ *Law* (point in question between contending parties) वादप्रश्न (पु.) ४ जावक (स्त्री.) ५ (putting into circulation as, of bank notes) काढणे (न.), प्रचालन (न.)
v.t. निर्गमित करणे
item analysis, बाब विश्लेषण
itemised estimates, बाबवार अंदाज
item veto, बाब नकाराधिकार

J

jail, *n.* तुरुंग (पु.), कारागृह (न.)
v.t. तुरुंगात टाकणे, तुरुंगात घालणे
jailor, *n.* तुरुंगाधिकारी (सा.), बंदीपाल (पु.), जेलर (पु.)
job, *n.* १ सोपीव काम (न.) *cf.* performance नेमून दिलेले काम (न.) २ नोकरी (स्त्री.) *cf.* performance सेवाकार्य (न.)
job analysis, सेवाकार्य विश्लेषण

job content, कार्य आशय
job description, कार्य वर्णन, सेवाकार्य वर्णन
job enlargement, सेवा परिवर्धन, रोजगार परिवर्धन
job enrichment, सेवा समृद्धि, सेवा संपन्नता, सेवाकार्य समृद्धिकरण
job expansion, सेवा विस्तार, रोजगार विस्तार
job instruction, सेवा निदेशन
job instructor, सेवाकार्य निदेशक
job involvement, कार्यव्यापृतता (स्त्री.)
job relation, सेवाकार्य संबंध
job rotation, कार्य आवर्तन
job satisfaction, सेवाकार्य संतोष
job specification, सेवाकार्य विनिर्देशन
job title, सेवाकार्य अभिधान
job work, उक्ते काम
joint accounting programme, संयुक्त लेखांकन कार्यक्रम
joint committee, संयुक्त समिति
joint sector, संयुक्त क्षेत्र
judge, *n.* न्यायाधीश (सा.)
v.t. & i. १ *Law* न्याय करणे, न्याय देणे २ मूल्यांकन करणे ३ (to form or pass an opinion) मानणे, वाटणे
judgement, *n.* १ न्यायनिर्णय (पु.) २ अभिप्राय (पु.) ३ निर्णयशक्ति (स्त्री.)
judicare service, न्यायसहाय्य सेवा
judicial bias, न्यायिक पूर्वग्रह
judicial control of administrative action, प्रशासन कार्याचे न्यायालयीन नियंत्रण
judicial decision, न्यायिक निर्णय, न्यायालयीन निर्णय
judicial functions, न्यायिक कार्ये
judicialise, *v.t.* न्यायिकीकरण करणे
judicial review, न्यायिक पुनर्विलोकन, न्यायिक पुनरीक्षण, न्यायिक आढावा
judicial sanction, १ न्यायिक अनुशास्ति २ न्यायिक मंजुरी
judicial separation, न्यायिक अलगन, न्यायालयीन अलगन
judicial settlement, न्यायिक निर्णय
judiciary, *n.* १ न्यायांग (न.), न्यायमंडळ (न.) २ न्यायसेवा (स्त्री.)
jurisdiction, *n.* अधिकारिता (स्त्री.), अधिकारक्षेत्र (न.), अधिकारव्याप्ति (स्त्री.)
jurisdictional dispute, अधिकारिताविषयक विवाद
jurisprudence, *n.* विधितत्त्वमीमांसा (स्त्री.), विधिशास्त्र (न.)
jurist, *n.* विधिमीमांसक (पु.), विधिशास्त्रज्ञ (पु.)
juror, *n.* ज्युरी सदस्य (सा.)
jury, *n. Law* ज्युरी (सा.)
justa causa = just cause
just and proper, न्याय्य आणि उचित
just cause, (*also justa causa*) न्याय्य कारण
justiciable, *adj.* न्यायविचारणीय
juvenile crime, किशोरांचे गुन्हे
juvenile delinquents, बाल गुन्हेगार
juvenile detention center बाल गुन्हेगार स्थानबद्धता केंद्र
juvenile diagnostic center, (*also* reception center) बाल गुन्हेगार निदान केंद्र

K

kaleidoscopic stratification, बहुचित्री स्तरीकरण
key employee, सूत्रधार कर्मचारी
key factor, मोक्याचा घटक
key-sector, *n.* आधारभूत क्षेत्र

L

laboratory training, प्रयोगशाळा प्रशिक्षण
labour, *n.* १ श्रम (पु.) २ कामगार (पु.), श्रमिक (पु.), मजूर (पु.) ३ श्रमिकवर्ग (पु.)

labour-oriented, *adj.* श्रमाभिमुख
lag, *n.* रेंगाळणी (स्त्री.)
laissez-faire, १ निरंकुश अर्थव्यवस्था
२ लेझे फेअर
land reclamation, भूमि पुनःप्रापण
land tenure, भूधारणा (स्त्री.)
land tenure system, भूधारणा पद्धति
lapse of funds, निधी व्यपगत होणे, निधीची व्यपगति
larceny, *n.* चोरी (स्त्री.), उचलेगिरी (स्त्री.)
latent, *adj.* अप्रकट, सुप्त
latent content, सुप्त आशय
latent socialization, अप्रकट सामाजिकीकरण, सुप्त सामाजिकीकरण
law and order, कायदा व सुव्यवस्था
Law Commission, विधि आयोग
law court, विधि न्यायालय, न्यायालय
lawlessness, *n.* १ विधिशून्यता (स्त्री.)
२ बेबंदशाही (स्त्री.)
law of retaliation = *lex talionis*
law of the situation, (प्रशासनिक) परिस्थितीचा कायदा
law-point, *n.* कायद्याचा मुद्दा (पु.)
lawyer, *n.* विधिज्ञ (सा.), वकील (सा.), कायदेपंडित (पु.)
cf. advocate अधिवक्ता, ॲडव्होकेट
pleader वकील, प्लीडर
prosecutor अभियोक्ता
lay-off, *n.* १ ले-ऑफ (न.) २ आंशिक कामबंदी (स्त्री.)
lead, *v.t.* वाट दाखवणे, पुढाकार घेणे, पुढे नेणे
lead bank, अग्रेसर बँक
lead capacity, भार क्षमता
lead communication, अग्रेसरता संसूचन
leader of the council, परिषद नेता
leadership, *n.* नेतृत्व (न.)
leading, *adj.* १ प्रमुख २ अग्रेसर, आघाडीवरचा
leading evidence, मुख्य पुरावा
lead time, आघाडीचा वेळ
league, *n.* जूट (स्त्री) *cf.* alliance
legacy, *n.* १ वारसा (पु.) २ मृत्युपत्रित संपत्ति (स्त्री.) ३ मृत्युपत्रित दान (न.)
legacy duty, उत्तरदान शुल्क, मृत्युपत्रित संपत्ति कर
legal aid, विधिविषयक सहाय्य, कायदेविषयक सहाय्य
legal approach, वैध दृष्टिकोन, वैध उपागम
legal basis, वैध आधार
legal entity, वैध अस्तित्व, वैध सत्त्व
legality, *n.* वैधता (स्त्री.), कायदेशीरपणा (पु.)
legal personality, वैध व्यक्तित्व
legal power, वैध सत्ता
legal tradition, विधि परंपरा
legislation, *n.* विधिविधान (न.)
legislative function of administration, प्रशासनाचे वैधानिक कार्य
legislative assembly, विधान सभा
legislative oversight, वैधानिक अवेक्षण
legislative sanction, वैधानिक मंजुरी
legislator, *n.* विधिकार (पु.)
legislature, *n.* विधानमंडळ (न.), विधिमंडळ (न.)
legitimacy, *n.* अधिमान्यता (स्त्री.)
legitimate bases of power, १ सत्तेचे अधिमान्य आधार, शक्तीचे अधिमान्य आधार २ सत्तेचे वैध आधार, शक्तीचे वैध आधार
leisure services, फुरसतीच्या सेवा
letters patent, एकस्व पत्र, लेटर्स पेटंट
level, *n.* स्तर (पु.), पातळी (स्त्री.), समतल (पु.)
adj. १ सपाट २ सारख्या उंचीचा
levy, *n.* १ वसुली (स्त्री.) *cf.* duty
२ कर (पु.)
v.t. (दंड, कर इत्यादि) बसवणे

lex talionis = law of retaliation, जशास तसे सिद्धांत, शठेशाठ्यं सिद्धांत
liability and suit against public officials, लोकसेवकांचे दायित्व व त्यांचे विरुद्ध दावा
liaison, *n.* संपर्क (पु.)
libel, *n. Law* बदनामी (स्त्री.), स्थायी बदनामी (स्त्री.), अपलेख (पु.)
library service, ग्रंथालय सेवा
licensee, *n.* अनुज्ञप्तिधारक (सा.), परवानाधारक (सा.), अनुज्ञात व्यक्ति (स्त्री.), अनुज्ञप्त व्यक्ति (स्त्री.)
licensing power, लायसेन्स देण्याचा अधिकार
life of an Act, कायद्याची मुदत
life style, जीवनशैली (स्त्री.)
limitation, *n.* मर्यादा (स्त्री.)
limiting factor, मर्यादाकारी घटक
line, *n.* १ रेषा (स्त्री.), रेखा (स्त्री.) २ दिशा (स्त्री.) ३ मार्गसरणी (स्त्री.), रीत (स्त्री.) ४ पेशा (पु.) ५ मार्ग (पु.) ६ पंक्ति (स्त्री.), तति (स्त्री.) ७ सूत्र (न.)
line agency, १ रेषा अभिकरण २ तति अभिकरण, पंक्ति अभिकरण
line and staff, तति व सहाय्यकारी कर्मचारी
linear programming, रेषीय प्रायोजना
line authority, तति प्राधिकार
line department, तति विभाग
line item, तति-बाब (स्त्री.)
line unit, तति एकक
linguism, *n.* भाषावाद (पु.), भाषिकतावाद (पु.).
linguistic analysis, भाषाशास्त्रीय विश्लेषण
linkage, *n.* संधान (न.)
lis, *n.* दावा (पु.), कब्जा (पु.)
listener, *n.* श्रोता (पु.)
listening public, श्रोतृजन (पु.अ.व.)
listening time, श्रवणकाल (पु.)
litigant, *n. Law* पक्षकार (पु.)
litigation, *n.* १ न्यायालयात जाणे (न.) २ वाद (पु.)
litigator, *n.* वादी (सा.)
load communication, भार संसूचन
lobby, *n.* १ लॉबी (स्त्री.), सभाकक्ष (पु.) २ प्रचारगट (पु.), हितसंबंधी गटाचा प्रचार (पु.)
local, *adj.* स्थानिक, स्थानीय
local area, स्थानिक क्षेत्र
Local Authority Social Services Act, स्थानिक प्राधिकरण समाजसेवा अधिनियम
local executive, स्थानिक कार्याधिकारी, स्थानिक कार्यकारिणी
Local Finance Enquiry Committee, स्थानिक वित्त चौकशी समिति
local government, स्थानिक शासन
Local Government Act, स्थानिक शासन अधिनियम
Local Government Boundary Commission, स्थानिक शासन सीमा आयोग
local government reform, स्थानिक शासन सुधार
Local Government Training Board, स्थानिक शासन प्रशिक्षण मंडळ
local planning, स्थानिक नियोजन
local self-government, स्थानिक स्वराज्य
lock-up, *n.* अटक कोठडी (स्त्री.), कोठडी (स्त्री.) *v.t.* कच्च्या कैदेत टाकणे
locus standi, (place of standing) १ सामाजिक स्थान २ वैध स्थिति
log-rolling, *n.* विधिमंडळ सदस्यांतील परस्पर सहाय्य संकेत (पु.), साटेलोटे (न.)
Lok-Sabha, *n.* लोकसभा (स्त्री.)
Lok-Sabha Secretariat, लोकसभा सचिवालय
London County Council, लंडन कौंटी परिषद, लंडन कौंटी कौन्सिल
London Government Act, लंडन शासन अधिनियम

long ballot, (यु. एस. ए. मधील) समादेशक मतदानपत्रिका
long-range, *adj.* दीर्घकालीन, लांब टप्प्याचा
long-range theory, दीर्घावधि सिद्धांत
long-run results, दीर्घावधीतील परिणाम
long-term budgeting, दीर्घकालीन अर्थसंकल्पन
long-term decision classification, दीर्घावधि निर्णय वर्गीकरण
long-term planning, दीर्घकालीन नियोजन, दीर्घावधि नियोजन
lower management, निम्नस्तरीय व्यवस्थापन
low political culture, कनिष्ठ राजकीय संस्कृति, निम्नस्तरीय राजकीय संस्कृति
loyalty, *n.* निष्ठा (स्त्री.)
lump sum, ठोक रक्कम, एक रक्कम
lump sum cuts, एकरकमी कपात
lump sum grant, एकरकमी अनुदान

M

macro-regional planning, समष्टि नियोजन
mafia, *n.* माफिआ (स्त्री.) (गुन्हेगारांची गुप्त संघटना)
magistrate, *n.* दंडाधिकारी (सा.), मॅजिस्ट्रेट (सा.)
magistrate custody, मॅजिस्ट्रेट कोठडी, दंडाधिकारी कोठडी
magistrate's court, दंडाधिकारी न्यायालय, मॅजिस्ट्रेट कोर्ट
maintainable petition, टिकण्यासारखा विनंतीअर्ज
maintenance grant, १ परिरक्षा अनुदान २ निर्वाह अनुदान
makeshift arrangement, कामचलाऊ व्यवस्था
maladministration, *n.* कुप्रशासन (न.)
malafide, *adj.* असद्‌भावपूर्वक
mala in se, स्वयमेव दुष्टकृत्ये, दुष्कृत्ये (न.अ.व.)
mala prohibitum, (*mala prohibita*) *Law* विधिनिषिद्ध
malefactor, *n.* अपकारी (सा.) *cf.* criminal
malicious, *adj.* दुष्ट, विद्वेशपूर्ण
management, *n.* १ व्यवस्था (स्त्री.) २ व्यवस्थापन (न.) ३ व्यवस्थापकवर्ग (पु.) ४ प्रबंधन (न.)
management audit, व्यवस्थापन लेखापरीक्षा
management board, व्यवस्थापन मंडळ
management by innovation, नवप्रवर्तनाधिष्ठित व्यवस्थापन, नवप्रवर्तनाद्वारे व्यवस्थापन
Management By Objective, (MBO) उद्दिष्ट-प्रधान व्यवस्थापन
management minded, व्यवस्थापन मनस्क
management orientation, व्यवस्थापन अभिमुखता
managerial climate, व्यवस्थापकीय वातावरण
managerialism, *n.* व्यवस्थापनवाद (पु.)
managerial revolution, व्यवस्थापकीय क्रांति
managerial view of administration, प्रशासन-विषयक व्यवस्थापकीय दृष्टिकोन
mandamus, *n.* परमादेश (पु.)
mandatory, *adj.* १ अनिवार्य २ महादेशक, महादेशात्मक
manifest, *v.t. & i* १ (to show clearly) अभिव्यक्त करणे, अभिव्यक्त होणे, आविष्कार करणे, आविष्कार होणे २ (to come to light, to give signs of) प्रकट करणे, प्रकट होणे
adj. उघड, अभिव्यक्त, प्रकट
manifest content, व्यक्त आशय
manifest error, उघड चूक, उघड दोष
manipulation, *n.* १ कुशल हाताळणी (स्त्री.), हातचलाखी (स्त्री.) २ कार्यसाधन (न.)
manipulator, *n.* कार्यसाधक (सा.)
manpower planning, मनुष्यबळ नियोजन
marginality, *n.* सीमांतता (स्त्री.)
marginal relief, सीमांत परिहार
Marginal Utility Theory, सीमांतिक उपयोगिता सिद्धांत

market fee, बाजार फी, बाजार शुल्क
marketing, *n.* १ खरेदी-विक्री व्यवहार (पु.), खरेदी विक्री (स्त्री.) २ विपणन (न.) ३ बाजारहाट करणे (न.)
market yard, बाजारतळ (पु.), बाजार आवार
mass communication, जनसंसूचन (न.)
mass communication media, जनसंसूचन माध्यमे
mass contact, जनता संपर्क
mass culture, जनसमूह संस्कृति
masses, *n. pl.* लोक (पु.अ.व.), जनता (स्त्री.)
mass-media, *n. pl.* लोकसंवाद माध्यमे
master plan, बृहत् योजना
matching formula, अनुरूप सूत्र
matching grant, अनुरूप अनुदान
mathematical model, गणितीय प्रतिमान
matrix, *n.* साचा (पु.), मूल (स्त्री.), मातृका (स्त्री.)
maturation theory, परिपक्वता सिद्धांत
mature political culture, परिपक्व राजकीय संस्कृति
mayor, *n.* महापौर (सा.)
mayor and council government, महापौर आणि परिषद शासन (यु. एस. ए. मधील स्थानीय शासनाचा प्रकार)
means, *n. pl.* १ साधने (न.अ.व.) २ (when treated as *sing.*) साधन (न.) ३ (as, in means test) आर्थिक स्थिति
means-end relations, साधन-साध्य संबंध
means of communication, १ संसूचन साधने २ दळणवळणाची साधने
mechanisation, *n.* यांत्रिकीकरण (न.)
mechanism, *n.* १ यंत्रणा (स्त्री.) २ यंत्ररचना (स्त्री.) ३ (as of a body, government etc.) कार्यतंत्र (न.)
mechanistic concept of organisation, संघटनाविषयक संकल्पना
mechanistic organisations, यंत्रवत् संघटना
media of mass communication, जनता संसूचनाची माध्यमे
mediation and conciliation, मध्यस्थी आणि समेट
medical examination, वैद्यकीय परीक्षा
medicare service, वैद्यकसहाय्य सेवा
mendicancy, *n.* भिक्षुता (स्त्री.)
Mens rea, अपराधी मन
mental construct, मानसिक रचना आलेख
mercenary, *n.* द्रव्यैकदृष्टि (स्त्री.) *adj.* भाडोत्री
mercy, *n.* दया (स्त्री.)
mere error, केवळ दोष, क्षुल्लक दोष
meritocracy, *n.* गुणीजनसत्ता (स्त्री.)
merit ratings, गुणवत्ता निर्धारण
merit system, गुणपद्धति (स्त्री.), गुणवत्ता पद्धति
meso-regional planning, माध्य नियोजन, मध्य व्यष्टि नियोजन
message, *n.* संदेश (पु.), निरोप (पु.)
method, *n.* कार्यविधि (पु.), पद्धति (स्त्री.), रीति (स्त्री.)
methodology, *n.* १ पद्धतिशास्त्र (न.), पद्धतिमीमांसा (स्त्री.) २ गतिप्रणाली (स्त्री.), पद्धतिप्रणाली (स्त्री.)
methods of testing merits, गुणवत्ता चाचणी पद्धति
method study, पद्धति अभ्यास
metropolis, *n.* महानगरी (स्त्री.), महानगर (न.)
metropolitan, *adj.* महानगर—, महानगरी-विषयक
metropolitan area, महानगरी क्षेत्र, राजधानी क्षेत्र
metropolitan borough, महानगरी परिषद, मेट्रोपोलिटन बरो
metropolitan county, महानगरी परगणा, मेट्रोपोलिटन कौंटी

metropolitan developed countries, महानगरी विकसित देश
metropolitan district, महानगर विभाग
metropolitan government, महानगर शासन
metropolitanisation, *n.* महानगरीकरण (न.)
metropolitan planning, महानगर नियोजन
metropolitan planning organisation, महानगर नियोजन संघटना
metropolitan regional planning, महानगर प्रदेश नियोजन
micro-regional planning, व्यष्टि नियोजन
middle management, मध्यस्तरीय व्यवस्थापन
middle-range theory, मध्यावधि सिद्धांत
milieu therapy, सामाजिक परिस्थिती उपचार-पद्धति
military accounts committee, सैनिकी लेखा समिति
military administration, सैनिकी प्रशासन
military expenditure, सैनिकी खर्च
military finance, सैनिकी वित्तव्यवस्था
military organisation, लष्करी संघटना
mimetic, *adj.* अनुकरणकारी
minimal political culture, अल्पिष्ठ राजकीय संस्कृति
minister, *n.* मंत्री (सा.)
ministerial, *adj.* १ मंत्रालयीन २ कारकुनी, लिपिकवर्गीय ३ (as opposed to judicial) प्रशासी ४ खिश्चन धर्मोपदेशी
minister of state, राज्यमंत्री (सा.)
ministry, *n.* १ मंत्रीमंडळ (न.) २ मंत्रालय (न.) ३ मंत्रीपरिषद (स्त्री.)
minority group, अल्पसंख्याक गट
misappropriation, *n.* दुर्विनियोग (पु.)
  cf. embezzlement
miscarriage, *n. Law* न्यायच्युति होणे (न.)
mischief, *n.* अपकृत्य (न.), अपाय (पु.), नासधूस (स्त्री.)
misdemeanant, *n.* दुर्वर्तनी (सा.)
misdemeanour, *n. Law* १ उप-अपराध (पु.) *cf.* crime २ दुर्वर्तन (न.)
misprision of treason, राष्ट्रद्रोहाची माहिती न देणे
mistake, *n.* चूक (स्त्री.)
  cf. blunder घोडचूक
    bonafide mistake सद्भावमूलक चूक
    default कसूर
    error चूक, दोष, प्रमाद
    omission १ अकृति २ गाळणे, वगळणूक ३ भूल
mistrust, *n.* गैरविश्वास (पु.)
  v.t. गैरविश्वास दाखवणे
misuse, *v.t.* गैरवापर करणे
model, *n.* प्रतिमान (न.)
  breakeven model लाभहानि संतुलन प्रतिमान
  conceptual model सांकल्पनिक प्रतिमान
  deterministic model निर्धार्य प्रतिमान
  dynamic model गतिक प्रतिमान
  empirical model अनुभवजन्य प्रतिमान
  mathematical model गणितीय प्रतिमान
  normative model प्रमाणक प्रतिमान, मूल्यलक्षी प्रतिमान
  physical model १ भौतिक प्रतिमान २ प्राकृतिक प्रतिमान
  probabilistic model संभाव्यतावादी प्रतिमान
  static model स्थैतिक प्रतिमान
model communication, प्रतिमान संसूचन
modernisation, *n.* आधुनिकीकरण (न.)
modernising, *adj.* आधुनिकीकरणशील
modification, *n.* आंशिक परिवर्तन (न.), आपरिवर्तन (न.)
modify, *v.t.* रूपांतर करणे
modus operandi, (mode of operation) १ कार्यपद्धति (स्त्री.) २ गुन्हेगाराची चाल
monitoring, *n.* संनियंत्रण (न.)
monocracy, *n.* एकशासन पद्धति (स्त्री.)

monocratic system, एकशासकीय पद्धति
monopoly, *n.* एकाधिकार (पु.), मक्तेदारी (स्त्री.)
moral, *n.* तात्पर्य (न.)
adj. नैतिक
morale, *n.* १ मनःस्थिति (स्त्री.) २ मनोधैर्य (न.), मनोबल (न.) ३ नीतिधैर्य (न.)
morale of employees, १ कर्मचाऱ्यांचे नीतिधैर्य २ कर्मचाऱ्यांचे मनोधैर्य
moral turpitude, नैतिक अधोगति
motion, *n.* प्रस्ताव (पु.)
motion economy, गति संक्षेप
motion of no-confidence, अविश्वास प्रस्ताव
motion study, गति अभ्यास, क्रिया अभ्यास
motivation, *n.* प्रेरणा (स्त्री.)
movable property, जंगम संपत्ति, जंगम मालमत्ता
multi level planning, बहुस्तरीय नियोजन
multiple activity chart, बहुविध कार्यतक्ता
multiple configuration, बहुविध समाकृति, बहुविध जडणघडण, बहुविध धाटणी, बहुविध अंतर्रचना
multiple criteria in evaluation, मूल्यमापनातील बहुविध निकषतत्त्वे
multiple management, बहुल व्यवस्थापन
multi-purpose authority, बहुउद्देशीय प्राधिकरण
multi-purpose worker, बहुउद्देशीय सेवक
multi-type field organisation, विविधप्रकारी क्षेत्र संघटना
multivariate analysis, बहुचल विश्लेषण, अनेकचलात्मक विश्लेषण
municipal administration, नगरपालिका प्रशासन
municipal area, नगरपालिका क्षेत्र
municipal authority, नगरपालिका प्राधिकरण, नगरपालिका प्राधिकारी
Municipal Board, नगरपालिका मंडळ
municipal borough, म्युनिसिपल बरो
municipal commissioner, महापालिका आयुक्त
municipal committee, नगरपालिका समिति
municipal corporation, महानगरपालिका (स्त्री.)
municipal council, नगरपरिषद (स्त्री.)
Municipal Finance Corporation, नगरपालिका वित्त महामंडळ
municipal homerule, नगर-स्वराज्य (न.)
municipality, *n.* नगरपालिका (स्त्री.), म्युनिसिपालिटी (स्त्री.)
municipal trading, नगरपरिषद शासन व्यापार, स्थानिक शासन व्यापार
murder, *n.* खून (पु.)
v.t. खून करणे
mutatis mutandis, योग्य ते बदल करून, योग्य त्या फेरफारांसह, योग्य त्या फरबदलांसह
mutual adjustment, परस्पर समायोजन

N

narcotics, *n. pl.* अमली पदार्थ (पु. अ. व.)
National Academy of Administration, राष्ट्रीय प्रशासकीय अकादमी
national debt = public debt
National Development Council, राष्ट्रीय विकास परिषद
national extension service, राष्ट्रीय विस्तार सेवा
national health service, राष्ट्रीय आरोग्य सेवा
nationalised industry, राष्ट्रीयीकृत उद्योग
national planning, राष्ट्रीय नियोजन
natural guardian, नैसर्गिक पालक
natural justice, नैसर्गिक न्याय
natural or ecological area, नैसर्गिक किंवा परिस्थितिशास्त्रीय क्षेत्र
natural organisational politics, स्वाभाविक संघटनात्मक राजकारण

negative feed-back, अकरणात्मक प्रतिभरण
negative sanction, नकारात्मक अनुशास्ति
negotiated justice, वाटाघाटीद्वारा दिलेला न्याय
negotiations, *n.pl.* वाटाघाटी (स्त्री. अ. व.)
neighbourhood council, निकटप्रदेश परिषद
neoprismatic, *adj.* नवलोलकी
nepotism, *n.* नातेगिरी (स्त्री.), नातेबाजी (स्त्री.) रिश्तेबाजी (स्त्री.), आप्तानुग्रह (पु.), स्वजनपक्षपात (पु.) *cf.* corruption
network analysis, जाल विश्लेषण
network communication, जालक संसूचन
neutralisation, *n.* १ प्रभावशून्यन (न.) २ निष्प्रभावन (न.), तटस्थीकरण (न.)
new charges, नवीन खर्च
new service, नवीन सेवा, नवीन काम
nominal executive=titular executive
nominated, *adj.* नामनिर्देशित, नामित
nominating convention, (यु. एस. ए. मधील) नामनिर्देशनार्थ अधिवेशन
nomination, *n.* नामनिर्देशन (न.)
nominee, *n.* नामनिर्देशित व्यक्ति (स्त्री.)
non-adversary process, प्रतिपक्षविरहित प्रक्रिया
non-ambulation, *n.* चलन अक्षमता (स्त्री.)
non-coercive administrative action, विनादमनकारी प्रशासकीय कार्यवाही
non-cognizable, *adj.* दखलपात्र नसलेला, अदखली, न दखलपात्र
non-county borough, (इंग्लंडच्या स्थानिक प्रशासनातील) नॉन कौंटी बरो
non-detectable error, तपास अक्षम चूक
non-developmental expenditure, विकासेतर खर्च
non-directive counselling, अनिदेशित समुपदेशन
non-gazetted post, अराजपत्रित पद
non-lapsable grant, व्यपगत न होणारे अनुदान
non-obstante clause, (not hindering) 'अडथळा नाही' खंड
non-police duties, *n. pl.* पोलिसेतर कर्तव्ये (न. अ. व.)
non-political personnel, अराजकीय कर्मचारी वर्ग
non-recurring grant, अनावर्ती अनुदान
non-resident, *n.* अनिवासी (सा.)
non-speaking order, कारणविरहित आदेश
non-systematic observation, व्यवस्थाविरहित निरीक्षण
non-tax revenue, करेतर महसूल
non-violent revolution, अहिंसक क्रांति
non-votable expenditure, मतदानातीत खर्च
norm, *n.* प्रमाणक (न.), प्रमाणपद्धति (स्त्री.)
normative, *adj.* प्रमाणक, मूल्यलक्षी, आदर्शलक्षी
normative bases of power, १ आदर्शलक्षी शक्ति २ प्रमाणकानुसारी शक्ति
normative model, प्रमाणक प्रतिमान, मूल्यलक्षी प्रतिमान
normative planning, आदर्शवादी नियोजन
normative science, मूल्यलक्षी शास्त्र, आदर्शलक्षी शास्त्र, प्रमाणक शास्त्र
normative theory, आदर्शलक्षी सिद्धांत, प्रमाणकानुसारी सिद्धांत
normlessness, *n.* प्रमाणकराहित्य (न.)
notice, *n.* १ सूचना (स्त्री.) २ नोटीस (स्त्री.) ३ दखल (स्त्री.)
notification, *n.* अधिसूचना (स्त्री.)
notified area, अधिसूचित क्षेत्र
notified area committee, अधिसूचित क्षेत्र समिति
notify, *v.t.* अधिसूचित करणे
null and void, *Law* रद्दबातल
nullify, *v.t.* शून्य करणे
cf. cancel रद्दबातल ठरवणे

O

O and m, **रचना व कार्य**
Obiter dictum, **प्रासंगिक अधिवचन**
Object, *n.* **उद्दिष्ट** (न.) *cf.* goal
object classification of expenditure, **खर्चाचे वस्तुनिहाय वर्गीकरण**
objection, *n.* **आक्षेप** (पु.)
objective, *n.* **समुद्दिष्ट** (न.) *cf.* goal
adj. **वस्तुनिष्ठ**
objective analysis, **वस्तुनिष्ठ विश्लेषण**
objectives, *n. pl.* **उद्दिष्टे** (न. अ. व.)
objective standards, **वस्तुनिष्ठ मानक, वस्तुनिष्ठ प्रमाण**
objective test, **वस्तुनिष्ठ चाचणी**
objector, *n.* **आक्षेपक** (पु.)
obligatory, *adj.* १ **आवश्यक** २ **बंधनकारक**
obligatory grant, **बंधनकारक अनुदान**
observance, *n.* १ **अनुपालन** (न.) २ **उपचार** (पु.) ३ **आचार** (पु.)
observation, *n.* १ **आलोचना** (स्त्री.) २ **विचार** (पु.) ३ **म्हणणे** (न.) ४ **अभीक्षण** (न.) ५ **वेध** (पु.) ६ **निरीक्षण** (न.)
non-systematic observation **व्यवस्था-विरहित निरीक्षण**
systematic observation **व्यवस्थित निरीक्षण**
obtrusive, *adj.* **आगंतुक**
occupation, *n.* १ **व्यवसाय** (पु.) **कामधंदा** (पु.) २ **ताबा** (पु.) ३ **भोगवटा** (पु.)
occupational hazard, **व्यावसायिक धोका**
octroi, *n.* **जकात** (स्त्री.)
offence, *n.* १ *Law* **अपराध** (पु.) *cf.* crime, **गुन्हा** (पु.) २ **उपमर्द** (पु.) ३ **क्षोभकारण** (न.)
offended party, १ **अपराधित पक्ष** २ **दुखावलेला पक्ष**
offender, *n.* **अपराधी** (सा.) *cf.* criminal
offensive organisational politics, **आक्रमक संघटनात्मक राजकारण**
office, *n.* १ **कार्यालय** (न.) २ **पद** (न.), **अधिकारपद** (न.) ३ **पदकार्य** (न.)
office effectiveness, १ **कार्यालयीन परिणामकारकता** २ **पद परिणामकारकता, पदाची कार्यसाधकता**
officer-oriented system, **अधिकारी-अभिमुखी पद्धति**
official, *adj.* १ **सरकारी** २ **कार्यालयीन** ३ **पदीय** ४ **अधिकृत**
n. (as, a body) **अधिकारी वर्ग** (पु.)
official bias, **कार्यालयीन पूर्वग्रह**
official communication, **अधिकृत संसूचन**
official conduct, १ **प्रशासकीय आचरण** २ **कार्यालयीन आचरण** ३ **पदानुसारी आचरण**
officialdom, *n.* **अधिकारी विश्व** (न.)
officialese, *n.* **सरकारी भाषावडंबर** (न.)
officialism, *n.* (*also* red tapism) **अधिकारीवाद** (पु.)
officiality, *n.* **अधिकारिता** (स्त्री.)
official language, **राजभाषा** (स्त्री.)
Official Language Commission, **राजभाषा आयोग**
officiating, *adj.* *Admn.* **स्थानापन्न** *cf.* acting, **पदस्थ**
oligopoly, *n.* **अल्पजनाधिकार** (पु.)
ombudsman, *n.* १ **लोकपाल** (सा.) २ **लोकायुक्त** (सा.) ३ **ओंबुड्स्मन** (पु.)
ommission, *n.* १ **अकृति** (स्त्री.) २ **गाळणे** (न.), **वगळणूक** (स्त्री.) ३ **भूल** (स्त्री.) *cf.* mistake
on capital account, **भांडवली लेख्याखाली**
one-dimensional approach, **एकमितीय दृष्टिकोन, एकमितीय अभिगम**

one-way communication, १ एकमार्गी संसूचन २ एकमार्गी दळणवळण
on the job training, कामावरील प्रशिक्षण
open communication, १ खुले दळणवळण २ मुक्त संसूचन
open ended interview, मुक्त मुलाखत
open partisan, खुला पक्षाभिनिवेशी
open recruitment, मुक्त सेवाभरती
open relationship, खुले संबंध
open system, खुली पद्धति
operationalise, *v.t.* क्रियान्वित करणे
operationality, *n.* क्रियाक्षमता (स्त्री.)
operational responsibility, संक्रियात्मक जबाबदारी
operational variables, कार्यात्मक चलघटक
operation research, संक्रिया संशोधन
operations, *n.* १ व्यवहार (पु. अ. व.) २ कामे (न. अ. व.) ३ हालचाली (स्त्री. अ. व.)
operations research, (OR) क्रियाविषयक संशोधन
opinion poll, जनमत (न.), जनता कौल
opportunism, *n.* संधिसाधूपणा (पु.)
opthalmologist, *n.* नेत्रतज्ञ (सा.)
optician, *n.* चष्मेविक्रेता (पु.)
optimality, *n.* इष्टतमता (स्त्री.)
optimisation, *n.* अनुकूलतमीकरण (न.), इष्टतमीकरण (न.)
'optimising' function, 'अनुकूलतम' कार्य
optimum, *adj.* इष्टतम, अनुकूलतम
optional, *adj.* वैकल्पिक
optometrist, *n.* दृष्टिमितिज्ञ (सा.)
oral test, तोंडी परीक्षा, मौखिक चाचणी
oral warning, तोंडी ताकीद
order, *n.* १ आदेश (पु.) २ सुव्यवस्था (स्त्री.) (as in : law and order कायदा व सुव्यवस्था), सुस्थिति (स्त्री.) ३ क्रम (पु.) नित्यक्रम (पु.) ४ मागणी (स्त्री.)
v.t. १ आदेश देणे २ व्यवस्था लावणे ३ मागणी करणे
ordinary court, सर्वसाधारण न्यायालय
ordinary law, सर्वसाधारण विधि, सर्वसाधारण कायदा
ordnance, *n.* दारूगोळा (पु.)
organic management and organisation, सेंद्रिय व्यवस्थापन व संघटन
organisation, *n.* १ संघटना (स्त्री.) *cf.* association २ रचना (स्त्री.) ३ यंत्रणा (स्त्री.) ४ संरूप (न.)
auxiliary organisation सहाय्यकारी संघटना
business organisation व्यापारी संघटना
client organisation ग्राहक संघटना
commercial organisation वाणिज्य संघटना
consumers' organisation उपभोक्ता संघटना
field organisation क्षेत्रीय संघटना
group organisation गट संघटना
industrial organisation औद्योगिक संघटना
military organisation लष्करी संघटना
professional organisation व्यावसायिक संघटना
unit organisation एकक संघटना
work organisation कार्य संघटना
organisational behaviour, संघटनात्मक वर्तन
organisational chart, संघटना तक्ता
organisational climate, संघटनात्मक वातावरण, संघटनेचे वातावरण
organisational conflict, १ संघटनात्मक विरोध २ संघटनात्मक संघर्ष
organisational development, संघटनात्मक विकास
organisational hierarchy, संघटनात्मक अधिकारश्रेणी
organisational politics, संघटनात्मक राजकारण

organisation analysis, संघटना विश्लेषण
organisation culture, संघटना संस्कृति
organisation equilibrium, संघटना संतुलन
organisation man, संघटन व्यक्ति
organisation manual, संघटन नियम पुस्तिका
organisation structure, संघटना संरचना
organisation theory, संघटना सिद्धांत
organise, *v.t.* & *i.* संघटित करणे, संघटित होणे
organising, *adj.* संघटन
organising capacity, संघटन क्षमता
organising skill, संघटन कौशल्य
organism, *n.* १ जीव (पु.) २ इंद्रियविशिष्ट रचना (स्त्री.)
orientation training, दिशानिदेशन प्रशिक्षण, अभिमुखकारी प्रशिक्षण
original jurisdiction, *Law* मूळ अधिकारिता
orphanhood, *n.* पोरकेपणा (पु.), पोरकी अवस्था (स्त्री.)
oust, *v.t.* १ काढून टाकणे २ हुसकावणे *cf.* eject
over-all policy, स्थूल धोरण
over judicialised formalities, अति न्यायिकीकृत उपचार
overlapping, *adj.* परस्परव्यापी
override, *v.t.* अधिभावी ठरणे, वरचढ होणे *cf.* cancel
over-riding, *adj.* अधिभावी, वरचढ, *n.* अधिभावी ठरणे (न.), वरचढ होणे (न.)
overrule, *v.t.* १ अमान्य करणे, नामंजूर करणे २ अधिशून्य करणे *cf.* cancel
overseas communication, समुद्रपार संसूचन
overtone, *n.* १ अधिस्वर (पु.) २ अधिस्तर (पु.)
own-recognisance release, (O-R release) स्ववचनाधिष्ठित मुक्तता

P

pact, *n.* १ करार (पु.) *cf.* agreement २ संधि (पु.) ३ संकेत (पु.)
palpable error, धडधडीत चूक
panchayat, *n.* पंचायत (स्त्री.)
Panchayat Raj, पंचायत राज्य
Panchayat Samiti, पंचायत समिति
paradigm, *n.* निदर्शक रूपावली (स्त्री.)
parameter, *n.* परामितिक (पु.), प्राचल (पु.)
paraplegic, *adj.* अधरपक्षाघाती, अधरघाती
parish council, पॅरिश परिषद
parish meeting, पॅरिश सभा
park, *n.* १ उपवन (न.) २ वाहनतळ (पु.)
parliament, *n.* संसद (स्त्री.)
parliamentary accountability, संसदीय उत्तरदायित्व
parliamentary commissioner, संसदीय आयुक्त
parliamentary committee, संसदीय समिति
parliamentary control, संसदीय नियंत्रण
parliamentary scrutiny, संसदीय छाननी, संसदीय परिनिरीक्षण
parochial, *adj.* १ स्थानाभिनिवेशी, गटाभिनिवेशी २ चर्चनियंत्रित ३ चर्चविषयक ४ स्थानिक शासनाच्या पॅरिश या घटकासंबंधी ५ संकुचित
parochial authorities, स्थानिक प्राधिकार
parole, *n.* १ पारोल (पु.), पॅरोल (पु.) २ परवलीचा शब्द (पु.) ३ तोंडी आश्वासन (न.)
parolee, *n.* पारोली (पु.), पॅरोली (पु.)
partiality, *n.* पक्षपात (पु.) *cf.* corruption
participant observer, सहभागी निरीक्षक
participant political culture, सहभागप्रधान राजकीय संस्कृति
participate, *v.i.* भाग घेणे, वाटा उचलणे
participation, *n.* सहभाग (पु.)

participative management, सहभागी व्यवस्थापन
participative programme, सहभागात्मक कार्यक्रम
participatory, *adj.* सहभागी
participatory administration, सहभागात्मक प्रशासन
particularism, *n.* विशिष्टतावाद (पु.)
partisan, *n.* पक्षाभिनिवेशी (सा.)
part time employee, अंशकालिक कर्मचारी
party, *n.* १ पक्ष (पु.) २ पक्षकार (पु.) ३ संबंधित व्यक्ति (स्त्री.)
party identification, पक्ष ओळख
passive recruitment policy, सेवक भरतीचे अकरणात्मक धोरण, सेवक भरतीचे उदासीन धोरण
passport, *n.* पासपोर्ट (पु.), पारपत्र (न.)
patent, *n. Law* एकस्व (न.), पेटंट (न.)
patent content, स्पष्ट आशय
paternalism, *n.* १ पितृभाव (पु.), पितृभावी प्रतिपाळ (पु.) २ पितृभावी शासनप्रणाली (स्त्री.)
pathology of organisation, संघटनात्मक वर्तनाची विकृतिचिकित्सा
pathology of organisational behaviour, संघटनात्मक वर्तनाची चिकित्सा व निदान
patrial, *n.* रहिवास हक्कदार (पु.), निवास हक्कदार (पु.)
patriality, *n.* रहिवास हक्कदारी (स्त्री.), निवास हक्कदारी (स्त्री.)
patria potestas, पैतृकी प्रतिष्ठा
patrimonial, *adj.* पैतृक, वडिलोपार्जित
patrol, *v.t. & i.* गस्त घालणे
n. १ गस्तवाला (पु.) २ गस्त (स्त्री.)
patronage system, १ अनुग्रह पद्धति २ आश्रय पद्धति
patron-client relationship, आश्रयदाता –आश्रित संबंध
pattern, *n.* आकृतिबंध (पु.), स्वरूप (न.), बंध (पु.)
pattern variables, आकृतिबंध चलघटक
pauperism, *n.* अकिंचनावस्था (स्त्री.), अकिंचनता (स्त्री.)
pay, *n.* वेतन (न.)
pay commission, वेतन आयोग
payeur general tresorier, पेयर जेनेरल ट्रेझोरीए (फ्रान्समधील कोषागाराचा मुख्य रोखपाल)
pay of establishment, आस्थापना वेतन
pay-off, *n.* १ लाच (स्त्री.) २ पूर्ण प्रदान (न.) ३ फेड करणे (न.), देऊन टाकणे (न.) ४ फलनिष्पत्ति (स्त्री.)
pay scale, वेतनश्रेणी (स्त्री.)
pay structure, वेतन संरचना
peculation, *n.* पैसा खाणे (न.)
cf. embezzelment
pecuniary bias, धनविषयक पूर्वग्रह
pecuniary interest, धनविषयक हितसंबंध
penalty, *n.* १ शास्ति (स्त्री.) २ दंड (पु.) ३ शिक्षा (स्त्री.)
pending, *adj.* पडून राहिलेला, प्रलंबित, साचलेला, भिजत पडलेला
pension, *n.* निवृत्तिवेतन (न.)
peoples' revolution, लोकक्रांति (स्त्री.), कम्युनिस्ट क्रांति
per capita, दरडोई, दर माणशी
per capita **grant,** दरडोई अनुदान
perception, *n.* बोध (पु.), बोधन (न.)
performance, *n.* निष्पादन (न.), कार्यमान (न.), कार्य (न.), कामगिरी (स्त्री.)
cf. achievement १ संपादन, संपादणूक २ कामगिरी
act कृति
action क्रिया, कृति, कार्यवाही, कारवाई
assignment कामगिरी, नेमून दिलेले काम

deed कृत्य
job १ सोपीव काम २ नोकरी
programme कार्यक्रम
work काम

performance audit, कार्याभिमुख लेखापरीक्षा
performance budget, कार्यपरीक्षक अर्थसंकल्प, कार्यलक्षी अर्थसंकल्प
performance measurement, कार्यमान मापन
performance rating, कार्यानुमापन (न.)
performance review, कार्य पुनरीक्षण
performance role, कार्य भूमिका
performance standard, निष्पादन मानक
peripheral, *adj.* सीमास्थित, परिसीमास्थित
periphery, *n.* परिसीमा (स्त्री.)
perjury, *n. Law* खोटी साक्ष (स्त्री.)
permanent settlement, जमाबंदीची कायमधारा पद्धति
perpetrator, *n.* अयोग्य कृत्य करणारा (पु.)
perquisites, *n.* वेतनेतर सुविधा (स्त्री.), परिलब्धि (स्त्री.), परिलाभ (पु.), वेतनेतर प्राप्ति (स्त्री.)
personal bias, व्यक्तिगत पूर्वग्रह, वैयक्तिक पूर्वग्रह
personal interest, व्यक्तिहित (न.)
personalised relationship, व्यक्तिनिष्ठ संबंध
personnel, *n.* कर्मचारीवर्ग (पु.), सेवकवर्ग (पु.), कार्मिक (पु.)
personnel administration, सेवकवर्ग प्रशासन
personnel administrator, सेवकवर्ग प्रशासक
personnel agency, सेवकवर्ग अभिकरण
personnel functions, कर्मचारीविषयक कार्ये
personnel management, सेवकवर्ग व्यवस्थापन
personnel manager, सेवकवर्ग व्यवस्थापक
personnel records, कर्मचारी अभिलेख
perspective planning, १ परिप्रेक्ष्य नियोजन २ सम्यकदर्शी नियोजन, यथार्थदर्शी नियोजन
persuasive power, मनवळाऊ शक्ति
perverse, *adj.* १ विकृत २ विपर्यस्त
petition, *n.* विनंतीअर्ज (पु.)
v.t. विनंतीअर्ज करणे
petitioner, *n.* विनंतीअर्जदार (सा.)
petitions committee, विनंतीअर्ज समिति
petty criminal, क्षुल्लक गुन्हे करणारा, किरकोळ गुन्हे करणारा, भुरटा गुन्हेगार
pharmacist, *n.* औषधनिर्माता (पु.)
phased grant, अवस्थाकल्पित अनुदान, अवस्थाबद्ध अनुदान
phased project planning, अवस्थाबद्ध प्रकल्प नियोजन
phasing of expenditure, खर्चाची टप्प्याटप्प्याने विभागणी
phenomenological approach, रूपविवेचनवादी दृष्टिकोन, रूपविवेचनवादी अभिगम
phenomenology, *n.* रूपविवेचनवाद (पु.)
physical appearance, प्रत्यक्ष उपस्थिति
physical model, १ भौतिक प्रतिमान २ प्राकृतिक प्रतिमान
physical planning, १ वस्तुविशिष्ट नियोजन, वस्तुरूप नियोजन २ प्राकृतिक नियोजन
physical presence, प्रत्यक्ष उपस्थिति, जातीने हजर
physical verification, प्रत्यक्ष पडताळणी
physician, *n.* भिषक (सा.)
picketing, *n.* धरणे (न.), पिकेटिंग (न.), निरोधन (न.)
pick-pocket, *n.* खिसेकापू (पु.)
pilgrim tax, यात्रा कर
pilot project, पथदर्शी प्रकल्प
pilot study, पथदर्शी अभ्यास, मार्गदर्शी अभ्यास
placement, *n.* स्थाननियुक्ति (स्त्री.)
plain-clothesmen, *n. pl.* साध्या वेषातील पोलीस (पु.अ.व.), साध्या पोशाखातील पोलीस (पु.अ.व.), मुफ्तीतील पोलीस (पु.अ.व.)
plaintiff, *n.* वादी (सा.)

plan, *n.* योजना (स्त्री.)
cf. programme कार्यक्रम
project प्रकल्प
scheme आयोजना
planned, *adj.* नियोजित
planned economy, नियोजित अर्थव्यवस्था
planner, *n.* नियोजक (सा.)
planning, *n.* नियोजन (न.)
centralised planning केंद्रित नियोजन
corrective planning सुधारणारूप नियोजन
decentralised planning विकेंद्रित नियोजन
developmental planning विकासात्मक नियोजन
district planning जिल्हा नियोजन
economic planning आर्थिक नियोजन
environmental planning पर्यावरणी नियोजन
family planning कुटुंब नियोजन
financial planning वित्तीय नियोजन
formal planning औपचारिक नियोजन
imperative planning आज्ञार्थी नियोजन
indicative planning निर्देशी नियोजन, सूचक नियोजन
informal planning अनौपचारिक नियोजन
inter-regional planning आंतर प्रादेशिक नियोजन
local planning स्थानिक नियोजन
long term planning दीर्घावधि नियोजन, दीर्घकालीन नियोजन
macro-regional planning समष्टि नियोजन
meso-regional planning माध्य नियोजन, मध्य व्यष्टि नियोजन
metropolitan planning महानगर नियोजन
metropolitan regional planning महानगर प्रदेश नियोजन
micro-regional planning व्यष्टि नियोजन
multi level planning बहुस्तरीय नियोजन
national planning राष्ट्रीय नियोजन
normative planning आदर्शवादी नियोजन
perspective planning १ परिप्रेक्ष्य नियोजन २ सम्यकदर्शी नियोजन, यथार्थदर्शी नियोजन
physical planning १ वस्तूरूप नियोजन, वस्तु-विशिष्ट नियोजन २ प्राकृतिक नियोजन
political planning राजकीय नियोजन
project planning प्रकल्प नियोजन
sectoral planning क्षेत्रीय नियोजन
short-term planning अल्पकालीन नियोजन, अल्पावधि नियोजन
single level planning एकस्तरीय नियोजन
social planning सामाजिक नियोजन
spatial planning स्थलीय नियोजन
structural planning संरचनात्मक नियोजन
system planning पद्धति नियोजन
town and country planning नगर व निसर्ग परिसर नियोजन, नागरी व आसमंत नियोजन
town planning नगर नियोजन
planning commission, नियोजन आयोग
planning-programming budgeting-system, नियोजन-कार्यक्रमण अर्थसंकल्पन-पद्धति
plea, *n.* १ युक्तिवाद (पु.) २ *Law* प्रतिकथन (न.) ३ सबब (स्त्री.) ४ विनंती (स्त्री.) ५ म्हणणे (न.), आक्षेप (पु.)
pleader, *n.* वकील (.सा), प्लीडर (पु.)
cf. lawyer
plebiscite, *n.* सार्वमत (न.)
plentitude, *n.* पूर्णता (स्त्री.)
plural head of the department, बहुल विभाग-प्रमुख
plural headship, बहुल विभागप्रमुखता, बहुल खातेप्रमुखता
pluralism, *n.* बहुलवाद (पु.), बहुत्ववाद (पु.)
pluralist model, बहुलवादी प्रतिमान
Police Act, पोलीस अधिनियम
police administration, पोलीस प्रशासन
police custody, पोलीस कोठडी

police power, पोलीस शक्ति, पोलीस सत्ता
police state, पोलीस राज्य
policy decision, धोरणात्मक निर्णय
policy formation=policy making, धोरण आखणी, धोरण निर्मिति, धोरण निर्धारण
policy process, धोरण प्रक्रिया
policy thinking, धोरण विचार
political accountability, राजकीय उत्तरदायित्व
political appointee, राजकीय नियुक्त
political communication, राजकीय संसूचना
political controversy, राजकीय वाद
political culture, राजकीय संस्कृति
political cassword, राजकीय अपशब्द
political elite, राजकीय शिष्टजन, राजकीय अभिजन
political group, राजकीय गट
political impartiality, राजकीय निष्पक्षपातीपणा, राजकीय निष्पक्षता
political institutionalism, राजकीय संस्थिकीकरण
political integrity, राजकीय दानत
politicalisation, *n.* राजकीयीकरण (न.), राजकारणीकरण (न.)
politically divorced, राजकीय दृष्टचा विलगित
political mobilization, राजकीय संसंजन
political modernization, राजकीय आधुनिकीकरण
political neutrality, राजकीय तटस्थता
political partiality, राजकीय पक्षपातीपणा
political party, राजकीय पक्ष
political planning, राजकीय नियोजन
political power, राजकीय सत्ता, राजकीय शक्ति, राजनैतिक शक्ति
political recruitment, राजकीय भरती
political socialization, राजकीय सामाजिकीकरण
political sterilisalion, राजकीय खच्चीकरण
politico-administrative system, राजकीय—प्रशासन पद्धति
politico-military, *adj.* राजकीय-लष्करी
politics, *n.* १ राजकारण (न.) २ राज्यशास्त्र (न.)
politics-administration continuum, राजकारण —प्रशासन सातत्यक
politics-administration dichotomy, राजकारण —प्रशासन द्वैत
polity, *n.* १ राज्यव्यवस्था (स्त्री.), राज्यतंत्र (न.), राजनीति (स्त्री.) २ राजकीय समाज (पु.) ३ (ॲरिस्टॉटलप्रणित) जनसत्ता (स्त्री.)
polling officer, मतदान अधिकारी
poll tax=head tax
polyarchal-competitive, *n.* बहुसत्ताक स्पर्धक (सा.)
polyarchal—competitive system, बहुसत्ताक स्पर्धक पद्धति
polyclinic, *n.* बहुविध चिकित्सालय (न.)
poly-communalism, *n.* बहुजातीयवाद (पु.)
poly-functionalism, *n.* बहुकार्यवाद (पु.)
poly-normativism, *n.* बहुप्रमाणकवाद (पु.)
pool, *n.* १ कोष (पु.), संकोष (पु.) २ संचय (पु.)
pooling, *n.* एकत्रीकरण (न.)
populism, *n.* लोकानुनय (पु.)
populist, *n.* लोकानुनयी (सा.)
pork barrel, पोर्क बॅरल
portfolio, *n.* १ कार्यविभाग (पु.), खाते (न.) २ अधिकारपद (न.)
POSDCORB formula, निसंकनिसंप्रार्थ सूत्र (नियोजन, संघटन, कर्मचारी व्यवस्थापन, निदेशक, संयोजन, प्रतिवेदन व अर्थसंकल्प)
position, *n.* १ स्थळ (न.), स्थान (न.) २ स्थिति (स्त्री.) ३ दर्जा (पु.) ४ पद (न.)
positional locale, अधिकारपद स्थान

position classification plan, पदवर्गीकरण योजना
positive feed-back, करणात्मक प्रतिभरण
positive recruitment, करणात्मक सेवक भरती, अनुरूप सेवा भरती
positivism, *n.* प्रत्यक्षार्थवाद (पु.)
post-audit, *adj.* कार्योत्तर लेखापरीक्षा
post-budget scrutiny, अर्थसंकल्पोत्तर परिनिरीक्षण
post-entry training, प्रवेशोत्तर प्रशिक्षण
post mortem, मरणोत्तर परीक्षा, शव परीक्षा
postpositivism, *n.* प्रत्यक्षार्थवादोत्तर विचार (पु.)
potentiality, *n.* अंतःक्षमता (स्त्री.)
potentials, *n.* (as, potential resources) संभाव्य साधनसंपत्ति (स्त्री.), संभाव्य संसाधने (न.अ.व.)
power, *n.* १ शक्ति (स्त्री.) २ सत्ता (स्त्री.), सामर्थ्य (न.) ३ वीज (स्त्री.) ४ प्रबल-राष्ट्र (न.) ५ अधिकार (पु.)
  bureaucratic power नोकरशाही सत्ता, अधिकारीवर्ग सत्ता
  legal power वैध सत्ता
  police power पोलीस सत्ता
  political power राजकीय सत्ता
power and authority, शक्ति व प्राधिकार
practicable, *adj.* सुसाध्य
pradhan, *n.* प्रधान (पु.)
pragmatic, *n.* १ फलप्रामाण्यवादी (पु.) २ व्यवहारवादी (पु.)
pragmatism, *n.* १ फलप्रामाण्यवाद (पु.) २ व्यवहारवाद (पु.) ३ फलवाद (पु.)
pre-audit, *n.* पूर्व-लेखा परीक्षा (स्त्री.)
pre-budget scrutiny, अर्थसंकल्पपूर्व परिनिरीक्षण
precede, *v.t. & i.* अगोदर येणे
precedent, *n.* पूर्वोदाहरण (न.), पूर्व दाखला (पु.)
  adj. पूर्ववर्ती
precensor, *n.* प्रसिद्धिपूर्वनियंत्रक (सा.), प्रिसेन्सॉर (सा.)
precensorship, *n.* प्रसिद्धिपूर्वनियंत्रण (न.), प्रिसेन्सॉरशिप (स्त्री.), पूर्वाभ्यवेक्षण (न.)
pre-entry training, प्रवेशपूर्व प्रशिक्षण
prefect, *n.* १ प्रिफेक्ट (पु.) (फ्रान्समधील एक प्रादेशिक अधिकारी, फ्रान्समधील विभागाचा मुख्य अधिकारी) २ छात्रप्रमुख (पु.)
preference ordering, पसंतीक्रम लावणे, पसंतीक्रमानुसार व्यवस्था लावणे
prejudice, *n.* १ पूर्वग्रह (पु.) २ बाध (पु.)
  v.t. पूर्वग्रहदूषित करणे
prejudicial, *adj.* पूर्वग्रहदूषित, बाधक
preliminary grant, प्रारंभिक अनुदान
preliterate, *adj.* लिपिपूर्व, अक्षरपूर्व
premature, *adj.* १ मुदतपूर्व, कालपूर्व २ अकाली, अकालिक
premature decision, मुदतपूर्व निर्णय
premature retirement, मुदतपूर्व सेवानिवृत्ति
preponderance of evidence, पुराव्याचे प्राधान्य
prerequisites, *n.* पूर्वावश्यकता (स्त्री.)
president, *n.* १ राष्ट्राध्यक्ष (पु.) २ सभापति (पु.) ३ अध्यक्ष (पु.), सभाध्यक्ष (पु.)
President of U.S.A., अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष, अमेरिकन राष्ट्राध्यक्ष
presiding officer, मतदान केंद्राध्यक्ष
press information bureau, १ पत्र संसूचना केंद्र २ वृत्त माहिती केंद्र
press-note, *n.* प्रसिद्धिपत्रक (न.)
press relations, वृत्तपत्रीय संबंध, वृत्तपत्रीय संपर्क
pressure, *n.* दाब (पु.)
pressure group, दबाव गट, प्रभाव गट
Prevention of Corruption Act, भ्रष्टाचार प्रतिबंधक अधिनियम

Preventive Detention Act, प्रतिबंधक स्थानबद्धता अधिनियम
preventive justice, प्रतिबंधक न्याय
preventive measures, प्रतिबंधक उपाय
price index, किंमत निर्देशांक
Prime Minister's secretariat, प्रधानमंत्र्यांचे सचिवालय
principal financial officer, प्रमुख वित्तीय अधिकारी
principle of merit, गुणवत्तेचे तत्त्व
principle of promotion, पदोन्नतीचे तत्त्व, बढतीचे तत्त्व
principle of recoupment, हानी भरून काढण्याचे तत्त्व, पुनर्भरण तत्त्व
priority, *n.* १ प्राथम्य (न.), पूर्वता (स्त्री.) २ अग्रक्रम (पु.), पूर्वताक्रम (पु.)
priority pattern, अग्रक्रमाचा आकृतिबंध, अग्रक्रम आकृतिबंध
prismatic bureau, लोलकी कार्यालय
prismatic-sala model, लोलकी कार्यालय प्रतिमान
prismatic society, लोलकस्थित समाज
prison, *n.* कारागृह (न.), बंदीशाळा (स्त्री.), तुरुंग (पु.)
prisoner, *n.* कैदी (सा.), बंदीवान (पु.), बंदी (पु.)
private administration, खाजगी प्रशासन, निजी प्रशासन
private charity, खाजगी दान
private citizen, सामान्य नागरिक
private corporation, खाजगी महामंडळ
privateer, *n.* स्वयंसैनिक (पु.)
private law, खाजगी कायदा, वैयक्तिक विधि
private monopoly, खाजगी एकाधिकार, निजी एकाधिकार
private sector, खाजगी क्षेत्र
prize court, १ पारितोषिक न्यायालय २ सागरी अपहार न्यायालय
probabilistic model, संभाव्यतावादी प्रतिमान
probation, *n.* परिवीक्षा (स्त्री.), उमेदवारी (स्त्री.)
probe, *n.* बारीक तपासणी (स्त्री.), सूक्ष्म तपासणी (स्त्री.) *cf.* enquiry, बारीक छाननी (स्त्री.), सूक्ष्म छाननी (स्त्री.), बारीक शोध (पु.), सूक्ष्म शोध (पु.)
problem, *n.* १ प्रमेय (पु.) २ समस्या (स्त्री.)
problem identification, समस्या निर्धारण
problem solving, समस्या उकल
problem solving approach, समस्या उकल अभिगम, समस्या उकल दृष्टिकोन
problem solving resolution techniques, समस्या उकल निर्णय तंत्र
problem solving response, समस्या उकलकारी प्रतिसाद
procedural due process, कार्यपद्धतिसंबंधी यथोचित प्रक्रिया
procedural fairness, कार्यपद्धतिविषयक न्यायता
procedure, *n.* १ प्रक्रिया (स्त्री.) २ कार्यपद्धति (स्त्री.)
procedure-orientation, *n.* कार्यपद्धति अभिमुखता (स्त्री.)
proceedings, *n.* १ कार्यवाही (स्त्री.) २ कामकाज (न.) ३ कार्यवृत्त (न.)
process, *n.* १ संस्करण (न.) २ आदेशिका (स्त्री.) ३ प्रक्रिया (स्त्री.)
process analysis, प्रक्रिया विश्लेषण
processing communication, संस्करण संसूचन
process-oriented development, प्रक्रिया अभिमुख विकास, प्रक्रियाभिमुख विकास
procurement, *n.* प्रापण (न.), मिळवणे (न.), प्राप्त करणे (न.)
product, *n.* १ निर्मिति (स्त्री.) २ पदार्थ (पु.) ३ उत्पादित वस्तु (स्त्री.)
production, *n.* १ उत्पादन (न.) २ निर्मिति (स्त्री.)

productivity, *n.* उत्पादकता (स्त्री.), उत्पादिता (स्त्री.)
productivity index, उत्पादकता निर्देशांक
professional, *adj.* व्यावसायिक, व्यवसायी
professional criminal, धंदेवाईक गुन्हेगार
professional interest, व्यावसायिक हितसंबंध
professionalisation, *n.* व्यावसायिकीकरण (न.)
professionalism, *n.* व्यावसायिकतावाद (स्त्री.)
professional organisation, व्यावसायिक संघटना
profession tax, व्यवसाय कर
profitability, *n.* फायदेशीरपणा (पु.), लाभप्रदता (स्त्री.), लाभदायकता (स्त्री.)
pro forma, प्रपत्र (न.)
***pro forma* account**, प्रपत्र लेखा
programme, *n.* १ कार्यक्रम (पु.) *cf.* performance, *cf.* plan २ प्रयोजन (न.) ३ प्रक्रिया योजन (न.)
programme administrator, कार्यक्रम प्रशासक
programme adviser, कार्यक्रम सल्लागार
programme appraisal, कार्यक्रमाचे मूल्यन
programme budget, कार्यक्रम अर्थसंकल्प
programme budgeting, कार्यक्रमात्मक अर्थसंकल्प
programmed decision classification, प्रायोजित निर्णय वर्गीकरण
programme development, कार्यक्रम विकास
programmed instruction training, यंत्रचलित प्रशिक्षण
programme evaluation, कार्यक्रम मूल्यांकन
Programme Evaluation and Review, Technique, (PERT) कार्यक्रम मूल्यांकन व पुनरीक्षण तंत्र (का.मू.पु.तं.)
Programme Evaluation Organisation, कार्यक्रम मूल्यमापन संघटना
programme planning, कार्यक्रम नियोजन
programmer, *n.* प्रयोजक (पु.), प्रक्रिया-योजक (पु.)
programming, *n.* प्रक्रिया योजना (स्त्री.), प्रयोजना (स्त्री.), कार्यकलाप संयोजन (न.)
programming of activities, कार्यकलापाचे प्रक्रिया संयोजन
progressive grant, वाढते अनुदान
progressive tax=graduated tax
prohibition, *n.* १ प्रतिषेध (पु.), बंदी (स्त्री.) २ दारूबंदी (स्त्री.), नशाबंदी (स्त्री.) ३ मनाई (स्त्री.)
prohibition and injunction, प्रतिषेध आणि मनाईहुकूम
prohibition order, प्रतिषेधक आदेश
project, *n.* प्रकल्प (पु.) *cf.* plan
v.t. & i. प्रक्षेपित करणे, प्रक्षेपित होणे, योजना करणे, आराखडा काढणे, पुढे येणे
projected achievement, प्रकल्पित संपादणूक
projected reduction, प्रकल्पित घट
projection, *n.* प्रकल्पन (न.), प्रक्षेपण (न.)
project manager, प्रकल्प व्यवस्थापक
project officer, प्रकल्प अधिकारी
project organisation, प्रकल्प संघटना
project planning, प्रकल्प नियोजन
project technique, प्रकल्पन तंत्र
proliferation, *n.* प्रसर (पु.), प्रसार (पु.)
promotion, *n.* पदोन्नति (स्त्री.), बढती (स्त्री.)
promotional services, संवर्धी सेवा
promotion process, पदोन्नति प्रक्रिया, बढती प्रक्रिया
proof, *n.* १ प्रमाण (न.) २ पुरावा (पु.) ३ मुद्रित (न.)
proper action, उचित कार्यवाही
proper channel, योग्य मार्ग
property tax, १ मालमत्ता कर २ संपत्ति कर
propoganda, *n.* प्रचार (पु.)
proportional tax, क्रय कर, खरेदी कर
proportionate grant, प्रमाणानुसार अनुदान

proposal, *n.* १ प्रस्ताव (पु.) २ सूचना (स्त्री.)
proposition, (to lay down) *n.* १ प्रश्न (पु.) २ प्रमेय (पु.) ३ प्रस्ताव (पु.)
prosecution, *n. Law* अभियोग (पु.), खटला (पु.)
prosecutor, *n.* अभियोक्ता (पु.) *cf.* lawyer
prospective, (operation) *adj.* १ भावी २ संभवनीय ३ भविष्यलक्षी
prospectivity, *n.* १ संभवनीयता (स्त्री.) २ भविष्यलक्षिता (स्त्री.)
prosthetics, *n.* कृत्रिम अवयव योजन-शास्त्र (न.)
protection, *n.* १ संरक्षण (न.) (*e.g.* protection of Art 31) २ रक्षण (न.)
protective discrimination, संरक्षणात्मक भेदभाव
protocol, *n.* १ राजशिष्टाचार (पु.) २ (राष्ट्राराष्ट्रांतील) कराराचा मूळ मसुदा (पु.)
provident fund scheme, भविष्यनिर्वाह निधि योजना
provincial budget, प्रांतिक अर्थसंकल्प
provincialism, *n.* प्रांतिकतावाद (पु.), प्रांतवाद (पु.)
provision, *n.* १ (as, of a budget, etc.) तरतूद (स्त्री.) २ (as, of an Act) उपबंध (पु.) ३ अन्नसामग्री (स्त्री.) ४ साठा (पु.)
provisional, *adj.* तात्पुरता *cf.* acting
provisional Constitutional order, तात्पुरता सांविधानिक आदेश
psychological approach, मानसशास्त्रीय दृष्टिकोन
psychological test, मानसशास्त्रीय चाचणी, मानसशास्त्रीय परीक्षा
psychosomatic approach, मनोशारीरिक दृष्टिकोन, मनोशारीरिक उपगम
public accountability, सार्वजनिक उत्तरदायित्व
public accounts, लोकलेखा (पु.)
Public Accounts Committee, लोकलेखा समिति
public accounts committee on supplies department, पुरवठा विभागासाठी लोकलेखा समिति
public administration, लोक प्रशासन
publication, *n.* प्रकाशन (न.)
publication division, प्रकाशन विभाग
public body, सार्वजनिक मंडळ, सार्वजनिक निकाय
public corporation, सार्वजनिक महामंडळ
public debt, (*also* national debt) राष्ट्रीय ऋण, लोक ऋण, सरकारी ऋण, सरकारी कर्ज
public defender, लोक प्रतिरक्षक
public enterprise, सार्वजनिक उपक्रम, लोक उपक्रम
Public Expenditure Committee, सरकारी व्यय समिति
public guardian, सार्वजनिक पालक
public health, सार्वजनिक आरोग्य
Public Health and Engineering Organisation, सार्वजनिक आरोग्य व अभियांत्रिकी संघटना
public interest, लोकहित (न.)
publicity, *n.* १ प्रसिद्धि (स्त्री.) २ जाहिरात-बाजी (स्त्री.)
publicity media, प्रसिद्धीची माध्यमे
publicity organisation, प्रसिद्धि संघटना
public law, सार्वजनिक कायदा
public official, शासकीय कर्मचारी, सरकारी कर्मचारी
public opinion poll, लोकमत चाचणी, जनमत चाचणी
public organisation, लोक संघटना
public policy making, सार्वजनिक धोरण निर्धारण

public prosecutor, सरकारी अभियोक्ता
public relations, जनसंपर्क (पु.), जनसंबंध (पु.)
public relations officer, (PRO) जनसंपर्क अधिकारी (जसंअ)
public reporting, सार्वजनिक प्रतिवेदन, जाहीर अहवाल देणे
public sector, सार्वजनिक क्षेत्र
public servant training, लोकसेवक प्रशिक्षण
public service, लोकसेवा (स्त्री.)
public welfare, १ लोककल्याण २ सार्वजनिक कल्याण
public works, सार्वजनिक बांधकाम
Public Works Department, सार्वजनिक बांधकाम विभाग
puisne (judge), अनुवर्ती (न्यायाधीश), कनिष्ठ (न्यायाधीश)
punitive=punitory, *adj.* शिक्षात्मक
purpose, *n.* १ प्रयोजन (न.) २ हेतु (पु.) *cf* goal
purposive grant, १ सहेतुक अनुदान २ सप्रयोजन अनुदान
purposive socialization, सहेतुक सामाजिकीकरण
purview, *n.* १ सांविधिकाय (पु.) २ कक्षा (स्त्री.)

Q

qualification, *n.* १ अर्हता (स्त्री.) *cf.* ability २ शर्त (स्त्री.) ३ मर्यादा (स्त्री.)
qualifying period, अर्हताकारी काळ
qualitative variable, गुणात्मक चलघटक
quantitative analysis, १ परिमाणात्मक विश्लेषण २ संख्यात्मक विश्लेषण
quantitative variable, संख्यात्मक चलघटक
quarantine, *n.* १ संसर्गरोधशाळा (स्त्री.), क्वारंटाईन (न.) २ पृथक्‌वास (पु.)
quash, *v.t.* रद्दबातल करणे *cf.* cancel
quasi-judicial, *adj.* न्यायिकवत्
quasi-judicial powers, न्यायिकवत् शक्ती
quasi-law, *n.* विधिकल्प (पु.)
quasi-legislative, *adj.* विधिविधानवत्, वैधानिक सदृश, विधिसदृश
quasi-permanent settlements, स्थायीवत् जमाबंदी
quasi-political, *adj.* राजकीयवत्
questionable behaviour, शंकास्पद वर्तणूक, प्रश्नास्पद वर्तणूक, संदेहास्पद वर्तणूक
question hour, प्रश्नोत्तर तास
questionnaire, *n.* प्रश्नावली (स्त्री.)
quo-warranto, *n.* अधिकारपृच्छा (स्त्री.), क्वाधिकार (पु.)

R

racial segregation, वांशिक विलग्नीकरण
Railway Board, रेल्वे मंडळ
railway rates tribunal, रेल्वे दर न्यायाधिकरण
raiyat, *n.* (*also* ryot) रयत (स्त्री.)
rank, *n.* १ दर्जा (पु.), पद (न.) स्थान (न.) २ रांग (स्त्री.)
rank and file worker, सर्वसामान्य कार्यकर्ता
rate, *n.* पट्टी (स्त्री.), स्थानीय कर (पु.) *cf.* duty
rateable, *adj.* पट्टीयोग्य
rateable value, पट्टीयोग्य मूल्य
rate payer, स्थानिक पट्टीदार, स्थानिक पट्टी देणारा
ratification, *n.* १ अनुसंमति (स्त्री.) २ अनुसमर्थन (न.)
ratify, *v.t.* १ अनुसमर्थन करणे २ अनुसंमत करणे
rating scale, मापन श्रेणी, गणन मान
rating system, प्रतवारीकरण पद्धति
rational, *adj.* १ बुद्धिनिष्ठ २ तर्कनिष्ठ, तर्कसंगत ३ बुद्धिसंमत ४ विचारशील, युक्तिसंगत

rational behaviour, १ बुद्धिनिष्ठ वर्तन २ तर्कनिष्ठ वर्तन
rationale, *n.* १ उपपत्ति (स्त्री.) २ कारण–मीमांसा (स्त्री.)
rationalisation, *n.* १ सुसंघटन (न.) २ सुसूत्रीकरण (न.) ३ शास्त्रीयीकरण (न.) ४ तार्किक समर्थन (न.)
rationality, *n.* १ बुद्धिनिष्ठता (स्त्री.) २ तर्क-निष्ठता (स्त्री.), तर्कसंगति (स्त्री.)
bounded rationality सीमित बुद्धिनिष्ठता
functional rationality कार्यात्मक बुद्धि-निष्ठता
substantive rationality आशयात्मक बुद्धिनिष्ठता
Rayatwari settlement, जमाबंदीची रयतवारी पद्धति
reablement, *n.* पुन्हा सबळ करणे (न.)
reallocation, *n.* फेरवाटप (न.)
realm, *n.* १ राज्यक्षेत्र (न.), राज्य (न.) २ प्रांत (पु.)
reappraisal, *n.* पुनर्मूल्यन (न.)
reappropriation, *n.* पुनर्विनियोजन (न.)
reappropriation audit, पुनर्विनियोजन लेखापरीक्षा
reassignment, *n.* पुनर्सोपवणूक (स्त्री.)
rebate, *n.* १ वटाव (पु.) २ सूट (स्त्री.)
rebuke, *v.t.* फटकारणे, टाकून बोलणे *cf.* chide
reception center = juvenile diagnostic center
recidivist, *n.* १ आवर्ती अपवर्तक (पु.) २ सराईत गुन्हेगार (पु.)
recognisance, *n.* मुचलका (पु.), जातमुचलका (पु.)
reconciliation, *n.* १ पुनर्मेळ (पु.) २ सलोखा (पु.)
Reconstruction Committee of the Council, परिषदेची पुनर्रचना समिति
record, *n.* १ नोंद (स्त्री.) २ अभिलेख (पु.), दप्तरनोंद (स्त्री.)
v.t. १ लिहून ठेवणे २ अभिलिखित करणे, अभिलेखन करणे ३ नोंदवणे, नोंदणे, नोंद करणे, नोंद घेणे
record of right, १ हक्क नोंद, हक्कदार पत्र २ *Law* अधिकार अभिलेख
records management, अभिलेख व्यवस्थापन, अभिलेख प्रबंधन
recourse, *n.* १ अवलंब (पु.), उपाश्रय (पु.) २ वसुली (स्त्री.) ३ अधिकार (पु.)
recovery, *n.* वसुली (स्त्री.)
recruit, *v.t.* भरती करणे, प्रवेश देणे
n. नवप्रविष्ट (सा.), नव्याने भरती झालेला (पु.)
recruitment, *n.* सेवाभरती (स्त्री.), सेवाप्रवेश (पु.)
recurring grant, आवर्ती अनुदान
redressal, *n.* १ निवारण (न.) २ क्षतिपूरण (न.)
redressal of grievance, गाऱ्हाणे निवारण
red tape, लाल फीत, दप्तर दिरंगाई
red tapism = officialism
referendum, *n.* जनमतदर्शन (न.)
referent, *adj.* संदर्भी, उल्लेखित
n. निर्देशी (सा.)
referent bases of power, सत्तेचे संदर्भी आधार
referral services, निर्देशी सेवा
refinance, *n.* पुनर्वित्तव्यवस्था (स्त्री.)
v.t. पुनर्वित्तव्यवस्था करणे
reformatory, *n.* सुधारालय (न.)
reformatory school, (*also* certified school *or* remand home) सुधार शाळा
reform bill, सुधार विधेयक
refresher course, उजळणी पाठ्यक्रम
refresher training, उजाळा प्रशिक्षण, उजळणी प्रशिक्षण
region, *n.* प्रदेश (पु.)
regionalism, *n.* प्रदेशवाद (पु.), प्रादेशिकता-वाद (पु.)

regional officer, प्रादेशिक अधिकारी
regression effect, परागती परिणाम
Regulating Act, विनियमन अधिनियम
regulation, *n.* विनियमन (न.)
regulatory, *adj.* विनियामक
regulatory agency, नियामक अभिकरण
regulatory function, नियामक कार्य
rehabilitation, *n.* १ पुनर्वसन (न.) २ पुनःस्थापन (न.)
rehabilitation finance administration, पुनर्वसन वित्त प्रशासन
rehabilitative, *adj.* पुनर्वसनात्मक
rehabilitative service, पुनर्वसनात्मक सेवा
reimbursement, *n.* प्रतिपूर्ति (स्त्री.)
reinforcement, *n.* १ प्रबलन (न.), अधिक बळकटी (स्त्री.) २ कुमक (स्त्री.) ३ परिपोषण (न.)
reinstatement = reinstation, *n.* १ पुनःस्थापना (स्त्री.) २ यथापूर्वकरण (न.)
reject, *v.t.* १ फेटाळणे, नापसंत करणे २ अव्हेरणे, नाकारणे ३ सोडून देणे, टाकून देणे
relax, *v.t. & i.* १ शिथिल करणे, सैल करणे २ विसावा घेणे, विश्रामित होणे
release, *v.t.* १ पुनर्भाडेपट्ट्याने देणे २ मोकळे करणे, सोडून देणे, सोडणे, बंधमुक्त करणे. *n.* १ हक्कसोड (पु.) २ परिमोचन (न.)
relevant, (considerations) *adj.* प्रस्तुत, संबद्ध, कार्ययुक्त, सुसंगत
reliability, *n.* विश्वसनीयता (स्त्री.)
remand home = reformatory school = certified school
remedial expenditure, सुधारात्मक खर्च
remedial services, सुधारात्मक सेवा
remission, *n.* १ सूट (स्त्री.) २ माफी (स्त्री.)
removal, *n.* वियुक्ती (स्त्री.), काढून टाकणे (न.)
remunerative bases of power, लाभकारी सत्तेचे आधार
rentable value, भाडे मूल्य
reorganisation of state, राज्य पुनर्रचना
repeal, *v.t.* निरसन करणे *cf.* cancel *n.* निरसन (न.).
replacement, *n.* १—च्या जागी नेमणे (न.) २ पुनःस्थापना (स्त्री.) ३ प्रतियोजन (न.)
replication, *n.* प्रतिकृतीकरण (न.)
report, *n.* १ प्रतिवेदन (न.) २ अहवाल (पु.), प्रतिवृत्त (न.) ३ वृत्त (न.)
reporting, *n.* १ प्रतिवेदन (न.) २ अहवाल देणे (न.)
reporting system, प्रतिवेदन पद्धति
representation, *n.* १ अभिवेदन (न.) २ प्रतिनिधित्व (न.) ३ प्रतिरूपण (न.) ४ दर्शक असणे (न.)
representative, *n.* प्रतिनिधि (सा.) *adj.* प्रातिनिधिक, दर्शक
representative union, प्रातिनिधिक संघ
reprimand, *v.t.* १ खरडपट्टी काढणे *cf.* chide २ सक्त ताकीद देणे
reproach, *v.t.* दूषण देणे, निर्भत्सना करणे *cf.* chide
reprove, *v.t.* १ ठपका ठेवणे २ हजेरी घेणे *cf.* chide
repugnant, *adj.* १ प्रतिकूल २ बाधक
requisition, *n.* १ *Law* अधिग्रहण (न.) २ मागणी (स्त्री.), रीतसर मागणी (स्त्री.) ३ आज्ञा (स्त्री.) ४ विनंती (स्त्री.) *v.t.* १ अधिगृहीत करणे २ मागणी करणे ३ आज्ञापिणे
rescind, *v.t.* विखंडित करणे *cf.* cancel
research, *n.* संशोधन (न.)
reserved force, राखीव दल
reserved subject, राखीव विषय
resettlement, *n.* १ पुनर्वसाहत (स्त्री.) २ पुनःस्थायिकत्व (न.)

residential qualification, निवास अर्हता
residential zone, निवासी क्षेत्र, निवासी परिमंडल
residuum, *n.* (of legal procedure) शेष (न.), अवशिष्ट (न.)
resignation, *n.* राजीनामा (पु.), त्यागपत्र (न.)
resolution, *n.* १ निर्णय (पु.) २ ठराव (पु.) ३ निश्चय (पु.)
resolution stimulation technique, निर्णय उत्तेजक तंत्र
resolution technique, निर्णय तंत्र
resource allocation, साधनसामग्री वाटप
resourceful, *adj.* कृतिचतुर
resource person, संसाधनी व्यक्ति
resources, *n.pl.* १ साधनसंपत्ति (स्त्री.अ.व.) २ साधने (न.अ.व.) ३ साधनसामग्री (स्त्री.अ.व.)
respondent, *n.* उत्तरवादी (सा.), उत्तरदाता (सा.), जाबदार (सा.)
response, *n.* १ अनुक्रिया (स्त्री.) २ प्रतिसाद (पु.)
responsibility, *n.* जबाबदारी (स्त्री.)
responsible government, जबाबदार शासन
responsiveness communication, प्रतिसादक्षमता संसूचन
restitution, *n.* १ प्रत्यास्थापन (न.) २ प्रतिदान (न.)
restrain, *n.* अटकाव (पु.)
restriction, *n.* निर्बंध (पु.)
restrictive, *adj.* निर्बंधक
retirement, *n.* सेवानिवृत्ति (स्त्री.)
retirement benefits, सेवानिवृत्ति लाभ
retirement benefits plan, सेवानिवृत्ति लाभ योजना
retirement cash disbursement plan, रोख बटवडा सेवानिवृत्ति योजना
retorsion, *n.* प्रत्याघात (पु.), बदला (पु.)
retrenchment, *n.* नोकरकपात (स्त्री.)
retrenchment committee, नोकरकपात समिति
retribution, *n.* प्रतिदंड (पु.)
retribution policy, बदला घेण्याचे धोरण
retroactive, *adj.* पूर्वव्यापी
retrospective, *adj.* १ भूतलक्षी २ पुनर्लक्षी ३ पुनर्दर्शी ४ पूर्वलक्षी
return, *n.* कालिक विवरण (न.)
returned candidate, निर्वाचित उमेदवार
returning officer, निवडणूक निर्णय अधिकारी, निर्वाचन अधिकारी
revenue, *n.* १ महसूल २ उत्पन्न ३ उत्पन्नाच्या बाबी
revenue account, महसूल लेखा, महसुली लेखा
revenue audit, महसुली लेखापरीक्षा
revenue bill, महसूल विधेयक
revenue budget, महसुली अर्थसंकल्प
revenue sharing, महसूल वाटा
revenue village, महसूल गाव
reversal, *n.* १ विपर्यय (पु.), व्युत्क्रमण (न.), उलट करणे (न.) २ बदल करणे (न.)
reverse, *v.t.* १ फिरवणे २ उलटवणे, उलट फिरवणे
reverse discrimination, प्रत्यावर्ती भेदभाव
review, *n.* १ *Law* पुनर्विलोकन (न.) २ (a general survey or view, as of the events of a period) आढावा (पु.) ३ (a critical examination) परीक्षण (न.)
revised budget, सुधारित अर्थसंकल्प
revision, *n.* १ *Law* पुनरीक्षण (न.) २ सुधारणे (न.) ३ उजळणी (स्त्री.)
revisionalism, *n.* १ सुधारणावाद (पु.) २ पथभ्रष्टतावाद (पु.) ३ दुरुस्तवाद (पु.) (निंदा-व्यंजक शब्द)
revisionist, *n.* (*also* deviationist) १ पथभ्रष्टवादी (सा.) २ सुधारणावादी (सा.) (निंदा-व्यंजक शब्द)
revival, *n.* पुनरुज्जीवन (न.)
revivalism, *n.* पुनरुज्जीवनवाद (पु.)

revivalist, *n.* पुनरुज्जीवनवादी (सा.)
revoke, *v.t. & i.* १ *Law* परत घेणे, *cf.* cancel मागे घेणे २ रद्द करणे
revolt, *n.* विद्रोह, बंडाळी *cf.* insurgency
revolution, *n.* क्रांति (स्त्री.) *cf.* insurgency
armed revolution सशस्त्र क्रांति
bloodless revolution रक्तहीन क्रांति
bloody revolution रक्तरंजित क्रांति
counter revolution प्रतिक्रांति
cultural revolution सांस्कृतिक क्रांति
democratic revolution लोकशाहीवादी क्रांति
green revolution हरित क्रांति
industrial revolution औद्योगिक क्रांति
non-violent revolution अहिंसक क्रांति
peoples revolution लोकक्रांति, कम्युनिस्ट क्रांति
socialist revolution समाजवादी क्रांति
social revolution सामाजिक क्रांति
total revolution सर्वांगीण क्रांति
white revolution धवल क्रांति
revolutionary, *n.* क्रांतिकारक (सा.) विद्रोही (सा.)
adj. क्रांतिकारी
revolutionary socialism, क्रांतिकारी समाजवाद
revolving fund, परिक्रामी निधि, फिरता निधि
reward, *n.* बक्षीस (न.), पारितोषिक (न.)
rider, *n.* विधेयक पुस्ती (स्त्री.)
rift, *n.* फूट (स्त्री.)
right, *n.* १ अधिकार (पु.) २ हक्क (पु.)
adj. १ बरोबर, ठीक २ उचित, न्याय्य ३ उजवा
rightist, *n.* उजवा (पु.)
right of assembly, संमेलन अधिकार
right of association, संघ स्थापना अधिकार, संघटना अधिकार
right of equality, समता अधिकार
right of expulsion, निष्कासन अधिकार
right of faith, belief and worship, श्रद्धा, विश्वास व पूजा स्वातंत्र्य
right of free speech, भाषण स्वातंत्र्याचा अधिकार
right of legation, वकिलात उघडण्याचा अधिकार
rihgt of resistance, प्रतिकाराचा अधिकार
right of self defence, स्वसंरक्षणाचा अधिकार
right of self determination, स्वयंनिर्णय अधिकार
right of the centre, उजवीकडे झुकलेला
rights and duties of employees, कर्मचाऱ्यांचे हक्क व कर्तव्ये
right to affiliate, संलग्नीकरणाचा अधिकार
right to be free, स्वतंत्र होण्याचा अधिकार
right to constitutional remedies, सांविधानिक उपाययोजनांचा अधिकार
right to leisure, विश्रांतीचा अधिकार
right to personal liberty, व्यक्तिस्वातंत्र्याचा अधिकार
right to political asylum, राजकीय आश्रय मागण्याचा अधिकार
right to property, संपत्तीचा अधिकार
right to strike, संपाचा अधिकार
right to work, काम करण्याचा अधिकार
rigid constitution, दुष्परिवर्तनीय संविधान
ring, *n.* १ टोळी (स्त्री.) २ वर्तुळ (न.) ३ गट (पु.)
riot, *n.* दंगा (पु.) *cf.* breeze, दंगल (स्त्री.)
risk, *n.* (as minimum risk in decision-making) १ जोखीम (स्त्री.) २ धोका (पु.) ३ हानिभय (न.)
ritual, *n.* १ कर्मकांड (न.) २ उपचार (पु.), आचारविधि (पु.), उपचारविशेष (पु.) ३ संस्कार (पु.)
ritualism, *n.* कर्मकांडवाद (पु.)
ritualist = ritualistic, *n.* कर्मकांड पाळणारा (पु.), कर्मकांडी (पु.)

ritualization, *n.* कर्मकांडीकरण (न.)
robbery, *n.* लूटमार (स्त्री.), वाटमारी (स्त्री.)
rocket, *n.* रॉकेट (न.), अग्निबाण (पु.)
role, *n.* १ भूमिका (स्त्री.) २ कार्यभाग (पु.), कार्य (न.)
role conflict, भूमिका संघर्ष
role culture, कार्यभूमिका संस्कृति
role differentiation, भूमिका विभेदीकरण
role perception, भूमिका प्रत्यय बोधन
role playing, भूमिका वठवणे
roll, *n.* १ यादी (स्त्री.) २ पट (पु.) ३ नामावली (स्त्री.)
rolling plan = roll over plan, सरकती योजना
rotation in office, आवर्ती पदप्राप्ति, पदावर्तन (न.)
Rotten Bourough, रॉटन बरो (बहुसंख्य मतदार सोडून गेलेले आहेत असा कॉमन सभेचा मतदार संघ)
round table, गोलमेज (न.)
round table conference, गोलमेज परिषद
round up, पकडून ठेवणे, ताब्यात घेणे
rout, *n.* १ दाणादाण (स्त्री.), धुव्वा (पु.) २ शांतताभंग (पु.)
v.t. दाणादाण करणे, धुव्वा उडवणे
routine, *n.* नित्यक्रम (पु.), परिपाठी (स्त्री.)
adj. नित्याचा, नित्यक्रमाचा
routinised response, ठरीव प्रतिसाद
roving ambassador, फिरता परराष्ट्र वकील
royal, *adj.* शाही, राज–
Royal Commission, रॉयल कमिशन, शाही आयोग
royalist, *n.* १ राजवादी (सा.), राजभक्त (सा.) २ राजतंत्रवादी (सा.)
royal prerogative, १ राजपरमाधिकार (पु.) २ राजाचे परमाधिकार
rule, *n.* १ राजवट (स्त्री.), कारकीर्द (स्त्री.) २ नियम (पु.)
v.t. अधिनिर्णय देणे
rule adjudication, नियम अभिनिर्णय
rule application, नियम उपयोजन
rule by consent, संमति-शासन (न.)
rule making, नियम तयार करणे, नियम-निर्मिति (स्त्री.)
rule making power, नियमकारी अधिकार
rule of lapse, व्यपगति नियम
rule of law, कायद्याचे अधिराज्य
rule of majority, बहुमताचा नियम
rule of unanimity, मतैक्य नियम
rules, *n.* नियमावली (स्त्री.)
rules and directives, नियम व निदेश
rules committee, नियम समिति
rules of business, १ कामकाजाचे नियम २ कार्य नियमावली
rules of nuclear engagement, अणुयुद्ध नियम, आण्विक संघर्ष नियम
rules of procedure, कार्यपद्धति नियम
ruling, *n.* अधिनिर्णय (पु.)
ruling class, राज्यकर्त्यांचा वर्ग, शासक वर्ग
rumour, *n.* अफवा (स्त्री.), आवई (स्त्री.), भुमका (स्त्री.)
rump parliament, रंप पार्लमेंट
running mate, सह उमेदवार
rural district, (इंग्लंडमधील) रूरल डिस्ट्रिक्ट
rural-urban relationship, ग्रामीण-नागरी संबंध
ryot = raiyat

S

sabotage, *v.t. & i.* १ घातपाती कृत्य करणे २ घात करणे ३ सुरुंग लावणे
n. घातपाती कृत्य (न.)
salary, *n.* वेतन (न.)
sale of offices, पदांची विक्री, पदविक्री (स्त्री.)
sales tax, विक्री कर

sample, *n.* नमुना (पु.)
sample report, नमुना प्रतिवेदन
sampling, *n.* नमुना चाचणी (स्त्री.), नमुना घेणे (न.), नमुना निवड (स्त्री.), प्रतिदर्श (पु.), प्रतिचयन (न.), नमुनाचयन (न.)
sanction, *n.* १ मंजुरी (स्त्री.) २ अनुशास्ति (स्त्री.) ३ पाठबळ (न.), संमति (स्त्री.) *v.t.* मंजूर करणे
sandwitched course training, सँडविच अभ्यासक्रम प्रशिक्षण
sanitarium = sanitorium, *n.* आरोग्यधाम (न.)
sanitary cess, स्वच्छता उपकर
sanitation tax, स्वच्छता कर
Sarpanch, *n.* सरपंच (सा.)
satisfaction, *n.* १ संतोष (पु.), समाधान (न.) २ फेड (स्त्री.) ३ पूर्ति (स्त्री.)
satisfaction of needs theory, गरजापूर्तीचा सिद्धांत
satisficing, *n.* सीमित समाधान
saturation point, संपृक्ति बिंदु
saving, *n.* १ बचत करणे (न.) २ बचत (स्त्री.) ३ *Law* व्यावृत्ति (स्त्री.)
scalar chain, श्रेणी शृंखला
scalar principle, पदसोपान तत्त्व
scalar process, पदसोपान प्रक्रिया
scaling, *n.* प्रमाणमान (न.)
schedule, *n.* अनुसूची (स्त्री.)
scheduled caste, अनुसूचित जाती
sheduled castes and scheduled tribes, अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती
scheduled tribes, अनुसूचित जमाती
schedule of work, १ कार्य अनुसूची २ कार्य वेळापत्रक
scheduling, *n.* १ कालानुक्रमण (न.) २ अनुसूचीकरण (न.)
schematic budget, आयोजनात्मक अर्थसंकल्प
scheme, *n.* आयोजना (स्त्री.) *cf.* plan
school board, शाळा मंडळ
schools of administrative thoughts, प्रशासकीय विचार संप्रदाय
science of public administration, लोकप्रशासनाचे शास्त्र, लोकप्रशासन शास्त्र
scientific management, १ शास्त्रीय व्यवस्थापन २ वैज्ञानिक व्यवस्थापन
scrutiny, *n.* १ परिनिरीक्षण (न.) २ छाननी (स्त्री.)
scuffle, *n.* झोंबाझोंबी (स्त्री.) *cf.* breeze
seal, *n.* मोहोर (स्त्री.), मुद्रा (स्त्री.)
sealing, *n.* प्रमाणमान (न.)
search, *n.* तपास (पु.), शोध (पु.) *cf.* enquiry
search for optimum, इष्टतमाचा शोध
secrecy, *n.* गुप्तता (स्त्री.)
secretarial practice, सचिवी कार्यपद्धति
secretarial reorganisation committee, सचिवालय पुनर्रचना समिति
secretariat, *n.* १ सचिवालय (न.) २ सचिव मंडळ (न.)
secretary, *n.* १ सचिव (सा.) २ चिटणीस (सा.), कार्यवाह (सा.)
secretary-general, *n.* १ महासचिव (सा.) २ सरचिटणीस (सा.)
secretary of state, (for India) भारतमंत्री (पु.)
secret documents, गुप्त कागदपत्रे, गुप्त दस्तऐवज
section, *n.* १ उपविभाग (पु.) *cf.* department २ कक्ष (पु.) ३ अनुभाग (पु.) ४ कलम (न.) ५ शाखा (स्त्री.)
sector, *n.* क्षेत्र (न.)
  co-operative sector सहकारी क्षेत्र
  joint sector संयुक्त क्षेत्र
  key-sector आधारभूत क्षेत्र
  private sector खाजगी क्षेत्र
  public sector सार्वजनिक क्षेत्र
  worker sector श्रमिक क्षेत्र
sectoral planning, क्षेत्रीय नियोजन

secularization, *n.* ऐहिकीकरण (न.)
security, *n.* १ सुरक्षितता (स्त्री.) सुरक्षा (स्त्री.) २ प्रतिभूति (स्त्री.) ३ (a surety) प्रतिभू (सा.)
security arrangement, सुरक्षा व्यवस्था
security check, सुरक्षा तपासणी
security check post, सुरक्षा तपासणी नाका
security cordon, सुरक्षा साखळी, सुरक्षा कडे
security restrictions, सुरक्षा निर्बंध
security service, सुरक्षा सेवा
sedition, *n.* १ राजद्रोह (पु.) २ जनविक्षोभ (पु.), जनविक्षोभन (न.)
segmented society, सखंड समाज (एक राज्य)
segregate, *v.t.* वेगळे ठेवणे, वेगळे करणे
segregated appropriation, विलगित विनियोजन
seize, *v.t.*, १ अभिग्रहण करणे, जप्त करणे *cf.* attach
२ संलग्न करणे, संलग्न होणे, जोडणे
३ ओढ असणे
seizure, *n. Law* अभिग्रहण (न.), जप्ती (स्त्री.)
select committee, प्रवर समिति
select grade=**selection grade**, निवड श्रेणी
selection and certification, निवड आणि प्रमाणन
selective method, चयनात्मक पद्धति
selectivism, *n.* निवडकतावाद (पु.)
self actualisation, स्वयं प्रत्यक्षीकरण
self administered, स्वयं प्रशासित
self effacement, आत्मविलोपन (न.)
self evaluation, स्वयं मूल्यमापन
self-generative process, स्वयंप्रेरक प्रक्रिया
semantic=**semantics**, *n.* शब्दार्थमीमांसा (स्त्री.)
semi-ambulation, *n.* अर्धचलन (न.)
semi-autonomous bodies, अर्धस्वायत्त संस्था
semiotic structure, लक्षणदर्शी संरचना
seniority-cum-fitness, ज्येष्ठतायुक्त पात्रता
seniority-cum-merit principle of promotion, ज्येष्ठता-नि-गुणवत्ता पदोन्नतीचे तत्त्व
sense of belonging, आपलेपणाची जाणीव, आपुलकीची जाणीव
sensitivity training, संवेदनक्षमता प्रशिक्षण, शीघ्रग्राहिता प्रशिक्षण
sentence, *n.* १ *Gram.* वाक्य (न.)
२ *Law* शिक्षा (स्त्री.), शिक्षादेश (पु.)
३ न्यायनिर्णय (पु.)
sentence bargaining, शिक्षेसंबंधी सौदा
sentencing council, शिक्षादेशी परिषद
sentiment, *n.* भाव (पु.), भावना (स्त्री.)
separation of, —चे विलगीकरण
sequestering, (of jurors) अटकाव (पु.)
service, *n.* १ (as, service to people) सेवा (स्त्री.) २ (as, employment) नोकरी (स्त्री.)
service ratings, सेवागुण निर्धारण, सेवा मूल्यांकन
service records, १ सेवा अभिलेख २ सेवा नोंद
service records and efficiency rating, सेवा अभिलेख व कार्यक्षमता प्रतवारी
set aside, १ बाजूस ठेवणे, (रक्कम) बाजूस काढून ठेवणे २ *Law* रद्द करणे *cf.* cancel
३ अपास्त करणे, बाजूस सारणे
settlement, *n.* जमाबंदी पद्धति (स्त्री.)
permanent settlement जमाबंदीची कायमधारा पद्धति
Rayatwari settlement जमाबंदीची रयतवारी पद्धति
survey settlement सर्वेक्षण जमाबंदी पद्धति
settlement commissioner, जमाबंदी आयुक्त
shared taxes, सहभागित कर, वाटून घेतलेले कर

shift, *n.* (removal from one person or thing to another, as transfer)
१ बदल (पु.), पालट (पु.) २ अंतरण (न.)
shift supervisor, पाळी पर्यवेक्षक
shirker, *n.* कामचुकार (पु.)
short range, अल्पकालीन, छोट्या पल्ल्याचा
short range theory, अल्पावधि सिद्धांत
short run results, अल्पावधीतील परिणाम
short-term, *adj.* अल्पमुदती
short term decision classification, अल्पावधि निर्णय वर्गीकरण
short term planning, अल्पकालीन नियोजन, अल्पावधि नियोजन
sibling, *n.* सहोदर (सा.)
sick leave, आजारपणाची रजा
side payment, हप्ता (पु.), लाच (स्त्री.)
simplification and procedure standardisation, सरलीकरण आणि कार्यपद्धतींचे प्रमाणीकरण
simulate, *v.t.* बतावणी करणे
simulation, *n.* १ बतावणी (स्त्री.), २ मिथ्याभास (पु.) ३ अनुरूपण (न.)
single head of the department, एकल विभाग-प्रमुख, एकल खातेप्रमुख
single headship, एकल विभागप्रमुखता, एकल खातेप्रमुखता
single level planning, एकस्तरीय नियोजन
single point tax, एकस्तर कर
single purpose agency, एकउद्देशीय अभिकरण
single purpose authority, एकउद्देशीय प्राधि-करण
single service, एकल सेवा
single tax, एकल कर
single versus plural budget, एकल विरुद्ध अनेकल अर्थसंकल्प
skeleton legislation, आराखडा विधिविधान, विधिविधानाची रूपरेषा
skill, *n.* कौशल्य (न.)
slander, *n.*, १ तोंडी बदनामी (स्त्री.) २ निंदा (स्त्री.), कुटाळकी (स्त्री.) ३ अपवचन (न.)
v.t. १ तोंडी बदनामी करणे, अस्थायी बदनामी करणे २ नालस्ती करणे
slum, *n.* गलिच्छ वस्ती (स्त्री.), झोपडपट्टी (स्त्री.)
slum clearance, गलिच्छ वस्ती निर्मूलन
slum clearance and reconstruction, गलिच्छ वस्ती निर्मूलन व पुनर्रचना
slum improvement, गलिच्छ वस्ती सुधारणा
smuggler, *n.* तस्कर (पु.)
smuggling, *n.* तस्करी (स्त्री.)
social assistance, सामाजिक सहाय्य
social audit, सामाजिक परिणाम परीक्षा
social behaviour, सामाजिक वर्तन
social case work method, सामाजिक व्यक्ति कार्यतंत्र
social efficiency, सामाजिक कार्यक्षमता
social engineering, सामाजिक अभियोजन
social equality, सामाजिक समता
social equilibrium, सामाजिक संतुलन
social equity, सामाजिक समन्याय
social group work, सामाजिक समूह कार्यतंत्र
social indicator, सामाजिक दर्शक
social insurance, सामाजिक विमा
social interest, सामाजिक हित, समाज हित
socialist pattern of society, समाजवादी समाजरचना
socialist revolution, समाजवादी क्रांति
socially disadvantaged, सामाजिक नाहीरे वर्ग, सामाजिक दलित
social mobility, सामाजिक चलता, सामाजिक चलनशीलता, सामाजिक गतिशीलता, सामाजिक अभिसरण
social mobilization, सामाजिक संसंगीकरण, सामाजिक संसंजनता

social planning, सामाजिक नियोजन
social revolution, सामाजिक क्रांति
social science, सामाजिक शास्त्र
social security, सामाजिक सुरक्षा
social service, समाज सेवा, सामाजिक सेवा
social service expenditure, सामाजिक सेवा खर्च
social stratification, सामाजिक स्तरीभवन
social structure, समाजरचना (स्त्री.)
social welfare, समाज कल्याण, सामाजिक, कल्याण
society, *n.* संस्था (स्त्री.), मंडळी (स्त्री.) *cf.* association
sociometric analysis, समाजमितीय विश्लेषण
sociometry, *n.* समाजमिति (स्त्री.)
soil conservation, मृद संधारण
sole guardian, एकमेव पालक
solicit, *v.t.* १ अभियाचना करणे २ प्रार्थना करणे
sophisticated, *adj.* १ जटिल, अति गुंतागुंतीचा २ प्रकृष्ट
sophistication, *n.* १ जटिलीकरण २ सुसभ्यीकरण ३ प्रकृष्टीकरण
soviet executive, सोव्हिएट कार्यकारिणी, सोव्हिएट कार्यपालिका
space, *n.* क्षेत्र (न.), पैस (पु.)
space layout, क्षेत्र मांडणी, पैस मांडणी
space layout and utilization, क्षेत्र मांडणी आणि उपयोजन, पैस मांडणी आणि उपयोजन
span, *n.* १ कक्षा (स्त्री.) २ विस्तार (पु.) ३ परिसीमा (स्त्री.)
span of administration, प्रशासन कक्षा
span of attention, अवधान कक्षा
span of control, नियंत्रण कक्षा
spatial planning, स्थलीय नियोजन
speaker, *n.* १ अध्यक्ष (पु.) २ वक्ता (पु.) ३ सभापति (पु.)
speaking order, सकारण आदेश
special allotment, विशिष्ट वाटप
special appropriation, विशिष्ट विनियोजन
special district, (इंग्लिश वा अमेरिकन स्थानिक प्रशासनातील) विशेष विभाग
special fund, विशेष निधि
special grant, विशेष अनुदान
specialisation, *n.* विशेषीकरण (न.), विशेषज्ञता (स्त्री.)
specialist, *n.* विशेषज्ञ (सा.)
special leave, १ विशेष रजा २ विशेष परवानगी
special police establishment, विशेष पोलीस आस्थापना
special reorganisation unit, विशेष पुनर्रचना पथक
special review area, विशेष पुनर्निरीक्षण क्षेत्र
specific grant, विनिर्दिष्ट अनुदान
specificity, *n.* विवक्षितता (स्त्री.), विनिर्दिष्टता (स्त्री.)
specific tax, विशिष्ट कर
speculative litigation, परिकल्पी वाद
spiral, *n.* (a continuously spreading and accelerating increase or decrease as in costs, prices or wages) १ आवर्त (पु.) २ मळसूत्र (न.)
spiralling, *adj.* १ आवर्ती २ मळसूत्री
spoils system, खैरात पद्धति, स्वैर वाटप पद्धति
sponsor, *v.t.* पुरस्कार करणे
sponsored, *adj.* पुरस्कृत
squad, *n.* तुकडी (स्त्री.), पथक (न.)
stabilzing mechanism, स्थैर्यकारी यंत्रणा, स्थैर्यकारी कार्यतंत्र
staff, *n.* १ सहायक (पु.), सहायकवृंद (पु.) २ कर्मचारीवृंद (पु.), कर्मचारीवर्ग (पु.) ३ दंड (पु.) ४ सल्लागार (पु.)
staff agency, साह्यकारी अभिकरण

staff assistant, प्रशासिक सहायक, सहायक अधिकारी
staff authority, १ सल्लागार प्राधिकार २ सल्लागार प्राधिकरण
staff college, अधिकारी महाविद्यालय
staff function, सल्लागार कार्य
staffing, *n.* कर्मचारी (सा.), सेवक प्रबंधन (न.)
staff inspection unit, कर्मचारी निरीक्षण पथक
staff unit, साह्यकारी कर्मचारी घटक
stance, *n.* पवित्रा (पु.)
standard, *n.* १ मानक (न.) २ दर्जा (पु.) ३ प्रमाण (न.)
standard form, प्रमाण प्रपत्र, प्रमाण नमुना
standardisation, *n.* १ प्रमाणीकरण (न.) २ मानकीकरण (न.)
standardised examination, प्रमाणीकृत परीक्षा
standardised test, प्रमाणीभूत चाचणी
standing charges, स्थायी आकार
standing committee, स्थायी समिति
Standing Finance Committee, स्थायी वित्त समिति
standing order, स्थायी आदेश
state, *n.* १ राज्य (न.) २ राष्ट्र (न.) ३ स्थिति (स्त्री.), अवस्था (स्त्री.) ४ संस्थान (न.) ५ थाटमाट (पु.), राजैश्वर्य (न.) ६ प्रतिष्ठा (स्त्री.) *v.t.* १ निवेदित करणे २ नमूद करणे
State Board of Education, राज्य शिक्षण मंडळ
state corporation, राज्य महामंडळ
state-local relations, राज्य-स्थानिक संबंध
state-local relationship, राज्य-स्थानिक संबंध
statement, *n.* विवरणपत्र (न.)
state revenue, राज्य महसूल
State Social Welfare Board, राज्य समाज कल्याण मंडळ
state subvention, राज्य अर्थसहाय्य
static model, स्थैतिक प्रतिमान
statistical methods, सांख्यिकी पद्धति
statistical report, सांख्यिकी अहवाल
statistics, *n.* १ सांख्यिकी (स्त्री.) २ आकडेवारी (स्त्री.)
status, *n.* १ दर्जा (पु.), स्थान (न.) २ स्थिति (स्त्री.) ३ प्रतिष्ठा (स्त्री.)
status quo, (the existing state) जैसे थे स्थिति, विद्यमान स्थिति
status quo ante, यथापूर्व स्थिति
status system, दर्जा व्यवस्था
statute law, सांविधिक कायदा
statutory, *adj.* १ सांविधिक २ संविधिमान्य ३ कायदेशीर
statutory appeal, सांविधिक अपील
statutory civil service, वैधानिक नागरी सेवा
statutory control, सांविधिक नियंत्रण
stay, *v.t.* & *i.* १ थोपवून धरणे २ तहकूब करणे *n.* १ स्थगिती (स्त्री.) २ राहणे (न.)
stimulation, *n.* उद्दीपन (न.)
stimulus, *n.* १ उद्दीपक (न.), चेतक (न.) २ चेतना (स्त्री.)
stock exchange, शेअर बाजार, रोखे बाजार
storage, *n.* साठवण (स्त्री.), बेगमी (स्त्री.)
stores account, भांडार लेखा
stores and stock audit, भांडारे व संग्रह लेखापरीक्षा
strategy, *n.* १ रचनाकौशल्य (न.) २ डावपेच (पु.) ३ रणनीति (स्त्री.)
streamlining operations, सुवहनकारी क्रिया
stress, *n.* १ ताण (पु.) २ दडपण (न.) ३ जोर (पु.)
strictures, *n.* प्रखर टीका (स्त्री.), ताशेरे झाडणे (न.)
strike down, रद्द करणे *cf.* cancel
string diagram, रेषा आकृति, सूत्रा (स्त्री.)
strongarm, *n.* बलदंड (पु.) कृति
strong mayor form, (यु.एस.ए. मधील) प्रबल मेयर पद्धति

structural, *adj.* संरचनात्मक
structural change, रचनात्मक बदल, संरचनात्मक परिवर्तन
structural functional approach, रचनात्मक कार्यवादी दृष्टिकोन, रचनात्मक कार्यवादी अभिगम
structuralism, *n.* संरचनावाद (पु.)
structuralist, *n.* संरचनावादी (सा.)
structural pattern, संरचनात्मक आकृतिबंध
structural planning, संरचनात्मक नियोजन
structure, *n.* १ संरचना (स्त्री.) २ बांधकाम (न.)
structured interview, संरचित मुलाखत
structuring, *n.* संरचन (न.)
style, *n.* १ शैली (स्त्री.) २ व्यापारी अभिधान (न.)
sub area, उपक्षेत्र (न.)
subculture, *n.* उपसंस्कृति (स्त्री.)
sub-delegated legislation, उपप्रत्यायुक्त विधिविधान
sub-division, *n.* १ उपविभाग (पु.) २ पोटविभागणी (स्त्री.)
sub government, *n.* दुय्यम शासन (न.)
subject committee, विषय समिति
subjective analysis, व्यक्तिनिष्ठ विश्लेषण
subjective class identification, व्यक्तिनिष्ठ वर्ग ओळख
subject political culture, अधीन राजकीय संस्कृति
submission, *n.* १ अधीनता (स्त्री.) २ *Admn.* सादर निवेदन (न.) ३ सादर करणे (न.)
v.t. & i. नमणे, मान तुकवणे,—ला मान देणे, निमूटपणे सहन करणे, सादर करणे
sub-objectives, *n. pl.* उप उद्दिष्टे (न.अ.व.)
sub-optimisation, *n.* गौणइष्टतमीकरण (न.)
subordinate, *adj.* १ दुय्यम, हाताखालील २ गौण, अप्रधान ३ अधीन
subordinate office, १ दुय्यम कार्यालय २ अधीन कार्यालय
subpoena, *n.* साक्षीसमन्स (न.), सपीना (पु.)
sub-prefect, *n.* उप प्रिफेक्ट (पु.)
sub-process, *n.* उपप्रक्रिया (स्त्री.)
subservient, *adj.* अनुसेवी
subsidiary account, दुय्यम लेखा
subsidiary committee, दुय्यम समिति
substantial impact, भरीव समाधान
substantive, *adj.* भरीव, कायम
substantive due process, आशयात्मक यथोचित प्रक्रिया
substantive law, सारात्मक विधि
substantive pay, कायमपद वेतन
substantive post, कायम पद
substantive rationality, आशयात्मक बुद्धिनिष्ठता
subsystem autonomy, उपव्यवस्था स्वायत्तता
suburbia, *n.* उपनगरवासी (पु.)
subvariables, *n. pl.* उप चलघटक (पु.अ.व.)
succeed, (any outgoing official) *v.t. & i.* पाठीमागून येणे
sue, *v.t. & i.* दावा लावणे
sufficient cause, पुरेसे कारण
suit, *n.* वाद (पु.), दावा (पु.), कब्जा (पु.) मुकदमा (पु.)
suitable action, योग्य कारवाई
suit for damages, नुकसानीबाबतचा दावा
summary trial, संक्षिप्त न्यायचौकशी
summon, *v.t.* १ अभिनिमंत्रित करणे २ बोलावणे ३ —ला समन्स पाठवणे
summons, *n.* समन्स (न.), आवाहनपत्र (न.)
suo motu, स्वयंप्रेरणेने
superannuate, *v.t.* वयनिवृत्त करणे, वयनिवृत्त होणे
superannuation pension, नियतसेवावधि वेतन
superior, *adj.* श्रेष्ठ
n. वरिष्ठ (सा.)

superordinate goals resolution technique, अधिसामान्य उद्दिष्टे निर्णय तंत्र
supersede, *v.t.* १ डावलणे २ अधिक्रमण करणे ३ निष्प्रभावित करणे ४ —ची जागा घेणे
supersession, *n.* १ अधिक्रमण (न.) २ निष्प्रभावन (न.) ३ डावलणूक (स्त्री.) ४ निष्प्रभावित करणे (न.)
superstructure, *n.* अधिसंरचना (स्त्री.)
supervision, *n.* पर्यवेक्षण (न.) देखरेख (स्त्री.)
  dual supervision द्विकल पर्यवेक्षण
  functional supervision कार्यात्मक पर्यवेक्षण
supervisory, *adj.* पर्यवेक्षकीय, पर्यवेक्षी
supervisory training, पर्यवेक्षकीय प्रशिक्षण
supplement, *n.* पुरवणी (स्त्री.)
supplementary appropriation, पूरक विनियोजन
supplementary budget, पूरक अर्थसंकल्प
supplementary demand for grants, अनुदानांसाठी पूरक मागणी
supplementary grant, पूरक अनुदान
supplementary or special grant, पूरक किंवा विशेष अनुदान
supraministrial, *adj.* मंत्रालयोपरि
supreme court, सर्वोच्च न्यायालय
surcharge, *n.* अधिभार (पु.)
surplus budget, शिलकी अर्थसंकल्प
surrender of funds, निधींचे प्रत्यर्पण
surrogate court, प्रतिनियुक्त न्यायालय
survey, *v.t.* १ सर्वेक्षण करणे २ पाहणी करणे *n.* १ भूमापन (न.) २ सर्वेक्षण (न.) ३ पाहणी (स्त्री.)
survey method, सर्वेक्षण पद्धति
survey research, सर्वेक्षण संशोधन
survey settlement, सर्वेक्षण जमाबंदी पद्धति
survival, *n.* उत्तरजीवित अवशेष (पु.), उत्तरजीवित्व (न.), टिकाव (पु.)
suspense account, निलंबन लेखा
suspension, *n.* निलंबन (न.)
symbol, *n.* १ प्रतीक (न.) २ संकेतचिन्ह (न.) ३ निशाणी (स्त्री.)
symbolic function, प्रतीकात्मक कार्य
symbolic structure, प्रतीकात्मक संरचना
synchronization, *n.* संकालन (न.)
syndicate, *n.* १ संहति (स्त्री.) *cf.* association (१९६९ पूर्वीच्या काँग्रेसमधील एक गट) २ व्यवसाय संघ (पु.) ३ सिंडिकेट (न.) ४ कार्यकारिणी (स्त्री.)
syndicate method, गट अभ्यासपद्धति
syndrome, *n.* लक्षणसमूह (पु.)
system, *n.* व्यवस्था (स्त्री.), पद्धति (स्त्री.)
  adaptive system अनुयोजी पद्धति
  behavioural system वर्तनवादी व्यवस्था
  belief system समजूत व्यवस्था
  co-operative system सहकारी व्यवस्था
  data processing system आधारसामग्री प्रक्रिया व्यवस्था
  deterministic system निर्धारी व्यवस्था
  engineering system अभियांत्रिकी व्यवस्था
  goal-directed system उद्दिष्ट निदेशित व्यवस्था
  holistic system साकल्यक व्यवस्था
systematic observation, व्यवस्थित निरीक्षण
systematisation, *n.* व्यवस्थितीकरण (न.)
system planning, पद्धति नियोजन
systems analysis, व्यवस्था विश्लेषण
systems approach, व्यवस्थाधिष्ठित दृष्टिकोन, व्यवस्थात्मक दृष्टिकोन
systems theory, व्यवस्था सिद्धांत
system variation, व्यवस्था विचरण

T

table, *n.* तक्ता (पु.), सारणी (स्त्री.), कोष्टक (न.)
tapping resources, साधनांचा अंदाज घेणे

tapping telephone, १ चोरून ऐकणे २ अंदाज घेणे, अजमावणे
target, *n.* लक्ष्य (न.) *cf.* goal
tariff, *n.* प्रशुल्क (न.) *cf.* duty
task groups, कार्य गट
task model, कार्य प्रतिमान
tax, *n.* कर (पु.) *cf.* duty
ad valorem tax मूल्यानुसार कर
capital gain tax भांडवली लाभ कर
cascade tax (*also* value added tax) मूल्यनिर्मिति कर
commodity tax विक्रेय वस्तु कर, वस्तुलक्षी कर
conservancy tax सफाई कर
corporation tax निगम कर
degressive tax ऱ्हासमान क्रमवर्धी कर
direct tax प्रत्यक्ष कर
double point tax द्विस्तर कर
graduated tax (*also* progressive tax) क्रमवर्धी कर
head tax = poll tax दरडोई कर, डोईपट्टी
profession tax व्यवसाय कर
progressive tax = graduated tax
property tax १ मालमत्ता कर २ संपत्ति कर
proportional tax क्रय कर, खरेदी कर
sales tax विक्री कर
sanitation tax स्वच्छता कर
single point tax एकस्तर कर
single tax एकल कर
specific tax विशिष्ट कर
theatre tax थिएटर कर, नाट्यगृह कर
toll tax रस्ता कर, टोल, पथकर
turnover tax पणनावर्त कर
value added tax = cascade tax
water tax पाणी कर, जल कर
taxation, *n.* १ कराधान (पु.) २ करव्यवस्था (स्त्री.), करपद्धति (स्त्री.), करआकारणी (स्त्री.)
Taxation Enquiry Commission, १ कराधान चौकशी आयोग २ करव्यवस्था चौकशी आयोग
tax on building, इमारत कर
tax on callings, १ आजीविका कर २ व्यवसाय कर
tax on employment, सेवायोजन कर, रोजगार कर
tax on profession, व्यवसाय कर
technical board, तांत्रिक मंडळ
technical expert, तंत्र विशारद
technical knowledge, तांत्रिक ज्ञान
technical staff, तांत्रिक कर्मचारीवर्ग, तांत्रिकी सहायकवृंद, तांत्रिक सल्लागार
technique, *n.* तंत्र (न.)
technocracy, *n.* १ तंत्रसत्ता (स्त्री.) २ तंत्रज्ञसत्ता (स्त्री.)
technocrat, *n.* तंत्रसत्ताधीश (पु.)
technological change, तंत्रविद्याविषयक बदल, तंत्रशास्त्रविषयक बदल
technology, *n.* तंत्रशास्त्र (न.), तंत्रविद्या (स्त्री.)
teleological, *adj.* प्रयोजनानुसारी
teleology, *n.* प्रयोजनानुसरण (न.), सहेतुकवाद (पु.), उद्देश्यवाद (पु.)
temporary, *adj.* अस्थायी *cf.* acting
temporary appointment, अस्थायी नियुक्ति, तात्पुरती नेमणूक
temporary injunction, तात्पुरता मनाईहुकूम
tension, *n.* तणाव (पु.), ताण (पु.)
tenure, १ पदावधि (पु.) २ कार्यकाल (पु.)
tenure system, १ पदावधि पद्धति २ कार्यकाल पद्धति
term, *n.* १ अवधि (स्त्री.) २ निबंधन (न.) ३ पद (न.) ४ शब्द (पु.) ५ सत्र (न.), सत्रभाग (पु.) ६ पदावधि (पु.)
terminal tax, सीमा कर
termination, *n.* समाप्ति (स्त्री.)

terminus, *n.* १ अंत (पु.) २ मार्गान्त (पु.), अंतिम स्थानक (न.)
term of office, १ कार्यकाल (पु.) २ पदावधि (पु.), पदकाल (पु.)
territoriality bureau, प्रादेशिकता निर्धारण केंद्र
territorial sub-division, प्रादेशिक उपविभाग
test, *n.* चाचणी (स्त्री.), परीक्षा (स्त्री.) *v.t.* पारख करणे
testamentary guardian, मृत्युपत्रित पालक
test audit, चाचणीदाखल लेखापरीक्षा, चाचणी लेखापरीक्षा
testify, *v. t. & i.* १ साक्ष देणे २ प्रमाणित करणे ३ वरून दिसून येणे
testimony, *n.* १ प्रमाण (न.) २ साक्ष (स्त्री.)
testing, *n.* चाचणी (स्त्री.), चाचणी घेणे (न.)
testing and selection, चाचणी आणि निवड
theatre tax, नाट्यगृह कर, थिएटर कर
theft, *n.* चोरी (स्त्री.)
theory, *n.* १ उपपत्ति (स्त्री.) २ सिद्धांत (पु.)
theory formulation, सिद्धांत बांधणी
theory of percolation, पाझर सिद्धांत
think-tank, *n.* तज्ज्ञमंडळ (न.)
third degree methods, अमानुष मारहाण, अमानुष छळ
time budgeting, काल संकल्पन
time-scale, *n.* १ समयश्रेणी (स्त्री.) २ कालमाप (न.)
timocracy, *n.* १ महाजनतंत्र (न.) २ सम्मान तंत्र (न.)
Titoism, *n.* टिटोवाद (पु.)
titular, *adj.* नामधारी
titular executive= (*also* nominal executive) नामधारी कार्यकारिणी
titular head, नामधारी प्रमुख
token, *adj.* १ प्रतीकात्मक २ लाक्षणिक *n.* १ चिन्ह (न.), ओळखचिन्ह (न.) २ प्रतीक (न.) ३ निशाणी (स्त्री.) ४ टोकन (न.)
token cut, लाक्षणिक कपात
token grant, लाक्षणिक अनुदान
toll, *n.* पथकर (पु.) *cf.* duty
toll tax, टोल (पु.), रस्ता कर, पथकर (पु.)
top management, (*also* upper management) उच्चतम व्यवस्थापन
tort, *n.* अपकृति (स्त्री.) *cf.* crime
tort claim, अपकृत्याबद्दलची मागणी, अपकृत्याबद्दलचा दावा
tortious liability, अपकृत्यविषयक दायित्व
to take firm action, खंबीर पावले उचलणे
total revolution, सर्वांगीण क्रांति
town and country planning, नगर व निसर्ग परिसर नियोजन, नागरी व आसमंत नियोजन
town area, नगरक्षेत्र (न.)
Town Area Committee, नगर क्षेत्र समिति
town clerk, (इंग्लंडमधील नगरपालिका मुख्याधिकारी) टाऊन क्लार्क
Town Improvement Trust, नगरसुधार प्रन्यास
town meeting, नगर सभा
town planning, नगर नियोजन
township, *n.* नगरवसाहत (स्त्री.)
township government, १ (अमेरिकेतील) टाऊनशिप शासन २ शहर शासन
trade, *n.* १ व्यापार (पु.), व्यापार करणे (न.) २ व्यवसाय (पु.)
trade-mark, *n.* व्यापारचिन्ह (न.)
trade-union, *n.* कामगारसंघ (पु.), श्रमिकसंघ (पु.)
trading and manufacturing accounts, व्यापार व वस्तुनिर्माण लेखा
trading and manufacturing schemes, व्यापार व वस्तुनिर्माण योजना
tradition, *n.* परंपरा (स्त्री.)
traditional approach, पारंपारिक दृष्टिकोन, पारंपारिक अभिगम
traditional autocratic, पारंपारिक एकतंत्री, पारंपारिक एकतंत्र

traditional autocratic system, पारंपारिक एकतंत्री पद्धति
traditional functions, पारंपारिक कार्ये
traditionalism, *n.* परंपरावाद (पु.)
traffic, *n.* १ वाहतूक (स्त्री.) २ रहदारी (स्त्री.) ३ व्यापार (पु.) ४ अपव्यापार (पु.)
training, *n.* प्रशिक्षण (न.)
  apprentice training शिकाऊ उमेदवाराचे प्रशिक्षण
  background training पूर्वपीठिका प्रशिक्षण
  basic training मूलभूत प्रशिक्षण
  in service training सेवांतर्गत प्रशिक्षण
  instructor training निदेशक प्रशिक्षण
  on the job training कामावरील प्रशिक्षण
  orientation training दिशानिदेशन प्रशिक्षण, अभिमुखकारी प्रशिक्षण
  post-entry training प्रवेशोत्तर प्रशिक्षण
  pre-entry training प्रवेशपूर्व प्रशिक्षण
  programmed instruction training यंत्रचलित प्रशिक्षण
  refresher training उजळणी प्रशिक्षण, उजाळा प्रशिक्षण
  sandwitched course training सँडविच अभ्यासक्रम प्रशिक्षण
  sensitivity training शीघ्रग्राहिता प्रशिक्षण, संवेदनक्षमता प्रशिक्षण
  supervisory training पर्यवेक्षकीय प्रशिक्षण
  vestibule training प्रारंभिक प्रशिक्षण
training by conference method, परिषद-पद्धति प्रशिक्षण
training group, प्रशिक्षण गट
Training Within Industry, (TWI) उद्योग-धंद्यातील प्रशिक्षण
trait rating, गुणविशेषांची प्रतवारी
trait theories of leadership, नेतृत्व गुणविशेष सिद्धांत
transactional analysis, व्यवहार विश्लेषण
transfer, *n.* १ बदली (स्त्री.), स्थानांतरण (न.) २ हस्तांतरण (न.) ३ *Acctt.* लेखांतरण (न.), खातेबदल (पु.)
  v.t. १ स्थानांतरण करणे, बदली करणे २ हस्तांतरण करणे, नावावर करून देणे
transferee, *n.* १ स्थानांतरिती (सा.) २ हस्तांतरिती (सा.)
transfer of power, १ सत्तेचे हस्तांतरण २ शक्तीचे हस्तांतरण
transferor, *n.* १ हस्तांतरक (पु.) २ नावावर करून देणारा (पु.)
transfer payments, हस्तांतरित प्रदान
transferred subject, सोपीव विषय
transformation, *n.* रूपांतर (न.)
transgression, *n.* उत्क्रमण (न.)
transitia, *n.* संधिकालीन समाज (पु.)
transitional, *adj.* संक्रमणकालीन, संक्रमणात्मक
transport, *v.t.* १ परिवहन करणे, वाहतूक करणे २ काळ्या पाण्यावर पाठवणे
  cf. banish
trapping, *n.* (judicial) स्थानबंधन (न.)
treasury, *n.* १ कोषागार (न.), खजिना (पु.) २ राजकोष (पु.)
treasury management, १ कोषागार व्यवस्थापन २ राजकोष व्यवस्थापन
trial, *n.* संपरीक्षा (स्त्री.)
trial by ordeal, दिव्याधिष्ठित न्यायचौकशी
trial jury, संपरीक्षा ज्यूरी
tribunal, *n.* न्यायाधिकरण (न.)
truancy, *n.* उनाडपणा (पु.)
truly say, (*also vere dictums*) यथासत्य निष्कर्ष
turnover tax, पणनावर्त कर
tutelage, *n.* १ पालकत्व (न.) २ पाल्यदशा (स्त्री.), अज्ञानदशा (स्त्री.)
tutelage authority, पालकत्व प्राधिकरण

two dimensional approach, द्विमितीय अभिगम, द्विमितीय दृष्टिकोन
two way communication, १ दुहेरी दळणवळण २ दुहेरी संसूचन
two-way contact, दुहेरी संपर्क
two-way process, द्विमार्गी प्रक्रिया
type, *n.* १ टंक (पु.) २ प्रकार (पु.) ३ प्ररूप (न.)
typical, *adj.* प्रारूपिक
typology, *n.* प्रकारव्यवस्था (स्त्री.), प्रकार-विचार (पु.)

U

ultimate responsibility, अंतिम जबाबदारी
ultra vires, Law शक्तिबाह्य, शक्तिबाहेर, अधिकारिताबाह्य
unattached observer, अलिप्त निरीक्षक
uncanalised, *adj.* अनिर्देशित
underdeveloped, *adj.* न्यूनविकसित
underdog, *n.* (*also* depressed) १ अभागी २ दलित
under duress, जबरीने
understanding, *n.* (as with other officials) १ समजूत (स्त्री.), सलोखा (पु.), २ जाणीव (स्त्री.)
unfair means, अनुचित मार्ग, गैर मार्ग
unfair practice, गैरव्यवहार (पु.), गैरप्रथा (स्त्री.)
unguided and unfettered power, मार्गदर्शन-विरहित शक्ति, बंधनविरहित शक्ति
unified personnel system, (*also* integrated personnel system) १ एकीकृत कर्मचारीवर्ग पद्धति २ एकीकृत कार्मिक पद्धति
uniformed policemen, गणवेषधारी पोलीस
unifunctional, *adj.* एककार्यात्मक
unilateral action, एकतर्फी कार्यवाही
unilateral decision, एकतर्फी निर्णय
union, *n.* १ एकजूट (स्त्री.) *cf.* alliance २ संघ (पु.) *cf.* association
union management, संघ व्यवस्थापन
Union Public Service Commission, संघ लोकसेवा आयोग
union relationship, संघ संबंध
unit, *n.* १ पथक (न.) २ एकक (न.) ३ घटक (पु.), युनिट (न.)
unit organisation, एकक संघटना
unit tax = specific tax, विनिर्दिष्ट कर, परिमाणानुसारी कर
unity of command, आज्ञैक्य (न.), आदेशएकता (स्त्री.)
universalism, *n.* विश्ववाद (पु.), विश्वजनहितवाद (पु.)
University Grants Commission, विद्यापीठ अनुदान आयोग
unlawful assembly, बेकायदेशीर जमाव
unprogrammed activities, प्रक्रिया संयोजन-रहित कार्यकलाप
unprogrammed decision classification, अप्रायोजित निर्णय वर्गीकरण
unspeaking order, कारणविरहित आदेश
upa-sarpanch, *n.* उपसरपंच (पु.)
uphold, *v.t.* १ कायम करणे २ उचलून धरणे
upper management = top management
urban community development, नागरी समाज विकास
urban development, नगर विकास
urban district, नागरी जिल्हा, (इंग्लंडमधील) अर्बन डिस्ट्रिक्ट
urbanization, *n.* नागरीकरण (न.)
urbanizing, *adj.* नागरीकरणशील
urban services, नागरी सेवा, शहरी सेवा
usurpation, *n.* बळकावणी (स्त्री.), राज्यापहरण (न.), बलाद्ग्रहण (न.)

V

vacate, *v.t.* १ सोडणे २ रिकामा करणे, खाली करणे ३ विलोपन करणे *cf.* cancel
vaccination, *n.* लस टोचणे (न.), लसटोचणी (स्त्री.)
vagrancy, *n.* भटकेपणा (पु.)
validation, *n.* विधिग्राह्य करणे (न.), विधिग्राह्यता (स्त्री.)
validity, *n.* १ विधिग्राह्यता (स्त्री.) २ सप्रमाणता (स्त्री.) ३ ग्राह्यता (स्त्री.)
valuation, *n.* १ मूल्यन (न.) २ मूल्यांकन (न.)
value, *n.* मूल्य (न.)
value added tax = cascade tax
value system, मूल्य व्यवस्था
vandalism, *n.* कलाविध्वंसन (न.)
variability, *n.* १ चलनशीलता (स्त्री.) २ परिवर्तनशीलता (स्त्री.)
variable, *n.* चलघटक (पु.)
 dependent variable परतंत्र चलघटक
 independent variable स्वतंत्र चलघटक
 intervening variable मध्यगामी चलघटक, अंतःक्षेपी चलघटक
 qualitative variable गुणात्मक चलघटक
 quantitative variable संख्यात्मक चलघटक
variations, *n.* १ चढउतार (पु.) २ भिन्नता (स्त्री.), तफावत (स्त्री.), फरक (पु.) ३ विचरण (न.)
variations in estimates, १ अंदाजातील चढउतार २ अंदाजातील भिन्नता
variations in grants, अनुदानांतील भिन्नता
vehicle tax, वाहन कर
verbal orders, तोंडी आदेश
vere dictums = truly say
version, *n.* १ भाषांतर (न.) २ पाठ (पु.) ३ सांगणे (न.), म्हणणे (न.) ४ संस्करण (न.)
vertical committee, उदग्र समिति, ऊर्ध्वस्तर समिति
vertical organisation, उभी संघटना
vestibule training, प्रारंभिक प्रशिक्षण
viable, *adj.* १ स्वयंनिर्वाही, २ जीवनक्षम ३ वर्धनक्षम
via media, मध्य मार्ग
vice-chairman, *n.* १ उपसभापति (सा.) २ उपाध्यक्ष (सा.)
vice-president, *n.* १ उप राष्ट्रपति (सा.) २ उपाध्यक्ष (सा.)
victimisation, *n.* बळी घेणे (न.), बळी देणे (न.)
victimise, *v.t.* बळी देणे, बळी घेणे
victimless crime, बळीरहित गुन्हा
vigilance, *n.* दक्षता (स्त्री.)
vigilance commission, दक्षता आयोग
vigorous and dynamic management, जोमदार आणि गतिमान व्यवस्थापन
village, *n.* ग्राम (न.), खेडे (न.), गाव (न.)
village panchayat, ग्रामपंचायत (स्त्री.)
violate, *v.t.* १ उल्लंघन करणे, व्यतिक्रमण करणे २ भंग करणे
virement, *n.* अर्थसंकल्पीय निधीचे प्रशासकीय हस्तांतरण (न.)
visa, *n.* व्हिसा (पु.), प्रवेशपत्र (न.)
vis-a-vis, adv. समोर ठेवून, लक्षात घेऊन, समोरासमोर, तुलनेने
viva voce, तोंडी परीक्षा, मौखिक परीक्षा
vocation, *n.* व्यवसाय (पु.)
void, *adj.* निरर्थक
 n. शून्य (न.), पोकळी (स्त्री.)
voidable, *adj.* शून्यकरणीय
voluntary organisation, स्वेच्छा संघटना
votable expenditure, (*also* voted expenditure) दत्तमत खर्च, मतपात्र खर्च

voted, *adj.* दत्तमत
voted appropriation, दत्तमत विनियोजन
voted expenditure = votable expenditure
voted grant, दत्तमत अनुदान
voted supplies, दत्तमत पुरवठा
vote of credit, जमा अनुदान
vote on account, लेखानुदान (न.)
vote on credit, प्रत्ययानुदान (न.)
voter, *n.* मतदार (सा.), मतदाता (पु.)
voters' list = electoral roll
voters' participation, मतदारांचा सहभाग
voting behaviour, मतदान वर्तन
voting machine, मतदान यंत्र
voting of demands, मागण्यांवरील मतदान
voting rights, मतदान अधिकार
vs, *adj. (abbr.* of *versus)* विरुद्ध

W

wages, *n.* १ मजुरी (स्त्री.) २ वेतन (न.)
waive, *v.t.* १ अधित्याग करणे २ सोडून देणे ३ हक्क सोडणे
waiver, *n.* अधित्यजन (न.)
waiver of recoveries, वसुली सोडून देणे
walkie-talkie, *n.* वॉकी-टॉकी (न.)
ward, *n.* १ क्षेत्र (न.) २ कक्ष (पु.) ३ प्रभाग (पु.) ४ पाल्य (सा.) ५ राखण (स्त्री.)
warning, *n.* १ इशारा (पु.), पूर्वसूचना (स्त्री.) २ भयसूचक (न.), भयसूचना (स्त्री.)
warrant, *n.* अधिपत्र (न.)
v.t. १ जिम्मेदारी घेणे, आश्वासन देणे, खात्री देणे २ समर्थन करणे
war veterans, निवृत्त सैनिक
water tax, जल कर, पाणी कर
ways and means, अर्थोपाय (पु. अ. व.)
ways and means committee, अर्थोपाय समिति
weak mayor form, (अमेरिकेतील) दुर्बल महापौर पद्धति
welfare institution, कल्याणकारी संस्था
welfare state, कल्याणकारी राज्य
westernisation, *n.* पाश्चात्यीकरण (न.)
white paper, श्वेतपत्रिका (स्त्री.)
white revolution, धवल क्रांति
Whitley council, व्हिटले परिषद
Whitleyism, *n.* व्हिटले प्रणाली (स्त्री.)
will-power, *n.* इच्छाशक्ति (स्त्री.)
wing, *n.* १ शाखा (स्त्री.), विभाग (पु.) *cf.* department २ दल (न.) *cf.* department ३ पक्ष (पु.)
wireless, *n.* १ बिनतारी यंत्र (न.) २ बिनतारी संदेश (पु.)
adj. बिनतारी
withinput = input
witness, *v.t. & i.* १ साक्ष देणे २ साक्षी असणे
n. १ साक्ष (स्त्री.) २ साक्षीदार (सा.)
work, *n.* काम (न.) *cf.* performance
work audit, कार्यपरीक्षा (स्त्री.)
work count, कार्य मोजदाद, कामाची मोजदाद, कार्य माप
work distribution, कामाची वाटणी
worker, *n.* कामगार (पु.)
worker sector, श्रमिक क्षेत्र
work flow, कामाचा ओघ
work-flow relationship, कार्य-प्रवाह संबंध
work improvement, कार्य सुधार
working, *adj.* कार्यकारी *cf.* acting
workload, *n.* कार्यभार (पु.)
workmanship, *n.* कारागिरी (स्त्री.)
work measurement, कार्य मापन
work organisation, कार्य संघटना
work planning, कार्य नियोजन
works budget, बांधकामविषयक अंदाजपत्रक

work simplification, कार्यसुलभीकरण (न.), कार्यसरलीकरण (न.), कार्यसरलन (न.)
work study, कार्याभ्यास (पु.)
work study unit, कार्याभ्यास पथक
writ, *n.* प्राधिलेख (पु.), रिट (पु.), लेख (पु.)
write off losses, हानि निर्लेखित करणे
written communication, लेखी संसूचन
written warning, लेखी ताकीद
wrong, *n.* अपकृति (स्त्री.) *cf.* crime

X

xenodochia, *n.* ग्रीसमधील अतिथीगृह (न.)

Z

zero-based budget, शून्याधिष्ठित अर्थसंकल्प
zero-based budgeting, शून्याधिष्ठित अर्थसंकल्पन
Zilla Parishad, जिल्हा परिषद
zonal council, परिमंडलीय परिषद
zone *n.* १ परिमंडल (न.) २ कटिबंध (पु.) ३ क्षेत्र (न.) ४ प्रदेश (पु.), झोन (पु.)
zone of indifference, उदासीनतेचे क्षेत्र
zoning, *n.* परिमंडलन (न.), क्षेत्रनिश्चिति (स्त्री.)

प्रिय वाचक,

या कोशाविषयी आपले मत जाणन घेण्याची इच्छा आहे. कृपया सोबतच्या प्रश्नावलीत माहिती भरून ती भाषा संचालक, महाराष्ट्र राज्य यांच्याकडे पाठवावी. पुस्तकाची दुसरी आवृत्ती काढताना किंवा असेच दुसरे एखादे पुस्तक तयार करताना आपल्या बहुमोल अभिप्रायाचा उपयोग होईल.

आमचा पत्ता :—

भाषा संचालक, महाराष्ट्र राज्य,
भाषा संचालनालय, नवीन प्रशासन भवन,
चौदावा मजला, मंत्रालयासमोर,
मुंबई ४०० ०३२.

प्रश्नावली

(अ) वाचकाचा परिचय

१. वाचकाचे नाव ..

२. वय ..

३. मातृभाषा .. ..

४. शिक्षण/व्यवसाय ..

५. पत्ता .. ..

६. मराठी हा भाषा विषय कोणत्या परीक्षेपर्यंत घेतला होता.

७. इंग्रजी हा भाषा विषय कोणत्या परीक्षेपर्यंत घेतला होता.

वाचकाची सही

(ब) वाचकाचा अभिप्राय

१. कोशाचे नाव .. ..

२. आपल्याला या कोशातील पर्याय कसे वाटले ?

सोपे/कठीण/साधारण

२-अ. मराठी पर्यायावरून संकल्पना स्पष्ट होते काय ?

३. कठीण वाटणारे पर्याय कशामुळे कठीण वाटले ?

संस्कृत शब्दघटकांमुळेच/उच्चारण सुलभ नसल्यामुळे/अर्थ स्पष्ट होत नसल्यामुळे.

४. कठीण वाटलेले काही पर्याय सांगा. आपण अशा कठीण पर्यायांना अधिक सोपे व अर्थवाही पर्याय सुचवू इच्छिता का ? असल्यास, ते देखील नमूद करा.

(आवश्यकतेनुसार वेगळ्या कागदावर लिहावे.)

५. कोशातील स्पष्टीकरणांमुळे व मराठी पर्यायांमुळेच इंग्रजी संज्ञा समजण्यास उपयोग झाला का ?

होय/नाही

६. कोशातील तांत्रिक पर्याय कसे असावेत, असे तुम्हाला वाटते ?

वाचकाची सही

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई